

CONSERVANDO
ET
RENOVANDO

KERÜLETI KRÓNKA 2010

Életképek az Északi Egyházkerület egy évéből

Északi Krónika 2010

Tartalom

Tartalom	1
Előszó	2
Egyházkerületi események.....	3
Az egyházmegyék életéből.....	7
Borsod-Hevesi Egyházmegye	8
Budai Egyházmegye	12
Dél-Pest Megyei Egyházmegye	17
Észak-Pest Megyei Egyházmegye	22
Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye	30
Nógrádi Egyházmegye	34
Ökumenikus kapcsolatok és események	39
Külügyi kapcsolatok és események	44
Diakóniai események	49
Oktatási intézmények eseményei.....	52
Béthel Missziói Otthon.....	56
Események az Északi Püspöki Hivatal.....	60
Egyéb események és püspöki szolgálatok.....	64
Püspöki jelentés – 2010. november	67
Felügyelői jelentés – 2010. november.....	70
Püspöki jelentés – 2011. május	73
Felügyelői jelentés – 2011. május.....	77
Személyi változások 2010-ben	81
Eseménylista.....	83

Előszó

Immár második alkalommal jelentetjük meg a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének éves krónikáját. A tavalyihoz hasonlóan egy-egy fénykép és rövid tudósítás segítségével idézzük fel az Úr 2010. esztendejének fontosabb eseményeit az egyházkerületben. Idén fokozottan törekszünk az egyházmegyék életének bemutatására. Idővel fontos dokumentummá válhatnak ezek a képek. Bízunk benne, hogy ki-ki nemcsak magát látja szívesen e füzet lapjain, hanem még nagyobb örömmel ismerkedik meg ily módon más közösségek életével is. Közben talán rá lehet csodálkozni egyházi életünk sokszínűségére. Ugyanakkor nem eshetünk a teljesítményközpontúság hibájába sem, azaz észre kell vennünk a meglévő hiányosságokat, gyenge pontokat is.

Füzetünkben kitérünk az egyházkerületünkben működő diakóniai és oktatási intézmények életére is, azzal a bevallott céllal, hogy azokat közelebb vigyük a gyülekezetekhez. Az eseményeket megörökítő egy-egy kép a maga szerény módján talán hozzásegíthet ahhoz, hogy némileg jobban megismerjük az ott folyó munkát és azokat a munkatársakat, akik a szeretetszolgálat és az evangélikus iskolaügy szolgálatában állnak. Mindez megfordítva is érvényes: szeretnénk, ha ezeket az intézményeket is az evangélikus szellemiség, valamint a gyülekezetszerűség jellemezné.

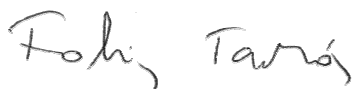
Áttekintést adunk továbbá arról az ökumenikus, külügyi és médiamunkáról, amelyet – a vezetők közötti feladatmegosztás alapján is – az egyházkerület püspöke végezett az elmúlt esztendőben.

A Krónika végén olvasható a 2010-es esztendőre vonatkozó két-két püspöki és felügyelői jelentés, valamint az az összeállítás, amely az egyházkerület életében történt személyi változásokat tünteti fel.

Köszönet illeti a Luther Kiadó és az evangélikus portál felelős vezetőit, hogy lehetővé tették az általuk közölt anyagok ilyen formájú újraközlését. Köszönjük azon lelkészek és intézményvezetők fáradozását, hogy – felkérésünkre – tudósításokat küldtek a Krónika számára. Horváth-Hegyi Áron püspöki titkárnak a szerkesztés munkájáért mondunk köszönetet.

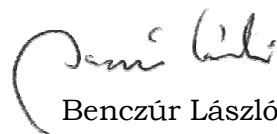
A közölt képek és tudósítások segíthetnek az emlékek felidézésében. Mindenek előtt emlékezzünk azonban a 2010-es esztendő igéjére:

*„Ne nyugtalanodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben,
és higgyetek énbennem.” (Jn 14,1)*

Dr. Fabiny Tamás

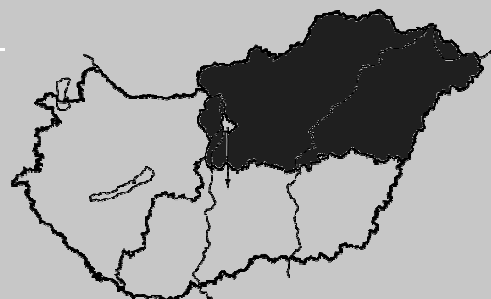
püspök

Benczúr László

egyházkerületi felügyelő

Egyházkerületi események

Március 10. Budapest – Jogászok találkozója

Közel harminc jogász gyűlt össze a Püspöki Székházban. Immár hagyománnyá vált az utóbbi években, hogy az egyházkerület vezetése egy-egy szakma evangélikus képviselőit hívja meg a püspöki hivatalba. A találkozók célja új kapcsolatok kiépítése, a meglévők ápolása, illetve a szakmabeliek és az egyház együttműködésének megalapozása. A jogi pályán dolgozók (ügyvédek, ügyészek, bírók, jogtanácsosok) szakmai tudására mindig szükségük van a gyülekezeteknek és az intézményeknek. A célok megvalósítása pedig még gördülékenyebb lehet, ha evangélikus gyülekezeteink életében is részt vevő hívekről van szó. A jogi szakértők nagy készséget és nyitottságot mutattak az együttműködésre, és többen is felajánlották segítségüket jogi kérdéseket érintő egyházi ügyekben.

Március 22. Budapest – Beosztott lelkészek vizsgáztak

Újabb négy taggal bővült a MEE választható, tehát parókusi jogkörrel felruházható lelkészeinek köre. Az Északi Egyházkerület elnöksége által múlt év végén meghirdetett parókusi alkalmassági vizsgálatára négyen jelentkeztek: Horváthné Csozániszky Márta Nyáregyházán, Óvári Péter János Mendén és Gyömrőn, Zsarnai Krisztián Nyíregyházán szolgáló lelkész, valamint Kovács Áron az EHE doktori iskoláját végző hallgatója. Az önálló lelkészi szolgálatra alkalmasnak talált jelöltek mostantól lelkészi szolgálati helyre választhatók. A vizsgálatot végző négytagú

testületek (illetékes püspök, esperes, lelkész és felügyelő) azt vizsgálták, hogyan valósulnak meg a jelöltek szolgálatában a hitvallásosság szempontjai, és hogyan tudják alkalmazni egyházkormányzati és egyházi ismereteiket. A vizsgálat keretében a jelöltek megvédték írásbeli munkáikat

Március 24. Budapest - Nyugdíjas lelkészek találkozója

közelgő egyházi eseményekről adott tájékoztatást, jelezve, hogy az egyházvezetés számít a már nem aktív lelképásztorok szolgálatára is.

Az egyházkerület nyugdíjas lelkészei ismét összegyűltek az északi püspöki hivatalban. Az évente megrendezett találkozón idén tizenöt lelkész jelent meg, hogy megossza egymással és a kerület elnökségével az elmúlt időszak örömeit és bánatait. A találkozón D. Szebik Imre nyugalmazott püspök tartotta a kezdőáhitatot, majd dr. Fabiny Tamás püspök beszélt – képekkel illusztrált előadás keretében – néhai Keken András lelkészről. Benczúr László felügyelő a

Április 23. Miskolc - Kerületi közgyűlés

Különböző szolgálati ágak bemutatkozása volt az első napirendi pont az Északi Egyházkerület tavaszi közgyűlésén. A Miskolc városában tartott tanácskozáson Sándor Frigyes esperes kezdőáhitata után Fellegvári Zoltán igazgató a 2001-ben újraindult Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium és Pedagógiai Szakközépiskoláról, Buday Barnabás egyetemi lelkész pedig a miskolci evangélikus egyetemi gyülekezetben folyó munkáról szólt röviden. A közgyűlés meghallgatta a kerületi felelősök – a missziói, pályázati, jogi felelős, valamint a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat felelőse – szokásos beszámolóit, majd Bence Imre esperes kapott szót, hogy a Budai Egyházmegye lelkészei által készített munkaprogramról adjon rövid tájékoztatást. A hozzászólások során több téma is megmozgatta a közgyűlésen részt vevőket: a cigánymisszió fontossága, a gyülekezetek egymást segítő, közös teherviselése. A közgyűlés végén Fabiny Tamás püspök két aktuális feladatra hívta fel a jelenlévők figyelmét: a május 15-i kerületi missziói napra, és az 1%-os kampányra.

Május 15. Salgótarján – Kerületi missziói nap

Az Északi Egyházkerület hajója a Salgótarjáni Városi Sportcsarnokban horgonyzott, hogy a kerület hat egyházmegyéje közösen átélhesse, mit is jelent Krisztus jelenlétében, a biztos, védett kikötőben lenni. A sportcsarnok hajóra hasonlító formája és a színpadon lévő háromméteres horgony valóban arra emlékeztette a nyolcszáz résztvevőt, hogy a Krisztus körüli egybegyülekezés nemcsak a vele való kapcsolatunkat erősíti, de egymáshoz is segít közelebb kerülni. Székyné dr. Sztrémi Melindának, a város polgármesterének, Blatniczky János Dániel kerületi missziói lelkésznek és Deme Károlynak, a helyi evangélikus gyülekezet lelkészének köszöntése után Győri Péter Benjámint szolnoki lelkész Zsid 11,1 alapján tartott evangélizációt. Az ebéd és a kiscsoportos eszmecsere előtti pódiumbeszélgetés során – Horváth-Bolla Zsuzsanna moderálása mellett – három vendég szólhatott személyes életéről és arról,

mit jelent számára Krisztus-követőnek lenni: Dr. Mikos Borbála, a Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkorházának Haitit megjárta főorvosnője, dr. Dér Katalin ókortudós, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Latin Tanszékének docense, Bánffyné Satory Tilda gyógypedagógus. Az egyházkerület püspöke záró igehirdetésében arra hívta fel a figyelmet, hogy bár jó a békés kikötőben lenni, mégis újra és újra ki kell evezni a tengerre. Az együttlételet záró úrvacsoravétel után nehéz volt kimenni a sportcsarnok védelmet nyújtó falai közül – az addig csendes természet heves zivatarokkal fogadta a hazaindulókat.

Augusztus 27-28. Mátraháza - Lelkészi munkaévkezdés

Hétszáz méter magasságban, a Mátrában gyűltek össze közös évkezdésre az Északi Egyházkerület lelkészei. A kerület közepe táján fekvő helyszín, a református egyház Ráday Konferencia-központja minden szempontból megfelelően bizonyult a hétköznapi elvonulásra és a találkozásra. A mátrai találkozó keretét az a négy igei alkalom adta, melyek – Pálnak és munkatársainak a története alapján – az együttműködésről, a feszültségről, az együtt imádkozásról és egymás számon tartásáról szóltak dr. Joób Máté, Cserhátiné Szabó Izabella, dr. Fabiny Tamás és Győrfi Mihály tolmácsolásában. Az első napon Tóth János és Kocsev Miklós, a Gyökössy Intézet munkatársai a lelkészi hivatás és a magánélet mindennapi kihívásait állították előadásuk fókuszába. Este a mintegy nyolcvan összegyűlt lelkész a bemutatkozás keretében kerülhetett még közelebb egymáshoz. A szombat reggeli úrvacsorás istentiszteletet követően Bence Imre esperes mutatta be a készülő gyülekezeti munkaprogramot. Az egyházkerület vezetését fórumbeszélgetés keretében Buday Barnabás lelkész kérdezte. Krámer György esperes pedig bemutatta a Dél-pesti Egyházmegye által már januártól tesztelt digitális munkanaplót. Az egyházkerület lelkészeinek négyötödét megmozgató összejövetel remélhetőleg lelki és szellemi felüdülést adott a résztvevőknek.

Október 16. Vác – Pedagógustalálkozó

A kerület tizenkét evangélikus oktatási intézményének pedagógusai gyűltek össze Vácon. Az alkalom az 1994-től működő Váci Evangélikus Óvoda nagycsoportjának táncos-énekes műsorával kezdődött. Detre János, a vendéglátó váci evangélikus egyházközség lelkesének nyitó áhítata, és Benczúr László kerületi felügyelő köszöntő szavai után dr. Gaál Sándor református esperes, teológiai tanár előadása következett *A változó társadalmi környezet, intézményeink és a család egymásra hatása* címmel. A délutáni szekcióban négy előadó osztotta meg gondolatait a keresztyén értékek megőrzése és átadása témájában: Fodorné Pecznyik Zsuzsa óvodavezető, Tar Jánosné gimnázium-igazgató, Dubsky Mercedesz kollégium vezető, Tóth Katalin iskolalelkész. A különböző szemszögből elhangzott referátumok egybehangzóan megállapították, hogy az egyházi intézmények pótolhatatlan pluszt tudnak adni ebben a teljesítményközpontú világban, olyannyira, hogy sok esetben család pótló közegként szolgálnak.

November 12. Budahegyvidék - Kerületi közgyűlés

Dr. Fabiny Tamás püspök *Az integráció igényével* címmel mondta el jelentését, melyben az egyházkerületet és az egyház egészét érintő elvi kérdések felvetése hangzott el. Benczúr László felügyelő jelentésében az egyház megújulásának fontosságát emelte ki, majd rövid helyzetjelentést adott a kerületben 2010-ben folyó másfél tucatnyi beruházásról. Dr. Zsugyel János kerületi pályázati referens kerületben lévő projektekről való beszámolója után a félszáz jelenlévő megismerhette Benczúr László felügyelő tolmácsolásában a Statisztikai Bizottság jelentésének kerületi összefüggéseit. Az integráció megvalósulását segítő, a zsinat elé vihető javaslatok koordinálására a közgyűlés Krámer György esperest kérte fel. Az esperes által bemutatott Digitális Szolgálati Naplóról (DSZN) szóló fórum után a közgyűlés elfogadta a megyei elnökségek tanácsa által előterjesztett javaslatot a napló bevezetésével kapcsolatban: „2011. január 1-től az Északi Evangélikus Egyházkerületben kötelező érvénnyel bevezetésre kerül a Digitális Szolgálati Napló használata.” A GAS felelős, Selmeczi Lajos Péter tájékoztatása, és a 2011-es naptáregyeztetés után a püspök számolt be a Püspöki Hivatalban közelmúltban történt személyi változásokról.

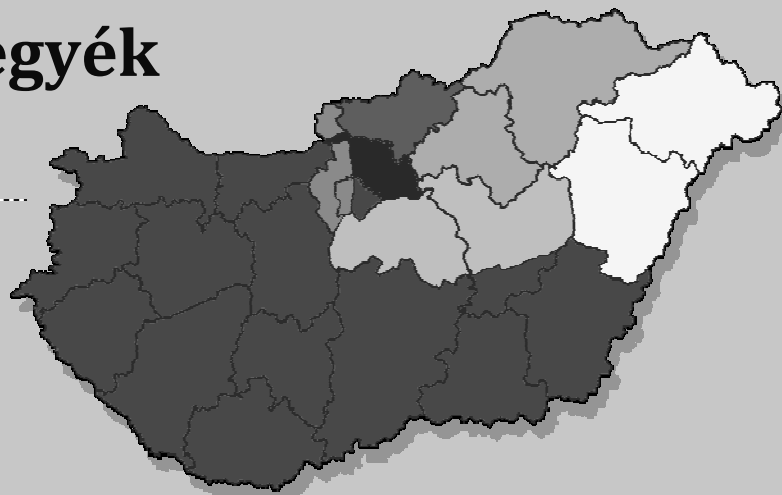

December 3. Budapest - Nyugdíjas lelkésztalálkozó

A Déli- és az Északi Evangélikus Egyházkerületek nyugdíjas lelkészei és házastársaik a Rózsák terei Evangélikus Kollégiumban gyűltek össze. Az immár hagyományos adventi találkozóon elsőként Bence Imre esperese köszöntötte az idős szolgatársakat. Ezután a több mint ötven résztvevő az adventi gyertya meggyújtása mellett az elmúlt évben előrement testvérekről emlékezett meg. Fabiny Tamás az alkalomra szóló meghívó ige, Lk 21,28 alapján tartotta meg áhítatát. Károlyfalvi Zsolt, a kollégium igazgatója köszöntötte a jelenlévőket, majd az itt lakó diákok – Szonda Panni és Gabi zenével, Kosera Lili szavalattal, Percsenyi Patrik bűvészműtárványokkal – adtak kedves, élvezetes műsort. *A lélek ajándékainak átadása a fiatalabbaknak* – ez volt a címe annak az előadásnak, melyet dr. Schneller István egyetemi tanár, az EHE mesterszakos hallgatója tartott. Négyféle modellen keresztül mutatta be az öregkor megélését.

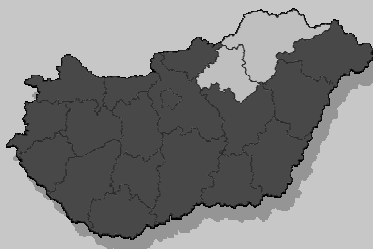

Az egyházmegyék életéből

Borsod-Hevesi Egyházmegye

Esperesi Hivatal: 3530 Miskolc,
Hunyadi u. 8.
Tel: 46/505-726, 46/505-727
Fax: 46/505-726
Esperes: Sándor Frigyes
Egyházmegyei felügyelő: Gyuris Miklós

Április 25. Ózd - Presbiteri találkozó Ózdon

A Borsod-Hevesi Egyházmegye presbiteri Ózdon találkoztak. Az esperesi meghívó címe ugyan presbiterképzést jelölt meg programként, de a történet ismertetése előtt előrebocsátható, hogy az együttlételem nem elméletieskedő teologizálás jellemezte, sokkal inkább hitvalló, istenhitünkben egymást erősítő alkalom volt. A találkozó mottója Pál apostol Timóteushoz írott második leveléből származott (3,16): „A teljes Írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre; hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.” Tóth Melinda és Sándor Frigyes lelkészek után az egyházmegye különböző gyülekezeteiből érkezett presbiterek tettek bizonyosságot a számukra előzetesen kijelölt igék alapján.

Április 30. 31 éves korában elhunyt Mezey Gábor lelkész

Tállya-Abaújszántó-Tokaj-Sátoraljaújhelyi Missziói Evangélikus Egyházközségének lelkésze, Mezey Gábor (Öcsi) súlyos betegség után, 2010. április 30-án, 31 éves korában hazatért Teremtőjéhez. Mint majdnem minden kamasz, Öcsi is igen eleven volt. Akár Sztankó Gyöngyi nyíregyházi lelkész konfirmanduscsoportjába járt, akár ifjúsági órák, akár az olcsvai táborok résztvevője volt, sokszor tett valamilyen epés megjegyzést. Mégsem tudtam igazán haragudni rá, hiszen ez a „megszokott pimaszság” eredetiséggel párosult. Megjegyzéseivel a dolgokat mindig új megvilágításba is helyezte, és ezzel továbbgondolkodásra ösztönzött. A rövid ideig tartó bosszúságot mindig felváltotta a csodálkozás, hogy ez nekem miért nem jutott eszembe?! Ugyanez az eredetiség jellemezte humorát is. Ironikus volt környezetével, de önmagával is. Betegségének jelei már korábban mutatkoztak, de sem ő, sem a környezete nem gondolta, hogy ennyire súlyos a helyzet. Halála előtt két hónappal diagnosztizálták nála a gyógyíthatatlan kórt. A tipikus folyamat ismert: kórház, műtét, majd az ezt követő, embert próbáló döntések (legyen-e, és ha igen, milyen legyen a kezelés). Ebben a kilátástalan helyzetben Öcsi mégsem roppant össze, hanem bátor hitvalló férfivá lett. A régiek azt mondják, hogy aki ugyanolyan átszellemült arccal megy el, mint ahogy érkezik, az biztosan hazaért. Öcsit is így engedték el. Nem a felkészültsége, nem is a bátorsága, hanem a hite vitte őt haza. (Laborci Géza emlékezése)

Május 23. Borsod – Püspöki látogatás az árvíz sújtotta területeken

Pünkösdszombat négy kis észak-magyarországi gyülekezetben szolgált dr. Fabiny Tamás püspök: Tállyán, Abaújszántón, Hernádbüdön és Monokon hirdette Isten ígését. A püspök egyrészt vigasztalni kívánta a híveket, akik a közelmúltban veszítették el fiatal lelkipásztorukat, másrészt tájékozódott az árvíz és a belvíz okozta helyzetéről. Számos evangélikus egyháztagot is kár ért. Az egyházi épületek közül jelentős mennyiségű víz és sár folyt be a tállyai templomba (képünkön). A püspök örömmel nyugtázta a térség lakóinak összefogását és azt aényt, hogy számos külső segítség is érkezett ezekre a településekre.

Május 30. Ózd – Gyülekezetek találkozója

Szentháromság vasárnapján a nagytarcsa–pécéli evangélikus gyülekezet közel ötven tagja látogatott el – Baranka György lelkész vezetésével – az ózdi evangélikusokhoz. A vendégeket Petőné Tóth Melinda lelkésznő köszöntötte, ismertette az ózdi evangélikus templom (képünkön) történetét, majd közös istentiszteletre került sor a látogatók énekkarának közreműködésével. A délután folyamán Tóth Melinda kíséretében a vendégek rövid látogatást tettek a borsodnádasi gyülekezetben, és megtekintették a kisváros nagyon szép, sok látnivalót kínáló helytörténeti gyűjteményét. Mielőtt a vendégek hazautaztak volna, a borsodnádasi templomban meghallgatták a Laurum blockflöte együttes hangversenyét.

Június 6. Arnót- Lelkésziport az arnóti áradatról

„Csütörtökön még csak a híre volt itt, hogy újra jön a nagy víz – egész este rakjuk a zsákokat. Az első este még egészen távolinak tűnik minden – hátha téves a riasztás?! Az ártérbe épült házaknál egyedül mi foglalatostkodunk a zsákokkal. A többiek már feladták. Ha jön a víz, úgyis mindegy. Hiszen egyszer már itt volt a víz! Egy bő héttel ezelőtt már kitakarítottak mindent, fertőtlenítettek. Van, ami túlélte, hogy néhány napig víz borította. Arnóthoz tartozik a Sajó völgye. Bármerre járok, emberek rakják a zsákokat, hajolnak, emelik, viszik. És valami nagyon szorít. Valami a torkomban és a szemem alján. Miskolc felé Ongaújfalu felé kell kerülni. Ahova egyébként három perc

eljutni, most huszonöt. Mert körbe kell menni, fel a szikszói dombra, és megkerülni Zsolcát. Felsőzsolcát, ahol a legnagyobb a baj. Ócsanálásra is innen lehet eljutni. ... Lehajolsz a nejlonzsákért, kinyitod, felgyűröd a száját, odatartod... megnyomod az ásót egyszer, kétszer, háromszor... aztán ha megvan, nyolc-kilenc darabot belepakolsz egy talicskába, vigyázva arra, hogy meg ne szakadj, amikor felemeled, vigyázva, hogy el ne düljön oldalra... Letolod a kapuig, leteszed, kinyitod a kaput, betolod, becsukod a kaput. Kilencszer lehajolsz, megfogod a zsák nyakát, és lendületből eldobod, hogy jó messzire menjen, kevesebbet kelljen a többieknek gyalogni.” (részlet Buday Barnabás arnóti lelkész beszámolójából)

Szeptember Miskolc - Kórházba látogatott el a Borsod-Hevesi Egyházmegyei LMK

A Borsod-Hevesi Egyházmegye lelkészi kara legutóbbi Lelkészi Munkaközösségi ülését a miskolci B. A. Z. Megyei Kórház- és Egyetemi Oktatókórházban tartotta. A megjelent lelkészeket a kápolnában dr. Csiba Gábor főigazgató főorvos köszöntötte. Az igehirdetés- és úrvacsorai szolgálatot Sándorné Povazsanyecz Gyöngyi végezte. A tárgyalóban folytatódott az ülés, amelyen vetített képekkel az intézet lelkésze, Molnár József mutatta be a kórházi lelkészséget. A közös ebéd után dr. Veréb Viktor traumatológus mutatta be a Traumatológiai Allomást, a sokktalanítót, és az osztályt. Dr. Bakos László a Központi Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Osztály embert próbáló és lelket megérintő munkájába engedett betekintetni. A „gépre kötött” betegek látványa mélyen megérintette a lelkészeket.

Szeptember 5. Tállya – Gyülekezeti csendesnap

Immáron majd huszadik esztendeje rendezik meg a Hajdú-Szabolcsi és a Borsod-Hevesi Egyházmegye közös, nyár végi csendesnapját, amelyet idén szeptember első szombatján tartottak meg a Tállya–Abaújszántó–Tokaj–Sátoraljaújhelyi Missziói Evangélikus Egyházközség tállyai templomában, amely nem mellesleg Európa – állítólagos – mértani középpontját is jelöli. A csendesnap közös énektanulással kezdődött. A gyülekezet ez évben kiküldött beosztott lelkésze, Asztalos Richárd tartotta a nyitóáhitatot, melyet Sándor Frigyes borsod-hevesi esperes köszöntője követett. dr. Mikos Borbála Haitit is megjárta főorvos asszony és Molnár József diósgyőri lelkész képes beszámolóival mellett a csendesnap programját a helyi Kővirág népdalkör és a miskolci IHS (In His Steps) dicsőítő zenekar előadása színesítette. A gyülekezeti találkozó úrvacsorás istentisztelettel zárult, melyen Sándor Frigyes esperes végezte az igehirdetés szolgálatát.

Október 9. Újcsanáros - Száz éves az újcsanárosi templom

A fél évvel ezelőtt még árvíz sújtotta terület peremén, a Sajótól három kilométerre fekvő Újcsanároson centenáriumot ünnepeltek az evangélikusok. E kerek évfordulóra – kárpótlási pénzből - megújult a templom kívülről. dr. Fabiny Tamás püspök az örömet és hálát megszólaltató, századik szoltár szavai alapján biztatta a kicsiny gyülekezetet és lelkészét, Buday Barnabást: „Menjetek be kapuin hálaénekekkel, udvaraiba dicsérettel! Adjatok hálát neki, áldjátok nevét!” A közgyűlés keretében több, külön erre az alkalomra írt vers is elhangzott a köszöntések, a felújítás és a gyülekezet története mellett. A kezdetben Hernádcsanáros, majd Zempléncsanáros néven ismert Újcsanáros közössége száz éve négyszáz evangélikusnak építette fel templomát, akkor még önálló gyülekezetként, elemi iskolát is működtetve. Mára, ötödére csökkent az evangélikusok száma.

Október 20-21. Kárpátalja – Borsod-Hevesi lelkészek kirándulása

A borsod-hevesi evangélikus lelkészek és hozzátartozóik Beregszász, Csetfalva, Tiszaújlak, Szinevéri-tó, a Vereckei-hágó, és Munkács nevezetességeit csodálták meg.

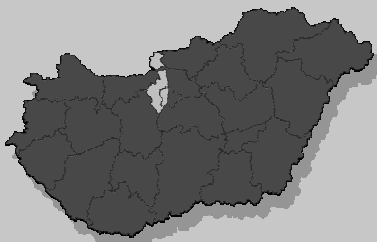

Október 24. Miskolc - Emlékkövet kapott a félreállított lelkész és felügyelő

A miskolci gyülekezetben kettős megemlékezés zajlott: ekkor idézték fel a helyi evangélikusok dr. Weiszer Elek néhai lelkész és Király Lajosné felügyelő eltávozását. Az 1950-es években kifejtett tevékenységük miatt a pártállam kényszerítette távozásra a 60-as évek elején mindkettőjüket. Az ünnepi esemény igehirdetői szolgálatára, illetve a hajdani lelkész, valamint a felügyelő tiszteletére állított emlékkő megáldására D. Szabik Imrét kérte fel a gyülekezet. A nyugalmazott püspök abban az időben segédlelkészként szolgált Miskolcon; ő volt Weiszer Elek utolsó káplánja. Az istentiszteletet követően a parókia épületében az egykori események átélői, valamint a néhai lelkész és felügyelő utódai, családtagjai idézték fel a szomorú történeteket.

Budai Egyházmegye

Esperesi Hivatal: 1014 Budapest Táncsics
Mihály u. 28.

Tel: (06-1) 356-9736

Fax: 356-9736

e-mail: esperesi.hivatal.buda@lutheran.hu

esperes: Bence Imre

egyházmegyei felügyelő: dr. Fabiny Tibor

December 30. Óbuda - Hangverseny

Jubileumi hangversenyére hívott december 30-án a Mandák kórus, amelyet húsz évvel ezelőtt szervezett meg Hafenscher Károly és Ecsedi Zsuzsanna a fóti kántorképző tanfolyam énekelni szerető hallgatóiból. Az egykori alapító tagok és a mai aktívak a kórus jelenlegi karmesterei, Abaffy Nóra és Balás István vezényletével vezették végig hallgatóikat az egyházi esztendőn. Praetorius, Bach és mások koráljai, dallamai csendültek fel, és a közel százfős vegyes kar lélekemelő, szép előadásának jóvoltából az óbudai evangélikus templomot zsúfolásig megtöltő közönség igazi csoda részese lehetett: megszólalt a zene. Igével Gáncs Péter püspök szolgált.

Január 10. Budafok - Önkormányzati fórum a budafoki evangélikusoknál

Rendhagyó párbeszéd volt Budafokon, az evangélikus gyülekezeti teremben, istentisztelet után. A családi vásárnapra meghívott vendég Szabolcs Attila polgármester és Németh Zoltán alpolgármester volt. Nem mulasztották el megemlíteni, hogy a kerületi önkormányzat valóban ökumenikus: a polgármester evangélikus, Németh Zoltán katolikus, a másik alpolgármester, Karsay Ferenc pedig református. Ritka az ilyen tájékoztató, másutt sokan talán azt mondanák, nem templomba való dolgokról beszéltek. Az őszinte érdeklődés cáfolja az ősdi előítéletet: záporoztak a kérdések a vendégekre, sokan kíváncsiak voltak tájékoztatójukra, a

tervekre, a jövőre. A gyülekezet így kiléphetett a hagyományos templomi keretek közül, és igazi közéleti hangulat alakulhatott ki a teremben.

Január 28-31. Nagybörzsöny - Első országos evangélikus hitépítő tábor

Új kezdeményezésként, első alkalommal rendezték meg a Téli berek – országos evangélikus hitépítő tábort. A részt vevő 5–10. osztályos gyerekek igazi téli táborban érezhették magukat ezen a hétvégén, hiszen hatalmas fehér hótakaró borította be a környéket. A szakadó hó és a hideg csípte, pirosposzsgás, mosolygós gyerekek mindenkivel elfeledtették a hétköznapi szürkeségét Nagybörzsönyben, ahol a roppant barátságos, meghitt és természetközeli szállás biztosította azt a békét és csendet, amely a lelki elmélyüléshez szükséges. Pellionisz Petra, a tábor vezetője a hosszú hétvégére a keresztyén hit mélyítését, a szív melegségének megőrzését és az eddigi táborokban kialakult lelki közösség építését tűzte ki célul. Az áhítatok és a beszélgetések során a táborozók azzal foglalkozhattak, mi rejlik lelkük mélyén, milyennek látják magukat, mire kell törekedniük, és hogy Isten hogyan szólhat hozzájuk, ha eltévelyedtek.

Március 21. Békásmegyér - Nők nőkről

D. Takácsné Kovácsházi Zelma, dr. Jutta Hausmann és dr. Varga Gyöngyi, mindhárman teológiai tanárok az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Látszólag elnöiesedő világunkban ez is természetesnek tűnhet. Elvégre miért ne lehetnének női lelkészeink, miért ne foglalkozhatna egy nő teológiai kérdésekkel? E három teológus sorsa különbözőképpen indult, más-más elképzeléssel, más-más reményekkel, azonban előbb-utóbb ugyanoda érkeztek: az Evangélikus Hittudományi Egyetemre. Nem csoda hát, hogy mindhárman ószövetségi nőkről beszéltek: Éváról, Mirjamról és Ruthról, és egyáltalán a bibliai nőalakokról, az ókori izraeli vagy a később Jézust követő nők megítéléséről.

Március 22. Budahegyvidék – Keresztyén Értelmiségi Fórum

Pozsgay Imre személyében a 20. század második felének meghatározó magyar politikusát látta vendégül a Keresztyén Értelmiségi Fórum a budahegyvidéki evangélikus templomban. A hétfő esti összejövetelen az egyetemi tanár *Volt egyszer egy rendszerváltás?* címmel tartott gondolatébresztő előadást. Képünkön Pozsgay Imre jobbán Keczkó Pál gyülekezeti lelkész, balján pedig Schulek Ágoston, a mintegy száz résztvevőt vonzó alkalom szervezője.

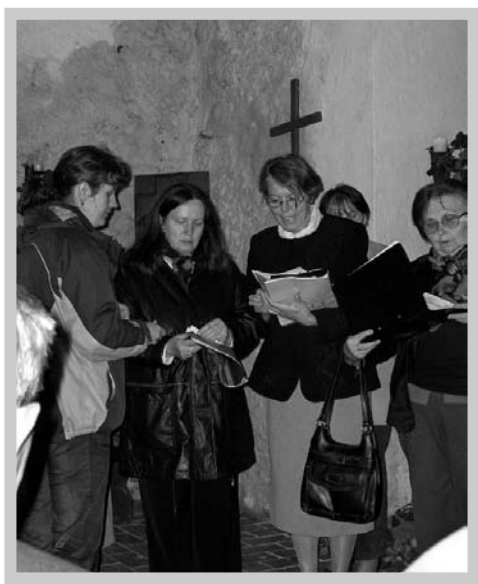

Április 15. Budafok - Rendhagyó lelkészi értekezlet

A Budai Egyházmegye lelkészei a budafoki Városházán gyűltek össze szokásos Lelkeszi Munkaközösségi (LMK) értekezletükre. Mivel a budafoki gyülekezetben jelenleg építkezés folyik, ezért történt az, hogy a Városházán kaptak helyet a lelkészek. A lelkészi értekezleten többek között a polgármester, Szabolcs Attila is jelen volt, vendéglátóként és részt vett dr. Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke is.

Május 8. Budavár - Rendkívüli konfirmációi vizsga

A tizenhat konfirmációra készülő budavári fiatal a vizsgára készülés során elhatározták, hogy a tanultakat nem hagyományos kérdezz-felelek formában, hanem eljátszva mutatják be. Így született meg az *Építkezők* című színdarab, amely három kérdésre kereste a feleletet: Miért építkezzünk? Mire és miből építkezzünk? És mi ad erőt az építkezéshez? A színdarab rendkívül erős közösségépítő hatásán túl, a tanult – sokszor a kátéból vett szó szerinti – idézetek megtanulása mellett, a vizuális emlék és élmény is maradandó lehet a fiatalok és természetesen a nézők, a teljes gyülekezet számára.

Június 3-5. Pesthidegkút - Környezetvédelmi teremtési ünnep

Az Egyesült Nemzetek Szövetségének javaslata alapján a Környezetvédelmi Világnap alkalmából az Jézus Testvérei Diakóniai Rend huszadik alkalommal rendezte meg a Teremtés Ünnepét. A *Környezetbarát életvitel – Fenntartható társadalom* címmel meghirdetett eseményre Budapest-Pesthidegkúton is sor került. Az ünnep résztvevői többek között elzarándokoltak az ősi gercsei templomhoz, ahol a nyitóáhitatot Gáncs Péter püspök tartotta. A program további részében teljes liturgiájú ökumenikus istentisztelet volt, majd különböző felekezetű meghívottak előadásai hangzottak el.

Szeptember 25. Budahegyvidék – Értelmiségi konferencia

A Magyar Evangélikus Értelmiségi Társasággal közösen *Új utakat taposva* címmel ünnepi konferenciát szervezett a budahegyvidéki gyülekezet. A konferencia megnyitó áhítatát Dr. Fabiny Tamás püspök úr tartotta. Dr. Schulek Ágoston gondolatai után Benczúr László kerületi felügyelő hiányt pótló előadásában áttekintette az 1990-es éveket követően egyházunkban működő civil szervezetek munkáját. Szászfalvi László egyházügyekért felelős államtitkár előadásában kihangsúlyozta, hogy újra kell építeni az állam és az egyházak közti kapcsolatot, megteremtve a bizalmi viszonyt. A teológiai képzés jelenéről és tervezett jövőjéről két előadás hangzott el, amelyeket Dr. Ujházi Lóránd a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola adjunktusa és Dr. Bácskai Károly az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanszékvezetője tartott. Ma a legégetőbb kérdés az ország, katasztrófális gazdasági és népességi helyzetén való javítás. Ebben segíthet a keresztény értelmiség. Az előadáshoz hozzászólva Dr. Orosz Gábor Viktor az ifjúság megszólításának lehetőségeiről beszélt. A konferencia Dr. Korányi Andrásnak a zsinat lelkesi elnökének áhítatával zárult.

Október 3. Budavár – Ismét Tamás mise

Balicza Iván igehirdetésével ismét a Bécsikapu téren a Budavári Gyülekezet adott otthont a Tamás misének. A 22 két éve Helsinkiből indult alternatív istentiszteleti forma immár meghódította az egész világot, nem kevesebb ambícióval, mint megszólítani a hagyományos keretektől idegenkedőket. A keresők istentisztelete liturgiájában és szimbolikájában ötvözi a modern spiritualitást a régi egyházi hagyományokkal. A fiatalos, zenés alkalom kötetlenebb, interaktívabb formát kínál a kicsit másra vágyóknak.

Október 15-17. Kelenföld - Gyülekezeti hétvége évfordulóval és finnekkel

Templomának 82. születésnapját ünnepelte a kelenföldi evangélikus gyülekezet. Az együttlétek fényét és sokszínűségét emelte a finn testvérgyülekezet tizenhét fős delegációjának négynapos látogatása, amelyet éppen erre a hétvégére időzítettek. A Helsinkiben levő Kulosaari evangélikusokkal 1982 óta tart a kapcsolat. Pénteken fórum keretében találkozott a két gyülekezet, ahol a jelenlévők megalapították, hogy a két nemzetnek hasonló kihívásokkal kell szembenéznie, és hogy arra kell tekinteni, aki megszólít és megszabadít: Krisztusra. Ezt követően Ladócsy László festőművész, a tanácssteremben berendezett *Ikon-Bibliás képek* című kiállítása nyílt meg. Szombaton Ittész András gyülekezeti felügyelő képes beszámoló segítségével foglalta össze az elmúlt tizenkét hónap eseményeit. A nap zárásaként egyházzenei koncertet adott a gyülekezet ének- és zenekara Bence Gábor orgonista-kántor és karnagy vezetésével. A vasárnapi istentisztelet szinte minden része finnül és magyarul hangzott, ahol Igével Markku Rautiainen a finn testvérgyülekezet igazgatólelkésze szolgált Lk 14,25-34 alapján.

November 07. Budafok - Hetvenöt éve épült a budafoki evangélikus templom

A budafoki evangélikus templom minden padja megtelt a többszörös ünnep alkalmával, melyen a Raffay Sándor püspök által 1935-ben, hetvenöt éve felszentelt templomért, és Petrovics Pál templomépítő lelkészért adtak hálát. Az istentiszteleten dr. Fabiny Tamás hirdette Isten ígését a szentelési ige, Zsolt 84,5 alapján. Az istentisztelet után – Szepesfalvi Gábor felügyelő vezetésével - Petrovics Pálról, az 1921-ben megalakuló gyülekezet első lelkészéről emlékezett meg gyülekezet és család közösen. A templomépítő lelkész emlékét ükunokája elevenítette fel egy rövid visszatekintésben, melyben elhangoztak életének legfontosabb eseményei, munkássága, és hitvallásos felismerése, mely verseiben is gyakran megjelent: „Jézus ott van mindenütt az egész földi vándorúton.” az ünnepi együttlét utolsó akkordjaként Solymár Gábor lelkész az elkészült parókia kulcsait a felszentelés szolgálatát végző Bence Imre esperestől.

November 7. Budapest - Donáth László evangélikus lelkész Budapest díszpolgára lett

Díszpolgári címeiről és Pro Urbe díjakról döntött a Fővárosi Közgyűlés. A testület díszpolgári címet szavazott meg Albert Flórián labdarúgónak, Demjén Ferenc zeneszerzőnek, Donáth László evangélikus lelkésznek, Lázár Egonnak, a Vígsház gazdasági igazgatójának, Miklósa Erika operaénekesnek, Nadas Péter írónak, Polgár László operaénekesnek, Snétberger Ferenc gitárművésznek, Szörényi Levente zeneszerzőnek, előadóművésznek, Tendzin Gyaconak, a XIV. dalai lámának, Török Ferenc öttusázónak, Ungvári Tamás író, műfordítónak és Zsámbéki Gábor színházigazgatónak. További hatan Pro Urbe díjat kaptak.

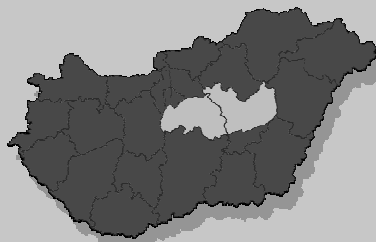

December 10. Budafok - Karácsonyi versmondó verseny

Meglátszott a lehelet is, kemény hideg volt aznap. A budafoki evangélikus templomba mégis sokan jöttek el a szavalóversenyre. Kézen fogva vezették kicsinyeiket a szülők, nagyszülők, biztatták a versenyzőket; ők talán jobban izgultak, mint az általános iskolás versmondók. Isten evangélikus hajlékában a múlt pénteken huszonhárom kisgyermek „mérkőzött meg” a versmondás nagy feladatával. Minden korosztályban kiosztották az első három helyezettnek a díjakat, a felkészítő tanárok virágcsokrot kaptak, az oklevél pedig minden résztvevőnek kijárt. Így mindenki győztesnek érezhette magát, pár percig minden versmondópalánta nagy szerepet kapott. Ötödször rendezték meg a magyar karácsonyi versek szavalóversenyét. Most az alsó tagozatosok álltak az oltár elé verset mondani, a felsősök ugyanitt húsvétkor, az istenes versek szavalóversenyén szoktak szerepelni. A zsűri elnöke, Bánffy Györgyné Satory Tilda volt.

Dél-Pest Megyei Egyházmegye

Esperesi hivatal: Pilis 2721 Kossuth L. u. 34.
Tel: 29/498-134
Esperes: Krámer György
Egyházmegyei felügyelő: Bak Péter

Február 27. Gyón - Tisztségviselők találkozója

Heinemann Ildikó espereshelyettes köszöntötte az összegyűlt jó ötvenfős, pénztárosokból, felügyelőkből, más tisztségviselőkből és nem utolsósorban lelkészekből álló gyülekezetet a Dél-Pest Megyei Egyházmegye hagyományosan február végén megrendezett pénztárosi találkozóján. A résztvevők az egyházmegye számvevőszéki elnöke és pénztárosa irányításával készültek az előttük álló gazdasági-pénzügyi feladatok elvégzésére. Ezen kívül, rövid útmutató segítségével minden gyülekezet előre elkészítette a maga SWOT elemzését, melyről a tisztségviselők kiscsoportokban beszélgettek.

Május 30. Maglód - Két nyelven, de egy szívvel...

A helyi szlovák kisebbségi önkormányzat adományaként az egykor a településen szolgált lelkészek nevét megőrkítő emléktáblát lepleztek a maglói evangélikus templomban. Az emléktáblán olvasható igeverszlovák és magyar nyelven hirdeti, hogy „Jézus Krisztus tegnap ma és mindörökké ugyanaz” (Zsid 13,8). A kétnyelvű ünnepi istentisztelet kezdetére zsúfolásig megtelt Isten háza: az oltártér előtt a szlovák ősöktől örökölt gyönyörű népviseletbe öltözött asszonyok, leányok és fiúk álltak: ahogyan régen is volt. A helyi lelkész, Németh Mihály köszöntője után két nyelven csendült fel a lutheránus himnusz, az Erős vár a mi Istenünk. Szintén két nyelven hangzott a kezdő oltári liturgia Blatniczky János egykori maglói lelkésznek és Gulácsiné

Fabulya Hildának, az Országos Szlovák Evangélikus Lelkeszi Szolgálat vezetőjének szolgálatával.

Június Pilis - A pilisi evangélikusok finn testvérgyülekezetükben jártak Kontiolahtiban

Június 27. Monor - Malik Péter Károly lelkésszé avatása

Az érettségi után az egyetemen a fizikus szakot megkezdve még nem sejtette, hogy két évvel később a teológiára fog jelentkezni, tizenhét évesen személyessé vált hite mégis ebbe az irányba vitte. Kihasznlva a kreditrendszer adta lehetőségeket, párhuzamosan végezte el az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karát és az Evangélikus Hittudományi Egyetemet. Malik Péter Károlyt dr. Fabiny Tamás püspök avatta lelkésszé június utolsó vasárnapján a monori evangélikus templomban. A nyírteleki Filadelfia egyházközség nevében Györfi Mihály, Péter hatodéves mentora – emellett apósa – mondott köszöntőt. Az Evangélikus Hittudományi Egyetemet dr. Cserhádi Sándor professor emeritus képviselte mind a liturgiában, mind pedig a köszöntések sorában. Péter augusztustól – feleségével, Malikné Györfi Eszterrel – a Nőgrád megyei Lucfalván kezdheti meg szolgálatát.

Június 27. Pilis – Koncerttel jubilált az Izsóp

A koncertet a Szélróza Band nyitotta meg, Huszák Zsolt vezetésével a pilisi templomkertben felállított színpadon. Az Izsóp énekkar tíz évvel ezelőtt adta ki első CD-felvételét. Sokan hallgatták, hallgatják azóta is szívesen ezeket az énekeket, és talán sokan őriznek az emlékeik között egy-egy Izsóp-koncertet. Tíz év hosszú idő, ezalatt felnőtt egy újabb generáció az énekkarban, az akkori fiatalok pedig családot alapítottak. Ezen a napon együtt énekelt több nemzedék. Szívből jött az ének, mert mindenki újra érezni akarta azt, amit régen átélt egy-egy ilyen koncert alkalmával. Közel ötszáz hallgató tapsolt lelkesen az énekkarnak. Ez a jubileum bizonyosága annak, hogy az Izsóp sikere sokkal mélyebben gyökerezik: az emberi éneklés spirituális örömeiben. Az Isten szeretetébe való belefeledkezést, a lelkünk magasba emelkedését és az életünk alapjához való visszatérést jelenti.

Szeptember 5. Dabas – Evangélikus játszótér-avatás

Hálaadó családi istentisztelet keretében adták át szeptember első vasárnapjának délutánján a gyülekezet új játszótérét Dabason. Igehirdetésében Valentinyi Erzsébet lelkész úr kiemelte, hogy a gyermeki bizalom és lelkesedés minden gyülekezeti tag számára példa lehet. Lehet azt mondani, hogy ez a gyermekparadicsom összefogással jött létre, hiszen a játékok egy részét az éppen megszűnő óvoda (helyette új épült) udvaráról ajándékozta a dabasi óvodák vezetője. Volt, aki faanyagot adományozott az új játékokhoz, egy jókezdő asztalos megvalósította a gyermekek álmait, és volt, aki a festésben segített.

Szeptember 12. Alberti - Beiktatták Túri Krisztina lelkész úrt

Jövőre, a háromszázadik születésnapját ünneplő Albertirsa az egész települést megmozgató ünnepségre gyűlt össze, az alberti evangélikus templomban. A két és fél ezres alberti evangélikus gyülekezet Túri Krisztina személyében huszadik lelkészét iktathatta be szolgálatba. A három évre szóló meghívást megelőzően a lelkész úr már három évet töltött Albertiben, mint másodlelkész – elődje, Szmolár Attila elmúlt év őszén fejezte be szolgálatát a gyülekezetben. Az iktatási liturgiában dr. Fabiny Tamás püspök, Krámer György esperes és Brebovszkyné Pintér Márta a Női Missziói Szolgálat referense szolgáltak. A gyülekezetben 1952-től szeretetotthon, 1992-től óvoda, 1993-tól pedig általános iskola is működik – ezen intézmények lelki életének gondozása is a mindenkori lelkész feladata. Éppen ezért, dr. Fabiny Tamás püspök külön kérte

a jelenlévőket, hogy mihamarabb gondoskodjon másodlelkészről, hogy a sokrétű munka megosztható legyen.

Október 9. Ócsa – Megújult és kibővült az ócsai evangélikus imaház

Az ötös autópálya harmincas kilométerénél fekvő Ócsa megújult imaházát és a kialakított ifjúsági szállót az anyagyülekezetnek, a gyóni evangélikus egyházközösségnek köszönheti, akik a kárpótlási összeget erre a célra szánták. Az északi egyházkerület anyagi hozzájárulásával átalakított épület a gyülekezet egykori, egyedül helyben lakó lelkészéről, Rédei Károlyról kapta nevét. A gyülekezetet gondozó lelkészpár, László Milán és Valentinyi Erzsébet minden hónap első és harmadik vasárnapján fél kilenctől tartanak istentiszteletet a Rédei-házban. A megújult épületet dr. Fabiny Tamás püspök szentelte fel. A közgyűlést a gyülekezet felügyelője vezette, Rapcsákné Harmincz Karolin, akitől többek között az új név ötlete is származik. Az énekkar szolgálata, a köszöntések és a felújítás-

ról szóló beszámoló után emléklapot kaptak mindazok, akik a munkálatokban bármilyen módon részt vettek. A kicsiny közösség összefogását és élni akarását bizonyítja a számos adomány, valamint sok díjazás nélkül elvégzett munka.

Október 17. Pilis - Őszi gyülekezeti nap

Termésért való hálaadás, úrvacsora, nyugdíjas klubok, Pipacs Vadászklubt Egyesület, gyülekezeti nap, ebéd, szeretetvendégség. Még ezek a szavak is alig tudják visszaadni azt az örömet, amit mindazok átélhettek, akik részt vettek a gyülekezeti napon. Ilyen nagyszabású egész napos programot már régen szervezett a közösség, ahol elemi erővel érezte mindenki, hogy micsoda lehetőség, mennyi energia, mennyi tenni akarás van az emberekben. Tudtak együtt imádkozni az idősekért, együtt adakozni az iszap-katasztrófa áldozatainak, együtt terített asztalnál ebédelni és visszaemlékezni a júniusi kontiolahti testvérgyülekezeti útra.

November 6. Bénye - Kapusz(t)nyik verseny

A Kavalkád ötlete akkor kezdett kialakulni, amikor az idei papnétalálkozón szóba került a készülő evangélikus hagyományőrző szakácskönyv ötlete. Hiszen mekkora kincsünk van, amit meg lehet osztani az ország más régióival, későbbi generációkkal. Így a zsűrizést elvállalta Fabiny Katalin püspökné asszony, Völgyessy Szomor Fanni énekesnő és Buday-Malik Adrienn a szakácskönyv szerzője. A rendezvény megnyitóján Lomen Erzsébet alpolgármester tartott rövid történelmi áttekintést Bényéről és ismertetőt a szoban forgó eledelről. A polgármester Racskó Károly beszédében tette le a voksát a t nélküli kapusznyik mellett, majd a Lányok-Asszonyok Hagyományőrző Néptánccsoport tánca következett. Fabiny Katalin elmondta, hogy nagyon nehéz volt a zsűri dolga, hiszen mindegyik kapusz(t)nyik másban jeleskedett. Végezetül, díszoklevelet és az Északi Evangélikus Egyházkerület ajándékaént a püspökné által kézzel díszített konyharuhát és edényfogót kapott mindenki.

November 7. Dunaharaszti – Varsányi Ferenc lelkésziktatása

A pécsi gyülekezetben huszonöt évet szolgáló Varsányi Ferenc lelkészt iktatta be új szolgálati helyére Krámer György esperes. Igehirdetésében Kol 3,10 alapján az életünket kísérő változásokról beszélt, utalva a beiktatott lelkész helyzetére, aki a többlelkészes pécsi gyülekezetből került át egy kicsiny közösségbe. A már júliustól Dunaharasztiiban szolgáló Varsányi Ferenc 2Kor 6,1-2 alapján elmondott prédikációjában arra szólította fel a jelenlévőket, hogy ne elégedjenek meg a gyönggyel, hiszen kincsünk van nekünk, keresztyéneknek. Az iktatási ünnepségre nagy számmal érkeztek hívek a pécsi gyülekezetből, hogy egykori lelkészüket új gyülekezetével együtt ünnepelhessenek. Így a szokottól eltérően – hogy senki se szoruljon a kapunk kívülre - nem a templom, hanem a helyi rendezvényház adott otthont az ünnepi istentiszteletnek. Az együttlételet záró szeretetvendégségre a gyülekezet közösségi házában került sor.

November 28. Vecsés – ifjúsági hétvége

Már harmadszorra kapok olyan meghívót, amely ifjúsági hétvégére invitál: szombaton beszélgetés, játékok, ének, zene, ízletes vacsora, a vadonatúj csocsó ki próbálásának lehetősége, nem utolsósorban a másnapi istentiszteletre való felkészülés, majd este filmklub a program; vasárnap pedig családi istentisztelet. A beszélgetést érdekes igehelyről indítjuk: az Emberfia eljövételéről szól a kiválasztott szakasz. A vacsoránál olyan sokan vagyunk, hogy a hosszú, megterített asztalnál nem fér el egyszerre mindenki. A családi istentiszteletek külön tematikája szerint most a házépítők példázatáról gondolkodunk, az előtérbe sorban belépő gyerekek a szemléltető eszközöket vizsgálják meg: a kifogyott tollat, a lyukas kesztyűt és az eltört csavarhúzó. Hiába van megfelelő eszközünk valamihez, ha nem tudjuk használni. Ugyan így: hiába ismerjük meg a bibliai történeteket hittan-

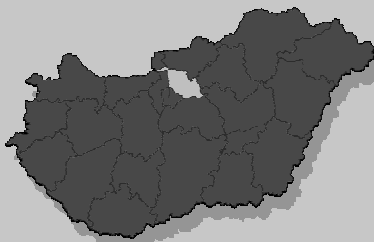
órán, ha nem tudjuk használni tudásunkat. Ha viszont tudjuk, hogy Istent ismerhetjük meg ezekben a történetekben, ismereteinkkel biztos alapot vethetünk hitünknek. (Koczor Kinga Dóra beszámolója)

December 12. Vecsés – Püspöki látogatás a gyülekezetben

A polgári esztendőben, a püspök egyik utolsó hivatalos szolgálati útja a vecsési evangélikusokhoz vitte. A találkozás apropóját nem egy különleges ünnep vagy évforduló adta, hanem egymás kölcsönös megismerésének gondolata. Heinemann Ildikó lelkész - aki két éve szolgál Vecsésen, valamint a szórványokban, Üllön és Gyálon - a hónap minden második vasárnapján tartott családi istentisztelet szolgálatába vonta be dr. Fabiny Tamás püspököt. Az éneklésben a gyülekezet tagjaiból összeállt kis zenekar segédkezett, a liturgiában pedig gyermekek szolgáltak ima- és versolvasással. A valóban családi hangulatban zajló istentisztelet után fórum következett. A presbitériummal közösen elfogyasztott, hamisítatlan vecsési káposztából készült székelykáposzta utáni beszélgetésből többek között az is kiviláglott, hogy a megújulást a közösség elsősorban nem a pontokba szedhető stratégiától, hanem az adventben mindannyiunkhoz eljövő Krisztustól várja.

Észak-Pest Megyei Egyházmegye

Esperesi hivatal: 2683 Acsa, Petőfi u. 4.
Tel: 27/563-535
Esperes: Mekis Ádám
Egyházmegyei felügyelő: dr. Roncz Béla

Január 3. Domony - Ötven év a kartzaton

A domonyi evangélikus gyülekezetben Remenár Sándor kántor ötven év után úgy döntött, új hely után néz Istennek abban a hajlékában, amelybe világ életében járt. Ez a helykeresés nem a gyülekezet tagjainak tudta nélkül történik. Nem arról van szó, hogy Sándor bácsi egyszerűen megunt a régi helyét, és egyik sorból átül a másikba. Ő bizony a kartzaton lakó öreg barátjának ülőhelyét, az orgonának a kántori padját hagyta el. Remenár Sándor 1959 márciusában kapta meg a kántori oklevelet, és ült a domonyi orgonához. Azóta megszakítás nélkül játszotta a korálokat, az előjátékokat. A domonyi gyülekezet nem arról híres, hogy gyakran váltogatja lelkészeit, Sándor bácsi mégis három lelkész ideje alatt szolgálta a gyülekezetet. Január 3-án ünnepi istentiszteleten köszönte meg a domonyi evangélikus gyülekezet Remenár Sándornak ötvenévi szolgálatát, és foglalhatta el új helyét az unoka.

Február 14-21. Csömör - Hatvanéves a farsangi imahét Csömörön

A csömöri evangélikus gyülekezet életében régóta fontos szerepet játszik a még farsangban kezdődő, de böjtből véget érő egy hét. Nem csak lelkiekből gazdagodnak immár hat évtizede a hagyományos farsangi imahét résztvevői; a maguk készítette sütemény és tea közös elfogyasztása igazán közösségépítő hangulatban zajlik ilyenkor a terített asztalok körül. Bódi Emese, az

Evangélikus Hittudományi Egyetem (EHE) Egyháztörténelmi Tanszékének latin-művészettörténet szakos oktatója, Pethő Attila és felesége, Pethő-Udvardi Andrea doktoranduszok az EHE „színeiben” érkeztek. További szolgálattelvők: Vető István, Németh Mihály, Ponicsán Erzsébet, Fatalin Helga, Baranyay Csaba, Baranyayné Rohn Erzsébet lelkészek.

Május 1. Nagytarcsa - Egyházmegyei gyereknap

Hívd segítségül az Urat! Ez volt a mottója a nagytarcsai gyülekezetben május első szombatján megrendezett egyházmegyei gyereknapnak, amelyre az idén nyolc gyülekezetből összesen százötven gyermek gyűlt össze. A vak Bartimeus meggyógyításának története alapján hallhatták a résztvevők Isten szabadításának örömeit. A házigazdák a nap elején bábelóadással, izgalmas játékokkal és új énekekkel örvendeztették meg az Észak-Pest Megyei Egyházmegye hittanosait. Azután kreatív témafeldolgozás következett, melynek során Isten segítségül hívásának és megmentő szeretetének bibliai és hétköznapi történetei elevenedtek meg a gyerekek különféle technikáival készült alkotásaiban.

Június Wittenberg - Váci és rádi evangélikusok zarándokútja

A harmadik alkalommal megrendezett június végi gyülekezeti kirándulás igazi „hitépítő zarándokútra” sikeredett. A keddi estei indulás és az egész éjszaka tartó utazás után másnap reggel kilenc órára érkezett a váci és rádi csapat Torgauba. Az út során megtekintették: Hartenfels-kastélyt, Nikolai-templomot, Szent Mária-templomot, wittenbergi Luther-házat, Philipp Melanchthon házát, Wittenbergi várostemplomot, Szent András-templomot (Eisleben), Wartburg várát, Metzelt, Schmalkaldent.

Június 5. Domony - Napsütéses gyülekezeti nap

Ifjak és idősek egyaránt meghívást kaptak a domonyi evangélikus gyülekezet második evangélizációs napjára, amelynek vendége dr. Fabiny Tamás püspök és családja volt. Az igei szolgálat alapjául választott és sokat idézett jóeli prófécia mondatai a Szentlélek általi megújulás ígéretét erősítették meg: „...véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak.” (Jóel 3,1) A lelki útravalóban külön hangsúlyt kapott a családok fontossága. Ezután Fabiny püspök képek, idézetek és egy megrendítő hangfelvétel segítségével rajzolta meg Keken András alakját. A komoly hangvétellű programokkal párhuzamosan kint az udvaron a gyermekek játékkal és kézműveskedéssel töltötték az időt. Mit is jelentett ez a gyülekezeti nap? Olyan volt, mint amikor három hét szüntelen esőzés után hirtelen kisüt a nap. Olyankor öröme derül minden és mindenki, s az ember és a természet sütkérezik Isten melengető szeretetében.

Június 13. Aszód - Cantores Minores

A két szó kezdőbetűi a talpig feketébe öltözött fiúk mappáin. A mappákban Bach-, Mäntyjärvi-, Salonen-, Rautavaara-, Schütz-darabok és finn népdalok kottái. Nagyon nagy a meleg az aszódi evangélikus templomban is, mégis megteltek a padosok vasárnap délután Finnország legrégebbi és legismertebb fiúkorusának koncertjére. A mintegy hatvan fiatalember hangja Hannu Norjanen karnagy intézésére betölti a teret, és a hallgatóságot láthatóan rabul ejti az élmény éppúgy, mint amikor Markus Malmgren orgonál. A koncert végén szünni alig akaró vastaps is ezt igazolja. Az aszódi evangélikus gyülekezetnek elsősorban németországi és finn testvér-gyülekezeti kapcsolatai vannak, melyeket a jelenlegi lelkész, Lőrincz Csaba is ápol és tovább épít.

Június 13. Galgagyörk-Felsődobsza – Árvízkárosultak segítése

A Pest megyei Galgagyörk község egy magáéval azonos lélekszámú árvízkárosult községet keresett, hogy adományozással segítse a rászorulókat. A kilencszázhatvan lelkes Felsődobsza (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) község polgármestere, Bene Klára vette át a gyűjtés eredményét. Szentháromság ünnepe utáni második vasárnap – Pintér János evangélikus lelkész támogatásával – az istentisztelet keretein belül szerveződött árvízkoncert helyi előadók fellépésével. A koncert teljes bevételét – kilencvenötezer forintot –, valamint tizenhétezer forintnyi, névvel leadott pénzadományt és egy mikrobusznyi egyebet (vizet, tartós élelmiszert, ruhát stb.) még aznap személyesen vitték el Felsődobszára.

Június 13. Vác – Fogságban, mégis szabadon!

tünk az ébredésnek: gyilkosok, betörők, pedofilok, homoszexuálisok, drogosok térnek meg, kapnak új életet. (részlet Lassú Tamásné beszámolójából)

Szentháromság ünnepe után a második vasárnap nyolcan látogatást tettünk a váci börtönben. Hárman szolgálattal készültek, öten érdeklődőként vettünk részt a délelőtti istentiszteleten. Csuka Tamásné református börtönlelkész vezetésével jutottunk el a kultúrterembe, ahol Lajossal, egy bent lakó, ott szolgáló testvérrel együtt imádkoztunk az alkalomért. A hosszú dicsőítő éneklés után Szeverényi János missziói lelkész vezetésével két dalt énekeltek közösen az egybegyűltek, majd az igeszolgálat következett Mt 22,1–10 alapján. Dobó László, a budahegyvidéki evangélikus gyülekezet tagja Bőjte Csaba erdélyi ferences szerzetes egy írását olvasta fel, majd az egyik bentlakó tett bizonyosságot Jézus Krisztusról mint Szabadítójáról, Megváltójáról. A váci feyházban részesei lehet-

Június 20. Csömör - Pillantás a múltba

Nemcsak gyülekezetértörténeti, de egyháztörténeti szempontból is értékes és különleges az a 18–19. századból származó, kézzel írt dokumentumgyűjtemény, amelyet dr. Sajó Tamás művészettörténész ismertetett a csömöri evangélikusokkal a gyülekezeti napjukon. A harmadik alkalommal – a gyülekezet harmincasnegyvenes éveiben járó tagjai által – megszervezett gyülekezeti napon dr. Szabó Lajos teológiai tanár hirdette Isten ígését a délelőtti istentiszteleten Szabóné Mátrai Marianna liturgiai szolgálatával. Az „öregifi” által bográcsokban főzött ebéd közös elfogyasztása után tanérváró istentisztelettel búcsúztatták a gyermekek és a felnőttek az elmúlt óvodai és iskolai évet. Az ezt követő gyülekezetértörténeti előadás végén Johann Gyula helyi lelkész igei gondolatai zárták a napot.

Augusztus 10. Gyöngyös – Imaházszentelés

Mostantól Gyöngyös nem egyszerűen a szőlő és a bor vagy – a ferenceseknek köszönhetően – az egyházi hagyományok, illetve a gótikus és barokk műemlékek városa, a Mátra kapuja, hanem egy kicsiny evangélikus közösségnek immár saját lelki hajlékkal bíró otthona is, az újonnan átadott imaháznak köszönhetően. Dr. Fabiny Tamás püspök e szavakkal kezdte igei szolgálatát Gyöngyösön augusztus 8-án délután a szentelési ünnepségen. A hálaadó istentiszteleten meghívtak népes serege jelent meg, és ünnepelt együtt az alig több mint hetven tagot számláló helyi evangélikus közösséggel. Fatalin Helga, a szórványgyülekezetet gondozó hatvani lelkész mindenekelőtt elmondta, hogy a gyöngyösi evangélikusok igazán büszkéek lehetnek, hiszen már a reformációt követő időkből, 1553-ból található feljegyzés az itt élő lutheránusokról. Az eredetileg családi házként használt épület lassan gyülekezeti életre alkalmas téré alakult, és sorra meglettek a berendezési tárgyak is. Példaértékű, hogy a maroknyi gyülekezet évek hosszú során át gyűjtögette össze azt az anyagi tartalékot, amelyből megvásárolhatták a berendezést. A gyöngyösi öröme pedig hétről hétre fokozódhat, hiszen mostantól minden vasárnap délelőtt 11 órától istentiszteletet tarthatnak a gyülekezet új otthonában.

Augusztus 20. Penc – Díszpolgárává választották dr. Fischl Vilmost

A Pencen rendezett megemlékezések alkalmával a község polgármestere, Králík József ünnepélyes keretek között átadta dr. Fischl Vilmos evangélikus lelkésznek a település díszpolgári kitüntetését. „A méltatásban a polgármester elmondta, hogy azért kaptam a kitüntetést, mert tíz éve szolgálok ebben a községben és itt végzett munkámat szerették volna elismerni a díjjal – mondta dr. Fischl Vilmos. – Nagy megtiszteltetés számomra ez a díszpolgári cím, mert azt jelenti, hogy az itt élők szeretettel vesznek körül.”

Augusztus 22. Domony - Segélykoncert árvízkárosultakért

Sasvári Sándor, a hazai musical- és rockopera-rajongók kedvence egyórás koncertet adott a domonyi evangélikus templomban augusztus 22-én az összegyűlt érdeklődőknek. A segélykoncert célja az árvízkárosult családokat támogatása volt. Olyan világhírű művek betétdalai szólaltak meg előadásában, mint a *Jézus Krisztus szupersztár* vagy a *Nyomorultak*. Csodás énekhangja és előadásmódja, a templomot betöltő felszabadító és megindító zene megrezgettette a hallgatók lelkének húrjait. A tönkrement életek mentőjének, Jézus Krisztusnak adhattak hálát a domonyiak és a környékből érkezett vendégek, hogy aznap kétszeres öröm érte őket, hiszen – ahogy egy idős gyülekezeti tag lelkendezve mondta – „csodás élménnyel lettünk gazdagabbak, és még adakozhattunk is a nemes célra.”

Szeptember 18. Domony – Ifjúsági nap

Öt községből gyűltek össze evangélikus fiatalok a múlt szombat napsütéses délutánján a domonyi gyülekezet ifjúsági napjára. A programot a szügyi illetőségű M.Is.K.A. zenekar fellépése is színesítette.

Szeptember 26. Csóvár – Megújult a templom környéke

A vasárnapi hálaadó istentiszteletet apropója egy sikeres európai uniós pályázat volt, amelynek keretében a műemlék templom megközelíthetőségének rendbetételére összesen 11,2 millió Ft-ot nyert a gyülekezet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalon (MVH) keresztül. A csóvári templom a temetőkertben van ezért a temető köré 100 méteren át kerítés épült egy palóc kapuval. Viakoloros utat építettek a templomhoz kandalláberes kivilágítással, valamint parkolókkal. A 184 éves templom most már kiválóan megközelíthető - esős időben eddig csak sárban lehetett bejutni az istentiszteletre. Az ünnepségen D. Szebik Imre nyugalmazott püspök szolgált, aki igehirdetésében kiemelte, hogy az egységre törekvés fontos része kell hogy legyen a keresztyén ember számára. Az egység pedig Jézus Krisztus által valósul meg. Az istentisztelet után az önkormányzat épületében szeretetvendégség volt.

Október 2. Dunakeszi - Teremtésvédelmi délután

A teremtett világ Urának dicsérete töltötte be a dunakeszi evangélikus templomot a gyülekezet teremtésvédelmi délutánjának nyitó áhítatán, október 2-án, szombaton. Keczkó Pál, a budahegyvidéki testvérgyülekezet lelkészének igehirdetésén és az ifjúság zenés szolgálatán keresztül maga Isten nyitogatta az összegyűlt gyerekek, fiatalok, felnőttek szívét és lelkét. Nagy érdeklődést váltott ki az a teremtésvédelmi előadás is, amelyet a délután folyamán dr. Kodácsy-Simon Eszter, evangélikus teológus tartott. A közösség tagjai átélhették, hogy aprónak tűnhet az, amit tehetnek a világért, de még ha egyetlen cseppnek tűnik is a tengerben, enélkül a csepp nélkül – Kalkuttai Boldog Teréz szavai szerint – sekélyebb lenne a tenger. A programok alatt a kisebb-nagyobb gyerekek a bibliai játszókörben töltötték az időt.

Október 24. Aszód - Kórustalálkozó

Az Észak-Pest Megyei Egyházmegye és a Nógrádi Egyházmegye kórustalálkozója került sor az aszódi evangélikus templomban. Regionális kórustalálkozóról beszélhetünk, hiszen az összefogás ez esetben átnyúlik két egyházmegye határára. Összetartozásuk földrajzi adottság, a Galga völgye. Ilyen értelemben az Észak-Pesti egyházmegyét Acsától Aszódig érinti, illetve a Nógrádi egyházmegye déli gyülekezeteit. A földrajzi adottságon túl összeköti a gyülekezeteket a szlovák kegyesség. Az énekkarok két-két művet énekeltek, műsoruk jól alkalmazkodott egyrészt az egyházi esztendőhöz, másrészt a korál tradícióhoz. A két nagy énekkari blokk között dr. Kinczler Zsuzsanna az EHE egyházzene tanszékének tanára mesélt az egybegyűlteknek a nagy barokk zeneszerző, kántor Georg Friedrich Telemann munkásságáról, rövid zenei példákkal.

Október 26. Acsa - Szlovákajkú evangélikus gyülekezetekben szolgáló lelkészek találkozója

Folytatva a tavasszal elkezdett hagyományt, ezúttal Acsán találkoztak azok a lelkészek, akik olyan magyarországi evangélikus gyülekezetekben szolgálnak, ahol szlovák anyanyelvű kisebbség él. Mivel idén volt a zsolnai zsinat négyszázadik évfordulója, ezért meghívták a szervezők Kertész Botond történelmet előadás tartására. A nap hátralévő részében levetítették a Zákus Média Centrum által készített szlovák és magyar nyelvű filmet, amelyet a szlovákiai ünneppsorozatán készítettek, majd Mekis Ádám tartott az acsai gyülekezet történetéről egy előadást. A templomban eltemetett Prónay család története is felelevenítettett. Az alkalom családi légkörben zajlott.

Október 31. Aszód - Átadták a temetői sétányt

Kettős ünnepet tartott az Aszódi Evangélikus Gyülekezet. Október 31-én ünnepi istentiszteleten emlékeztek a reformáció eseményeire, majd ezt követően átadták az elkészült temetői sétányt. Az igehirdetésben dr. Fabiny Tamás püspök Jn 14,6 alapján hirdette, hogy nem mindegy melyik úton indulunk el. Csak a krisztusi út vezet az igazi életre. A liturgiában részt vett Mekis Ádám esperes. A gyülekezeti énekek mellett az óvodások és alsó tagozatosok énekes szolgálata is felhangzott. Az istentiszteletet követő díszközgyűlésen Lőrincz Csaba, az aszódi gyülekezet lelkésze számolt be az elmúlt évben, a temetőben végzett rendezési munkákról, melynek során a gyülekezet áldozatos munkája eredményeképpen elkészült a temetői sétány.

Október 31. Gödöllő - Új szövött textilképek a gödöllői templomban

Szekeres Erzsébet textilművészeket textilképével gazdagodott a gödöllői evangélikus templom. A képek ünnepélyes elhelyezésére a reformáció emléknapiján került sor. Az istentiszteleten a gyülekezeti énekkar szolgálata mellett az alkotó mutatta be a gyülekezetnek ajándékozott kepeit. Külön öröme a gödöllői gyülekezetnek, hogy a Magyar Posta éppen azokban a napokban döntött arról: az evangélikus templomban most elhelyezett *Magyar Golgota*, illetve a református templomban található *Isten Báránnya* című alkotások lesznek a következő évben a Magyar Posta húsvéti bélyegsorozatának képei. A *Magyar Golgota* azonban – elsősorban témájánál fogva – valódi evangélikus alkotás, hiszen Luther teológiájának középpontjába a keresztet, Jézus Krisztus megváltó halálát helyezte.

December Csömör – Hatvan év a gyülekezet szolgálatában

Ritkán adatik meg az életben, hogy valaki elmondhassa magáról: hatvan évet töltött egy munkahelyen, megélte a hatvanadik házassági évfordulóját, esetleg ennyi éve kapta meg a diplomáját. Nem véletlenül nevezzük az ilyen ünnepet gyémántjubiléumnak... Kerekács Lászlóné Magát Anna testvérünk, csömöri gyülekezetünk sáfára ebben az évben is elindult, és végigjárta utcáját, a Kossuth Lajos utcát – 1950 óta immár hatvanadszor -, hogy begyűjtse az evangélikus hívektől az egyházfentartói járulékot. Annuska az eltelt hatvan év alatt immár a harmadik lelkes – Solymár János, Solymár Péter és most Johann Gyula – munkatársa lehet, és hűséggel szolgálja gyülekezetét.

December 5. Penc - 180 éves a penci evangélikus templom

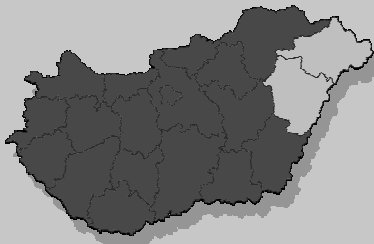
A szombati csendesnap jó előkészítője volt a vasárnapi ünnepi istentiszteletnek, ahol dr. Fabiny Tamás püspök szolgált és hirdette az ígét Mal 3,1-7 alapján. A püspök hangsúlyozta, hogy adventben jó várni az Urat és fontos, hogy milyen lelkülettel vagyunk egymás iránt is. Az ünnepi közgyűlésen köszöntések hangoztak el. Klenyánszki Dániel penci gondnok kiemelte a templom fontosságát a gyülekezet életében. Dian József a csöväri evangélikus anyagyülekezet felügyelőjeként (egyben Csövár polgármestere is) elmondta, hogy Pencre jó jönni, mert a gyülekezet életében mindig történik valami építő alkalom. Benczúr László egyházkerületi felügyelő a templomról, mint épületről szólt és méltatta a penci ősök kiváló munkáját. A püspök elmondta, hogy jó látni a mosolygós arcú gyülekezetet, amely megtölti a templomot, és kívánta, hogy maradjanak a penciek továbbra is hűek egyházukhoz és Istenükhöz. A püspök külön kiemelte, hogy bár Penc csak 320 lelkes gyülekezet, de nagyra értékeli, hogy ha adakozni kellett akár az árvízkarosultaknak, akár a vörösiszap katasztrófa sújtotta települések áldozatainak, akkor Penc élen járt. Az alkalom a Himnusszal, majd közös presbiteri ebéddel zárult.

December 5. Pilis - Teológusok ádventi szolgálata

Advent második vasárnapja minden évben valamilyen különleges ünnepet tartogat a pilisi evangélikusok számára. Ebben az évben dr. Varga Gyöngyi teológiai tanár vezetésével teológusok négyfős csoportja látogatott el a gyülekezetbe. Részt vettek a délelőtti istentiszteleten, majd a délutáni adventi, idősek szeretetvendégségén is szolgáltak igével, verssel, énekkel.

Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye

Esperesi hivatal: 4400 Nyíregyháza,
Luther tér 14.

Tel: 42/508-770

Esperes: Sztankó Gyöngyi

Egyházmegyei felügyelő: Már földi István

Február 7. Nyíregyháza - Tirpák elődeikre emlékeztek a nyíregyházi evangélikusok

Hálaadó istentisztelet keretében emlékeztek a gyülekezetet több mint kétszázötven éve alapító őseikre hatvanad vasárnapján a nyíregyházi evangélikusok. Bár az első betelepített családok nélkül ma nem lenne Nyíregyháza a Magyarországi Evangélikus Egyház egyik legnagyobb gyülekezete, a köszönet Isten felé mindazokért a generációkért is elhangzott, amelyek az elmúlt évszázadokban ápták hagyományaikat, és mindvégig hitközösségben maradtak. A szolgálatban Gulácsiné Fabulya Hilda, az evangélikus Országos Szlovák Lelkészi Szolgálat lelkésze segítette Kovács László Attilának, a körzet lelkészének. Igét hirdetett dr. Fabiny Tamás püspök. A hagyomány őrzésének apró jeleként a szeretetvendégséget előkészítő asszonyok igazi tirpák csemegének számító lapcsánkat sütöttek – szám szerint több mint háromszázat.

Április 30-Május 2. Mandabokor - Misszió majálisok

A szintisza evangélikus Mandabokor művelődési házába szervezett missziói szolgálatra a közelmúltban parókusi vizsgát tett fiatal beosztott lelkész, Zsarnai Krisztián hívta meg az országos missziói lelkészt, aki most, a majálisok hétvégéjén tudott eleget tenni a felkérésnek. Mindhárom nap alkalmain mind a százötven szék gazdára talált a kultúrházban, sőt a fal melletti állóhelyek is „elkeltek”... Az 1753-ban alapított egyházközség város- és templomépítő őseinek mai unokái is élő hitükről és egyházszeretetükről tesznek bizonyosságot az építkezési szándékukkal. Ám előbb az élő kövekből álló lelki háznak kell felépülnie és megszilárdulnia, hogy a külső építkezés is megkezdődhessen. Ezt a célt szolgálta a missziói lelkész mostani látogatása. Szeverényi János ismert bibliai hithősök életpéldáján mutatta be, hogy Isten ma is élő Úr, és csodákat tehet; az ő kezében bizony a kutyából is szalonna lehet!

Július 11. Nyíregyháza - Asztalos Richárd ordinációja

Az ünnepi istentiszteleten dr. Fabiny Tamás püspök Jn 15,16, a fiatal lelkész által választott ige kapcsán a Krisztusban, a gyümölcsöző cselekedetekben, illetve a szolgálatban megmaradásról beszélt. Asztalos Richárd, aki augusztusban lesz negyedévszázados - így jelenleg (2010) a legfiatalabb ordinált evangélikus lelkész Magyarországon - a nyíregyházi gyülekezetben lett megkeresztelve, és anyai nagynyja kívánságára Nagycserkeszen konfirmált 1998-ban. Elmondása szerint mindaz, amit itt kapott, legfőképp a nagymamától, mindmáig mélyen megmaradt benne. Lelkészi pályára indulása a Nyíregyházi Kossuth Lajos Gimnázium negyedik évfolyamát végezve érett meg benne, ahol Bozorády Zsuzsa hittanár sokat tett előrehaladásában és a teológiára való felkészülésében. Hatodévesként a debreceni gyülekezetben töltött tíz hónapot Réz-Nagy Zoltán lelkész mentorsága alatt. Július elsejétől Mezey Gábor - Richárd jó barátja - tavasszal elhunyt lelkész munkáját folytatja a Tállya-Abaújszántó-Tokaj-Sátoraljaújhelyi Missziói gyülekezetben.

Július 11. Vargabokor - 20 éves az imaház

Az évente megtartott pünkösdi csendesnapokhoz hasonlóan újra megtelt a Nyíregyházától nyolc kilométerre lévő vargabokori imaház udvara, hogy istentisztelet keretében adjanak hálát a húsz éve, Szebik Imre püspök által felszentelt Immánuel nevet viselő házért. Az udvaron felállított sátrak árnyékában összegyűlt evangélikusság dr. Fabiny Tamás püspök igehirdetését hallgathatta Róm 8, 31-32 alapján. Az ünnepséget számos különlegesség tette családiassá, meghitté és emlékezetessé: a fiatalok gitárral és hegedűvel kísért énekei, Sallai Gábor versmondása, egy helyi származású család Vivien Kira nevű kislányának keresztelése, a gyülekezet egykori lelkészeinek jelenléte és nem utolsósorban a közös ebédre elegánsan megterített asztalok, és az igazi testi frissülést adó fagyaltos pult. A visszatekintésben és az elmúlt események felelevenítésében adott segítséget az Adámi László lelkész által összeállított *Morzsák abból, amiket Isten velünk is cselekedett* című képes, szöveges beszámoló.

Augusztus 29. Nyíregyháza – Száz éve születet Joób Olivér

élete című könyvet, amelyet az Ordass Lajos Baráti Kör adott ki.

Három évtizedes (1939–1969) nyíregyházi parókus lelkészi szolgálata máig elevenen él a fél évszázadnál idősebb hívek szívében, és meleg szeretettel beszélnek Oli bácsiról, aki ünnepi és hétköznapi életüknek egyaránt részese volt, hiszen mindenkivel szót értett, s szívügye volt az evangélizáció és a diakónia. Az ünnep reggelén a népes gyülekezet és a családtagok jelenlétében az egyház és a város képviselői megkoszorúzták a Joób család sírját az Északi temetőben. A dél-előtti nagytemplomi ünnepi istentisztelet liturgiájában Laborczi Géza és dr. Kovács László Attila szolgáltak a kerület püspökével, dr. Fabiny Tamással együtt. Az igehirdetést ifj. Joób Olivér nyugalmazott zürichi lelkész végezte. Az istentisztelet végén a püspök megnyitotta a templom északi hajójában egy hónapig látható kiállítást. Az emléktábla megkoszorúzása után ifj. Zászkaliczky Pál bemutatta a *Joób Olivér*

Szeptember 16. Nyíregyháza – Megnyílt a kontrasztkiállítás

fővárosban is helyet kaphat a projekt. A megvalósításhoz felajánlotta segítségét a megnyitón is résztvevő dr. Fabiny Tamás püspök.

Az Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium tanárainak tartott előadást dr. Fabiny Tamás, majd fórumbeszélgetés során beszélgettek aktuális kérdésekről, leginkább az aznap megnyílt Kontrasztkiállításról.

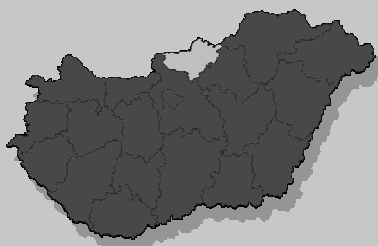

Szeptember 19. Nyíregyháza – Emmausi ünnepségsorozat

tartozó nyírszőlősi templomot 70 éve, reformáció ünnepén szentelték fel. A kerület püspöke meglátogatta az ott élő evangélikusokat és hirdette Isten ígését a vasárnapi istentiszteleten. „Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete!” (Zsolt 136,1)

Négy születésnapért, ünnepi istentiszteleteken adtak hálát Istennek a nyíregyházi evangélikusok október harmadik hétvégéjén. Szombaton Zsarnai Krisztián nyíregyházi lelkész szolgált a délelőtti istentiszteleten, ahol a tizenhét éve megnyílt Emmaus Szeretetotthonért és az öt éve felszentelt új Emmaus templomért adtak hálát. Szombat délután Kákay István vezetésével a Poézis együttes koncerttel ünnepelte itt harmincadik születésnapját. Huszadik századi magyar költők megzenésített verseit adták elő. Vasárnap délelőtt az ünnepi istentiszteleten a kerület püspöke, dr. Fabiny Tamás hirdette az ígét az Emmaus kettős születésnapján. A két éve a gyülekezethez

Nógrádi Egyházmegye

Esperesi hivatal: 2688 Vanyarc,
Táncsics u.4.
Tel: 32/484-078
Esperes: Szabó András
Egyházmegyei felügyelő: Pozsonyi Anna

Február 27. Bér - Tényfeltárás, avagy Mihályfi Ernő hagyatéka

Nógrád megye egyik apró, alig félszáz lelket számláló zsákfalujában évtizedek óta a Magyarországi Evangélikus Egyház egyik volt országos felügyelőjéről neveztetik az evangélikus templom körüli térség. A bériek akár még büszkék is lehetnének rá, hogy már a rendszerváltás előtt egyházi személyiség nevét írhatták néhány utcátáblára, csak hát az egyetemes felügyelővé 1952-ben „választott” Mihályfi Ernő tevékenységét a legkevésbé sem egyházas lelkület hatotta át. Miután Thuránszky István lelkész erről mindedig hasztalan gyözködte híveit, gondolt egyet, és – a kommunizmus áldozatainak idej emléknapija alkalmából – szakértők meghívásával szervezett meg egy tényfeltárási templomi alkalmat. (A képen Sulyán András egyházközségi felügyelő mutatja a tábla helyét.)

Március 26. Balassagyarmat - Evangélikus széderest

A balassagyarmati evangélikus gyülekezetben immár második éve ismerkednek a zsidó hagyományokkal a bibliaóra keretében. A héber haggada (a kivonulás történetének elbeszélése) segítségével jobban megérthető, hogy az egyiptomi szolgaságból való szabadulás ünnepe hogyan vált Jézus Krisztusnak, Isten egyszülött Fiának az emberiségért vállalt szenvedése és halála által az úrvacsora ünnepévé. A felszabadult légkörű alkalom egyrészt valóban felidézte a zsidó széderest hagyományait, és az egyetlen szabadítóra, Jézus Krisztusra irányult a figyelem – hiszen minden egyes jelképes cselekmény a végső megoldás felé mutatott. Az est végén az ajtók kitérítése pedig kifejezetten a már megérkezett Illés próféta után jövő Messiás király fogadására utalt.

Március 27. Balassagyarmat - Böjti zenés elmélkedés

A balassagyarmati evangélikus gyülekezeti házban óvodás hittanosoktól kezdve, konfirmandusokon át, nyugdíjas korú énekkari tagokig, mintegy százan gyülekeztek össze egy közös böjti zenés elmélkedésre. Az énekkart – mint mindig – Antal Gusztávné tanárnő vezényelte. A konfirmandus és ifis korosztály énekeit lelkészük, Bartha István kísérte gitáron, amit Kanyó András (fuvola) és Kanyóné Réti Emőke (cselló) művésztanárok játéka tett még teltebb hangzásúvá és emelkedettebbé. A műsort az óvodás és kisiskolás korosztályba tartozó hittanosok éneke nyitotta meg.

Április 11. Lucfalva - Püspöklátogatás

Testvéri látogatást tett dr. Fabiny Tamás püspök április 11-én a lucfalvai gyülekezetben, ahol délelőtt az istentiszteleten, délután pedig szeretetvendégségen szolgált. A látogatás egyik célja a közeljövőben nyugdíjba vonuló lelkész, Megyaszi László köszöntése volt, aki 1989 óta szolgál a Nógrád megyei gyülekezetben. A püspök 2Kor 4, 10-14 alapján hirdette Isten ígését.

Május 24. Bánk - Énekkari találkozó Nógrád megyében

Gárdonyi Zoltán csodálatos kánonja (Zak 4,6) volt az idei Nógrád megyei énekkari találkozó mottója és közös műve. Nyolc énekkar gyűlt össze pünkösd hétfő délutánján közös istencséretra több, mint két órás együttlétre. Zsugyelné Klenovics Katalin bevető áhítatában Péter hitvallásáról szólt: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.” (Mt 16,16) A lelkész nő kérése és óhaja beteljesedett. Minden énekkari szolgálat személyes és közösségi hitvallásként szólt. A pünkösd Lélek nagygá tette a részvevők előtt Krisztust. Gárdonyi kánonját egy szívvel egy lélekkel énekeltek az alkalom végén: „Nem erővel, erővel, hatalommal, nem erővel, erővel, hatalommal, csak a Lélek által, így szól az Úr, mindig csak a Lélek által, im így szól az Úr!”

Június 3. Mohora – Cigányok misszionáltak a magyarokat

A szügyi egyházközség négy alkalomból álló falumissziós sorozatának harmadik állomása Mohora volt, ahol a nyírtelki és görögszállási cigány testvérek szolgáltak énekkel, bizonyágtétellel, lelkészük, Györfi Mihály vezetésével. A cigány testvérek énekek között elmondott rövid bizonyágtételei egyszerű szavakkal is választékos nyelven hangzottak. Hiába kerestük volna a lelkésztől eltanult evangélikus „szakzsargon” kifejezéseit. Őszinte, tiszta, meggyőződéssel Krisztus-bizonyágtétel volt az, s aki hallotta, tudhatta: ezek nem „falból” vannak itt, nem mellébeszélnek! A falumissziós délután eredeti szándék szerint a mohorai cigányok megszólítását célozta meg, de legalább ennyire fontos volt az ott lévő és szép számmal összegyülekezett tősgyökeres evangélikus és katolikus híveknek is.

Július 10. Szügy - Török Anett ordinációja

Dél előtt 10 órakor került sor a Szügyi Evangélikus Gyülekezetben Török Anett ordinációjára, amelynek szolgálatát dr. Fabiny Tamás püspök, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke végezte. Anett keresztény családban nőtt fel, szülei már kiskora óta hordták a gyülekezeti alkalmakra: istentiszteletre, gyermekbibliaórára, hittanra. A konfirmációja után már segített a gyülekezeti gyermekmunkában. Teológiai tanulmányai alatt igen meghatározóak voltak az ösztöndíjas évei. Chicagóban a Lutheran School of Theology at Chicago intézményben Master of Arts in Theology fokozatot szerzett. Előtte fél éves Erasmus ösztöndíjjal Finnországban, Joensuu egyetemén tanult. 2003-2005 között pedig Norvégia fővárosában, Osloban folytatott tanulmányokat, ahol Master of Philosophy in Theology oklevéllel gazdagodott. 2009-ben végzett az Evangélikus Hittudományi Egyetemen (EHE), és egy évet szolgált a Nyáregyházi Evangélikus Gyülekezetben, mint gyülekezeti munkatárs. 2010. július 1-től Pilisen folytatja a munkát.

Július 10. Patvarc - Chikán Katalin ordinációja

Délután 15 órakor kezdődő ünnepi istentisztelet keretében került sor Chikán Katalin ordinációjára. A szolgálatot dr. Fabiny Tamás püspök végezte. Katalin a szomszéd városban, Balassagyarmaton a Kiss Árpád Általános Iskolában kezdte tanulmányait, az ötödik osztályt már a Balassi Bálint Gimnázium elsőként induló nyolc évfolyamos osztályában folytatta, majd 2003-ban ott is érettségizett. Bár még a patvarci katolikus templomban keresztelték meg, gyermekkorától kezdve az evangélikus gyülekezetbe vitték istentiszteletre, hittanórákra. Konfirmáló lelkésze Záborszky Csaba volt, aki feleségével már gyermekként bevonta őt a gyülekezeti munkába. 2003-ban, az érettségi után jelentkezett az Evangélikus Hittudományi Egyetem teológus-lelkész szakára. A 2006/2007-es tanévben Amerikában, a Columbus, Ohio-i teológiai fakultáson (Trinity Lutheran Seminary) folytathatott teológiai tanulmányokat. Teológusként is igyekezett minél több szolgálatot vállalni a nőgrádi egyházmegyében, ezért is volt külön öröm számára, hogy a Vanyarci Evangélikus Gyülekezetben tölthette hatod évét Szabó András esperes mentorsága alatt. Szolgálatát augusztus 1-től a Dunakeszi Evangélikus Gyülekezetben kezdi.

Augusztus 9-12. Balassagyarmat - Hamburgi cserkészek a gyülekezetben

Hétfő este a református kolléga hívta fel Bartha István lelkészt azzal, hogy Szlovákia felől érkezett tíz cserkész, akik közül heten a határon várakoznak, hárman pedig előre jöttek felderíteni, hol kaphatnának

fedelet a fejük fölé két-három éjszakára hálósájkáikkal és matracaikkal. Mivel azonban a református lelkész éppen nem tudta őket befogadni, az evangélikus gyülekezeti terem ajtaja nyílt meg a kirándulók előtt. A fiatalok nagyon fegyelmezettek és kedvesek, barátságosak voltak, és igazi testvéri szeretettel viseltettek egymás iránt, a nagyobbak a kisebbekre odafigyelve, a többiek viszont, a vezetéssel megbízott társukra hallgatva. A cserkészek Balassagyarmaton strandoltak, megnézték a Palóc Múzeumot, a lelkész megmutatta nekik az evangélikus templomot, orgonát is. Esténként tüzet raktak és énekelgettek. A balassagyarmati kalandok után Budapest felé keltek útra hatalmas hátizsákaikkal.

Október 17. Terény - 100 éves a terényi templom

Zsúfolásig megtelt a Nógrád megyei Terény közelmúltban újjáépült evangélikus temploma. A gyülekezetben ezen a napon adtak hálát a 100 évvel ezelőtt épült templomért. A templomépítés előtt a település evangélikusait előbb Szügyből, majd Berről gondozták, idővel pedig a cserhátsurányi gyülekezet filiája lettek. 1910-ben nyolc hónap alatt felépült a templom. A hálaadó istentiszteleten dr. Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke a farizeus és a vámszedő példázata (Lk 18,9-14) alapján az egyedül helyes templomi magatartásról, az Isten előtti megalázkodás szükségességéről szólt. A liturgiában részt vett Szabó András esperes, Fűke Szabolcs helyettes lelkész, valamint Gulácsiné Fabulya Hilda, a gyülekezet korábbi lelkésze, aki egyúttal egyházunk szlovák nyelvű lelkigondozói szolgálatának a vezetője is. Neki köszönhetően az ősök nyelvén is hangzott az ige, az áldás és az imádság.

November 21. Legénd - Elhunyt Seben István lelkész

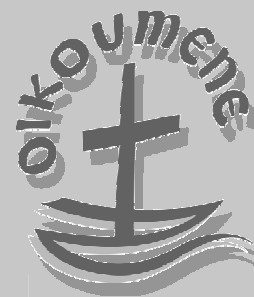
„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy.” (Ézs 43,1) Seben István (önmeghatározása szerint apa, lelkész és aforizmaszerző) Kiskőrösön született 1956. december 2-án, lelkészcsalád elsőszülöttjeként. Itt végezte tanulmányait, majd tett érettségi vizsgát harmincöt évvel ezelőtt. Az Evangélikus Teológiai Akadémia elvégzése után 1980-ban lépett lelkészi szolgálatba. A Somogy megyei Ecseny (1980–85), a Tolna megyei Tolnanémedi (1985–90), majd a Nógrád megyei Galgaguta (1990–2004) és Legénd (1990–2010) gyülekezeteiben hirdette Isten igéjét. 1983-ban lépett házasságra Gróth Gyöngyivel; gyermekeik Glória, Viktória, Olivér és Karolina. November 21-én, örök élet vasárnapján még hirdette az igét, majd az éjszaka folyamán megtért Teremtőjéhez. November 27-én Legénden búcsúztunk tőle. Emlékszünk az eszére, amely vágott, mint a penge, és magába szívott mindent, mint a szivacs. Emlékszünk nevetésére, ahogyan humorral kezelt minden nehézséget, és nyugodt derűvel nézett a holnap elé. Állhatatosságára, amellyel képviselte véleményét, és nagylelkűségére, ahogyan képtelen volt haragot tartani. Emlékszünk bölcsességére, amely frappáns mondatokban ragadta meg az igazságot. Lelkesedésére, ahogyan sok újszerű ötlettel állt elő. Emlékszünk már-már naiv jószívűségére, amellyel mások baját a magáénak érezte. Gyermekei lelkére a játékban, a zenében, az élet apró örömeiben. Emlékszünk szeretetére, amely ritkán tudatosult bennünk, de akkor kézzelfogható volt. Bátorságára, ahogyan arccal a sárban is merészelt kérni Isten kegyelmét. Hitére, ahogyan bizott Isten Krisztusban adott minden ígéretében – az ellentétes látszat alatt meghúzódó dicsőségben. Keresztjére, amelyet hordozott. A személyességre, amely minden kapcsolatában megjelent. Békéjére, amely elterült az arcán, amikor távozott, hogy eleget tegyen Isten hívásának. Ebben az örök békében nyugszik most. (*Seben Glória megemlékezése*)

December 30. Körmend - Elhunyt Szolga-Tőkés Sándor lelkész

Sándor élete nagyon változatos volt. Szinte „a zarándok útján” haladt, sok baj, küzdelem és kísértés közepe, de mindig hűségesen az Úrra figyelve. 1958. március 6-án született Kolozsvárott. Gyermekkorában harmonikus és gondtalan volt. Az érettségi után a karosszerialakatos szakmát tanulta ki. 1981. november 7-én megnősült, felesége Tőkés Judit. Ekkor még Erdélyben laktak, Kolozsváron. Amikor egyszer a buszmegállóban várakozott, több fiatal rátámadt, aminek következtében beteg lett. Néhány év múlva, 1986 októberében fény derült rá, hogy betegsége vesezsugorodás és veseelégtelenség. Ekkor kezdődött az élet-halálharc. 1987-ben áttelepedett a kis család Magyarországra. A nyomorúságban Isten még jobban átölelte szeretetével. Sándor a művesekezelés közben, 1988-ban jelentkezett az Evangélikus Teológiai Akadémiára. Tanulmányait unitáriusként kezdte, és úgy is fejezte be 1993-ban. Megváltója egy csendeshéten lett, amikor megbánva bűneit, bocsánatot kérve átadta szívét, életét Jézus Krisztusnak. Akkor megkérdezte unitárius püspökét, hogy így, Jézus-hitben végezheti-e a szolgálatot. Amikor erre „nem” volt a felelet, evangélikus lelkésszé lett. Első szolgálati helye Ósagárdon volt. Ebben a kis nógrádi faluban tanultak meg sok mindent, ami a teológia gyakorlati megvalósítása volt. Itt sokan Sándor szolgálatára újultak meg és tértek meg. Tíz év után 2004 tavaszán kerültek Körمندre. Azóta – hat évig – vese nélkül élt. Hetente háromszor utazott Szombat-helyre, az egyenként hatórás dialízis-re. Aztán egyre sűrűsödtek a komplikációk. 2008-ban Zalaegerszegen komoly szívműtét esett át, amelyet orvosi hiba miatt egy hónap múlva meg kellett ismételni. Mindezek ellenére az Úr valóban mindig kirendelte számára az elégséges erőt. 2010. december 30-án hunyt el a szombathelyi kórházban. Hűséges szolgája volt az Úrnak. Mindig az evangélium ügyére gondolt, és a szolgálatokat tervezgette.

Ökumenikus kapcsolatok és események

Január 4. Nyíregyháza – Görög Katolikus és evangélikus püspöki találkozó

Dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök január 4-én, Nyíregyházán találkozott Kocsis Fülöppel, a Hajdúdorogi Görög Katolikus Egyházmegye megyés püspökével. A püspöki székházban zajlott kötetlen eszmecsere a két egyház eseményeiről, történetéről és hitbeli kérdésekről egyaránt szó esett. A találkozás alkalmat adott arra is, hogy a püspökök megszervezhessék a január 17-én kezdődő imahéten való részvételüket és közös szolgálatukat.

Január 8. Nyíregyháza – Négy püspök szolgálata az imaheti alkalmon

Négy felekezeti püspök szolgált az imahét második napján Nyíregyházán a római katolikus székesegyházban. A liturgiában részt vett Bosák Nándor (képünkön középen) római katolikus, Kocsis Fülöp görög katolikus és Bölcskei Gusztáv református püspök. Az est ige hirdetője Fabiny Tamás evangélikus püspök volt, aki az úton haladó, egymással és Istennel beszélgető kereszténység ismerveiről szólt.

Január 24. Miskolc - Véget ért az ökumenikus imahét

A Miskolci Egyetem díszaulájában tartották a 2010-es ökumenikus imahét záró alkalmát, közel ezer résztvevővel. A város egyházközségeinek tagjai egy nappal az imahét hivatalos kezdete előtt is összegyűltek, így a záróalkalmon már kilencedszer voltak együtt, hogy imádságban és testvéri közösségben fejezzék ki egymáshoz való tartozásukat. Az istentisztelet helyszíne, és prof. dr. Patkó Gyulának, a Miskolci Egyetem rektorának köszöntése is kifejezte, hogy az ökumené nem csupán az egyházak egységét kívánja hirdetni. A keresztény értékrendre, a hívek bizonyágtételére az egész társadalomnak, az oktatásnak, nevelésnek is szüksége van.

Február 9. Gönc - Evangélikus püspök is szolgált a gönci Ökumenikus Imahéten

Február 8-tól 11-ig tartó, négy alkalmas ökumenikus imahét keretében gyűltek össze a gönci református templomban a hívek február 9-én. Az igei szolgálatra dr. Fabiny Tamás evangélikus püspököt kérte fel Csomós József a Tiszáninneri Református Egyházkerület püspöke. Az imahét további szolgálói: dr. Ternyák Csaba római katolikus érsek, Kocsis Fülöp görög katolikus püspök és Csomós József református püspök.

Március 19. Nagyecsed - Emlékezés a protestáns pátensre

Megtartó erő a végvárokban címmel rendeztek konferenciát a Szatmár megyei Nagyecsed református templomában a protestáns pátens visszavonásának 150. évében. Bölcskei Gusztáv református püspök előadásában a történelmi háttérrel és az események mai aktualitásáról szolt, Balog Zoltán országgyűlési képviselő pedig a keresztény ember közéleti szerepéről beszélt. Fabiny Tamás evangélikus püspök a lutheránus hitnek a végvárok életében betöltött szerepét taglalta, különös tekintettel a nyíregyházi gyülekezet egymást követő korszakaira. Pröhle Gergely országos felügyelő a protestantizmusnak arra az értékteremtő szerepére mutatott rá, amely különböző történelmi korokban a modernizációhoz és a nemzeti felemelkedéshez járult hozzá.

Március 28. Budavár - Püspökkönyv-bemutató

Az Éghajlat Könyvkiadó Manréza Füzetek címet viselő sorozatának tizedik darabjaként három egyházi vezető közös kötete látott napvilágot. Az igényes kiadvány *A példázat erejével* címet viseli. A szerzőkkel – Székely János római katolikus, Fabiny Tamás evangélikus és Kocsis Fülöp görög katolikus püspökkel – az Éghajlat Könyvkiadó vezetője, Kovács Lajos Péter beszélgetett. Mindhárom szerző gazdagította az estét néhány személyes gondolattal. Mint a jelenlévők megtudhatták, a kötet szerzői Nyíregyházán, Esztergomban és az Északi Evangélikus Egyházkerület Püspöki Hivatalában ismerkedtek egymással, egyházmegegékkel, egyházkerületekkel. Fabiny Tamás gyümölcsözőnek és bátoritónak nevezte az ökumené ezen ajándékát, és biztatta a híveket: „szomszédoljanak” ők is, forrjanak össze családdá, mint ők hárman a beszélgetések alatt.

Április 23. Nyíregyháza - Püspökök dedikáltak

A nyíregyházi Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskolán is bemutatták *A példázat erejével* című könyvet. A kötetet dr. Csermely Tibor nyugalmazott főiskolai tanár méltatta, majd a kiadvány szerzői – Kocsis Péter Fülöp görög katolikus, dr. Fabiny Tamás evangélikus és dr. Székely János római katolikus püspök – egy-egy kérdésre válaszoltak. Az egyórás beszélgetést a nyíregyházi evangélikus kórus énekes szolgálata, illetve a dedikálás keretezte. Az első, március 28-i budavári bemutatóhoz hasonlóan Nyíregyházán is többtucatnyian álltak sorba, hogy személyesen kérjék a püspökök kézjegyét a helyszínen megvásárolt kötetekbe.

Július 26-augusztus.1. Nyíregyháza – 24. Nemzetközi Ökumenikus Szabadegyetem

Az rendezvény immár második alkalommal lelt otthonra Nyíregyházán, a Luther Márton Kollégiumban. Az egyhetes program az emberiség és az egyén válságának stációit járta körül *Mindennapi válságunkat...* címmel, és próbált lehetséges megoldásokat keresni szakavatott előadók és érdekes-értékes előadások segítségével, szem előtt tartva ugyanakkor azt, hogy a hit a keresztény ember számára potenciális problémamegoldást jelent. Az első nap az érkezés és az ismerkedés jegyében telt. Kedden a „mindennapi ajándékaink és veszteségeink” témája uralta a napot. Előadók hosszú sora tette tartalmassá az együtt töltött napokat: Laborczi Géza, Völgyessy Szomor Fanni, Hammer Ferenc, György Péter, Béres Tamás. A vasárnapi zárónapot Tiszadobon és az Andrássy-kastélyban töltötték a résztvevők.

Szeptember 5. Szár - Lelkigyakorlat orvosoknak

Tizedik alkalommal rendezték meg a Romhányi-örvostalálkozót az ezerhétszáz lakosú, Fejér megyei Száron múlt szombaton. Minden év augusztus utolsó vagy szeptember első szombatján Romhányi György szári születésű orvos, patológusprofesszor és amiloidkutató emlékére gyűlnek össze volt tanítványai, valamint a szellemi-lelki feltöltődésre vágyó orvos kollégák, érdeklődők és helybéliek. Garán Éva polgármester, Kellermayer Miklós egyetemi tanár, professor emeritus, Erdő Péter bíboros és Balassa Sándor zeneszerző mellett Fabiny Tamás evangélikus püspök *Fehér és fekete – A keresztény orvoslás bibliai gyökerei* címmel Lukács evangélistáról, Jézus gyógyításairól és az irgalmas samaritánus példázatról szólva fejtette ki gondolatait. Fehér és fekete, a fehér köpenyes orvos és a fekete Luther-kabátos lelkész jól megférnek egymás mellett a gyógyítás területén.

Október 15. Budapest – Evangélikusok a „72 óra kompromisszum nélkül” megnyitóján

A budapesti Szent István-bazilika előtti téren vette hivatalosan kezdetét a 72 óra kompromisszum nélkül nevű akció. A háromnapos közös munkát immáron harmadik alkalommal rendezte meg hazánkban az Ökumenikus Ifjúsági Iroda (ÖKI). A rendezvény hivatalos ökumenikus budapesti megnyitóján, evangélikus egyházunkat dr. Fabiny Tamás püspök, dr. Béres Tamás rendszeres teológus, és a Szélrózsa Band képviselte. A püspök a jelenlévő önkénteseket megszólítva a kompromisszumok nélkül kifejezést fejtette ki. Az ószövetségi próféták példáján keresztül világította meg, hogy ez egyszerűen azt jelenti: valaki válogatás nélkül azon a helyen a van, ahol szükség van rá. Ézs 6,9 igeversssel összhangban: *Itt vagyok, engem küldj!* Béres Tamás szerint ez a kezdeményezés egyszerre elindulás szívekben és tettekben. A köszöntések között hangzó Szélrózsa Band *önkénteseinek* jó hangulatú koncertjére a járókelők, turisták is felfigyeltek.

Október 27. Szendrő - Befejeződött a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet árvízi programja

Befejező szakaszához érkezett a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Borsod-Abaúj-Zemplén megyei árvízi segélyprogramja. Ez alkalomból a szendrői református templomban ökumenikus hálaadó istentiszteletet tartottak. Az eseményen egyebek mellett részt vett Lévai Anikó, a segélyszervezet jószolgálati nagykövete, Bölcskei Gusztáv református püspök, a Zsinat lelkészi elnöke, Csomós József református püspök, Fabiny Tamás evangélikus püspök, A. Szabó Magda a Duna Televízió ügyvezető alelnöke, valamint Lehel László a segélyszervezet elnöki igazgatója. A helyreállítási szakaszban több mint fél milliárd forint értékben az ökumenikus segélyszervezet 1200 árvízkarosult család házának felújítását, ingóságaik pótlását hajtotta végre, többek között Sátoraljaújhelyen, Szendrőben, Ócsanáloson, Felsőzsolcán, Abaújszántón, Edelényben, Tolcsván, Erdőhorvátiban és Hernádkak-Belegrádon, további nyolc településen pedig viharokárt szenvedett családokat részesítettek támogatásban.

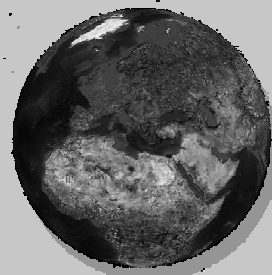
December 10. Budapest - A történelmi egyházakkal fog össze a kormány a jövő évi magyar EU-elnökség sikeréért

Martonyi János külügyminiszter, Győri Enikő EU-s ügyekért felelős államtitkár és a történelmi egyházak magyarországi vezetőinek találkozáján a résztvevők egyetértettek, hogy a januártól induló soros magyar EU-elnökség sikeressége és a Magyarországról alkotott kép javítása a kormány, az egyházak és az egész ország közös célja. A történelmi egyházak aktív részt kívánnak vállalni ebben a feladatban, kiemelt figyelemmel az önkéntességre és a kulturális sokszínűségekre. Dr. Fabiny Tamás a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének püspöke, Pál apostolt idézte: a „gyere, siess segítségünkre” most az egyházaknak szól. Ahogyan egykor az apostol e látomás hatására lépett európai földre, úgy most az egyházak siethetnek

nem csak hazánk, de Európa segítségére is. A magyar soros elnökség sikerét az Evangélikus Egyház nemzetközi kapcsolatai is elősegíthetik, mondta el a prioritásokkal kapcsolatban megfogalmazott konkrét elképzelései mellett. Az egyeztetésen részt vevő további egyházi vezetők: Dr. Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek, Dr. Bölcskei Gusztáv református püspök, Dr. Lazarovits Ernő, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége külügyi osztályának vezetője és Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség vezető rabbija.

Külügyi kapcsolatok és események

Január 6. Varsó - Új vezető püspökük van a lengyel evangélikusoknak

A Varsó központjában található Szentháromság evangélikus templomban 2010. január 6-án ünnepi istentisztelet keretében avatták az Ágostai Hitvallású Lengyel Evangélikus Egyház vezető püspökévé Jerzy Samiećet. A 46 éves új püspök Janusz Jagucki helyébe lép, aki éppen kilenc éven át állt a hetvenöt-ezer tagot számláló egyház élén. Egyházaink között eddig is voltak jelei a megelevenedő kapcsolatoknak. Két egyházközségünk is szorosan együttműködik lengyel gyülekezetekkel: a pestlőrinciek Karpaczcsal 1999 óta ápolnak testvér-gyülekezeti kapcsolatot (faragott oltárképüket is tőlük kapták), és a főtíak is rendszeresen találkoznak a wislaiakkal. Az eseményen dr. Fabiny Tamás külügyekért felelős püspök képviselte a Magyarországi Evangélikus Egyházat.

Március 7. Székelyhíd – Püspöki szolgálatok az Érmelléken

Február 28-án Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke, március 7-én pedig Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke hirdette az ígét. Ez utóbbi alkalmon a liturgikus szolgálatot Sztankó Gyöngyi, a Hajdú-Szabolcsi Evangélikus Egyházmegye esperese végezte. Szolgált a gyülekezet felnőtt és ifjúsági ének-kar. A székelyhídi református gyülekezet fiataljai két évtizede rendszeresen részt vesznek a tiszadobi ökumenikus táborban, illetve most is készülnek a Nyíregyházán megrendezendő ökumenikus szabadegyetemre. Gavrucza Tibor helyi lelképásztor a vendégeknek – akik között ott voltak a nyíregyháza-kertvárosi gyülekezet képviselői is – tájékoztatást adott a gyülekezet és a hozzá tartozó óvoda életéről.

Április 30-Május 3. Olaszország - Olasz-magyar lutheránus együttműködés

Veronában tartotta zsinati ülését az Olaszországi Evangélikus Egyház. Ennek keretében született meg az a testvéregyházi megállapodás, amely egyházunk és a dél-európai kisebbségi evangélikus egyház jövőbeli együttműködését rögzíti. Az ötvenegy tagú zsinat ellenszavazat és tartózkodás nélkül fogadta el a megállapodást, amelyet ünnepélyes körülmények között Holger Milkau esperes, az egyház lelkeszi vezetője, dr. Christiane Groeben zsinati elnök, az egyház világi vezetője, magyar részről pedig dr. Fabiny Tamás külügyekért felelős püspök és dr. Korányi András zsinati elnök irt alá.

Május 12-16. München – 2. Ökumenikus egyházi napok

A Kirchentag hatalmas, hisz mintegy háromszázezer keresztényt megmozgató németországi találkozó. A lenyűgöző méretek nemcsak a belvárosban felállított színpadokra érteendő, hanem a Messe (vásárváros) területén lévő kiállítóterületre is, az egyházi napokra igénybe vett csarnokok ugyanis pontosan egy metrómegállónyi távolságot hidalnak át. Noé négy életszakaszát vette görcső alá 1Mózes 9,8–17 alapján tartott bibliatanulmányában dr. Fabiny Tamás, aki május 13-án a reggeli áhítatok egyik patinás helyszínén, a régi városháza dísztermében szolt a mintegy kétszáz fős gyülekezethez.

Május 25. Gödöllő - Indonéz-magyar vallásközi párbeszéd

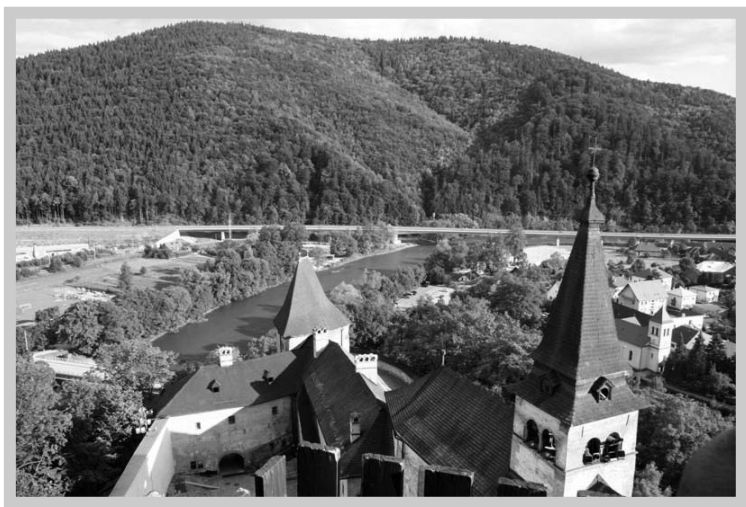
Indonézia és Magyarország magas rangú egyházi vezetőinek és kormányzati felelőseinek részvételével zajlott le május 25-én Gödöllőn az a kétoldalú konferencia, amelynek szervezését az Indonéz Köztársaság budapesti nagykövetsége és a Magyarországi Evangélikus Egyház közösen vállalta magára. A királyi kastély impozáns termében megtartott egész napos, angol nyelvű rendezvényre tizenkét fős delegáció érkezett a délkelet-ázsiai országból, míg a hazai egyházakat és felekezeteket mintegy nyolcvan vallási szakértő képviselte. Indonézia magyarországi nagykövete, Mangasi Sihombing történetesen evangélikus, aki a Fabiny Tamás püspökkel való kitartó együttgondolkodás és közös tervezés során elérte, hogy a két ország evangélikus

kisebbségeinek kapcsolatán keresztül a két nagyon távoli vallásos kultúra első találkozása megtörténhetett. A különbségek alig felfoghatók. Indonézia mind területre, mind lélekszámra sokszorosán felülmúlja Magyarországot, de vallási szempontból jóval homogénebb közösség. Lakosságának nyolcvannyolc százaléka az iszlám követője, hat százalékot tesznek ki a protestánsok, három százalékot a katolikusok, a maradékon pedig a buddhizmus, a hinduizmus és a konfucianizmus osztozik.

Június 20. Hétfalu - Erdélyben szolgált Fabiny Tamás püspök

A püspök és családja az erdélyi Hétfalu gyülekezeteibe látogatott. Vasárnap a hosszúfalu/félszegi vagy más néven fűrészmezei gyülekezetben szolgált igehirdetéssel. A liturgiában részt vett Kajcsa László helyi lelkész. Az istentisztelet keretében a püspök köszönetet mondott az erdélyi híveknek azért, hogy immár püskösd óta ők is a magyarországi árvízkárosultak javára gyűjtenek. Másnap négyfalusi evangélikusok úgynevezett Csángó házában biblikus előadást tartott a püspök. A magyarországi vendégek arra biztatták az erdélyi fiatalokat, hogy vegyenek részt a júliusban esedékes szarvasi Szélrózsa találkozón.

Június 29-Július 5. Zsolna – Evangélikus napok

Június 29. és július 5. között zajlott a szlovákiai Zsolnán az az ünneppsorozat, amellyel a Szlovákiai Evangélikus Egyház a zsolnai zsinat négyszázadik évfordulójáról emlékezett meg. A Thurzó György nádor és Lányi Illés nagybiccei lelkész által 1610 márciusában összehívott testület teremtette meg a Magyar Királyság területén az ágostai evangélikus felekezetűek első egyházszervezetét, létrehozva három püspökséget, megalkotva az egyház első törvényeit. Zsolna főterén tartott beszédében Pröhle Gergely méltatta a négyszáz évvel ezelőtti eseményt, Fabiny Tamás külügyekért felelős püspök vasárnapi puhói (Püchov) igehirdetésében a szlovák és a magyar nemzet sorsközösségéről szolt, amelynek alapvető velejárója az intenzív beszélő viszony.

Július 12. Rudabánya - Kibontakozóban Rudabánya és Dobsina testvérvárosi kapcsolata

Egész napos ünnepségre gyűltek össze a Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi részén fekvő, háromezer lakosú Rudabánya és a tőle ötven kilométerre északra, szlovák területen található ötezer fős Dobsina város lakói. A találkozó célja a hamarosan létrejövő testvérvárosi kapcsolat előkészítése volt. A két település között már a múltban is volt szoros kötelék, ám a bányai hanyatlása miatt ez az 1980-as években megszűnt. A hagyományokra alapozva azonban úgy döntöttek, hogy újraélesztik az egykori együttműködést. A két város dr. Fabiny Tamást, a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének püspökét, hogy szolgáljon a 14. században épült gótikus református templomban rendezett ökumenikus istentiszteleten, amin részt vett és köszöntötte is a megjelenteket Indonézia magyarországi – evangélikus vallású – nagykövete. Mangasi Sihombing már több ízben járt Rudabányán. A nagykövet átadta pénzbeli adományát Balázs Tibor sajkóczai evangélikus lelkésznek a megrongálódott parókia felújítására.

Július 24. Stuttgart - Fabiny Tamás lett az LVSZ egyik alelnöke

A Lutheránus Világszövetség frissen megválasztott, 48 fős tanácsa hét alelnököt választott saját tagjaiból. A közép- és kelet-európai régió alelnöke dr. Fabiny Tamás püspök lett. Megbízatása 2017-ig szól. A tanács, amely tíz afrikai, tíz ázsiai, nyolc közép- és nyugat-európai, hat észak-európai, öt kelet-közép-európai, öt észak-amerikai és négy latin-amerikai, karib-tengeri tagból áll, saját tagjaiból régióként egy-egy alelnököt választott. Fabiny Tamás alelnökké választásával tagja lett a Lutheránus Világszövetség legszűkebb döntéshozó testületének, a Végrehajtó Bizottságnak, újabb nevén a Tisztségviselők Hivatalának. Alelnökként feladata elsősorban ennek a régióknak a képviselője lesz, amelyhez a magyar, lengyel, szlovák, szlovén, horvát, szerb, cseh (két egyházszervezet), erdélyi (szász és magyar), észt, lett és litván evangélikusok tartoznak. A püspök ezzel egyidejűleg tagja lett a szövetség Kommunikációs Bizottságának is.

Szeptember 22. Fásor - Faludy-emléknap a Fásorban

Faludy György egykori fásori diák születésének 100. évfordulója alkalmából a Magyarországi Evangélikus Egyház, a Budapest-Fásori Evangélikus Gimnázium és az Arany János Kör emlékünnepeket rendezett a Budapest-Fásori Evangélikus Gimnázium dísztermében. A rendezvény fővédnökségére a szervezők Szócs Géza államtitkárt, dr. Pörzse Gábort, a HABA elnökét, dr. Fabiny Tamást, a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének püspökét kérték fel. Az ünnepség felszólalásait verses és zenés előadások keretezték. Az együttlét záró akkordjaként dr. Fabiny Tamás püspök beszélgetett a költő Angliában élő unokájával, a magyar állampolgársággal is rendelkező Alexander Faludy anglikán pappal. A közönség számára Ittész Szilvia, a gimnázium angol nyelvtanára tolmácsolta az el-

hangzottakat. A kérdésre, hogyan emlékeznek „nagyapára”, kellemes élményeit idézte fel az ünnepség díszvendége, amikor többször is meglátogatta őket Angliában, illetve azt, ahogyan büszkén beszélt a Fásorban töltött éveiről, ahol klasszikus és latin tudását is megalapozhatta.

Október 2-3. Felvidék – Püspöki látogatás

Dr. Fabiny Tamás püspök két napos látogatást tett Rusznák Dezső felvidéken szolgáló lelkésznél. A nagy kiterjedésű szóránnygyülekezetben szolgáló lelkész igazán gazdag programot állított össze október első hétvégéjén. Az első állomás a megyeszékhelytől jó 10 km-re levő Perjése. A lelkész fontosnak érezte, hogy eljőjenek ebbe a filiába, hiszen itt még soha nem szolgált magyar püspök. A következő állomáson – hasonlóan az előzőhöz – kalandos történetek ismerhetett meg a püspök a Pohóczkyak életéből; merthogy a körút fontos része volt a gyülekezeti tagok közelebről való megismerése. A kicsi várgedei templomot látogatása után szombat délután érkeztek a lelkészek Sajógömörre. Másnap korán reggel a gömörpanyiti templom megtekintése után Sajógömörön volt istentisztelt, ahol szinte teljesen megtelt a néhány éve felújított templom. A nehéz körülmények között is elni akaró magyar evangélikusok között buzdító szavakkal járt-kelt a püspök, bátorítva őket, hogy hitükben és hagyományaikban megmaradjanak.

Október 21. Wittenberg - Luther-központ Igazgató Tanácsa tartott ülést

A Lutheránus Világszövetség (LVSZ) és a Németországi Egyesült Evangélikus Egyházak (VELKD) közösen működteti a németországi Wittenbergben a Luther-központot. Ülést tartott a központ Igazgató Tanácsa, amelynek két társelnöke dr. Fabiny Tamás püspök, az LVSZ alelnöke és dr. Johannes Friedrich bajor püspök, a VELKD elnök-püspöke. A kilenctagú testületnek német, finn, észt erdélyi szász, szlovák és amerikai egyházvezetők a tagjai. A résztvevők áttekintették az LVSZ, a VELKD és az egyes egyházak előkészületeit a reformáció ünnepének 500. évfordulójának megünneplésére (2017).

November 24-26. Genf - Az LVSZ végrehajtó bizottsága ülésezett

A Lutheránus Világszövetség nyári stuttgarti nagygyűlése új vezetőséget választott a világ több mint 70 millió evangélikusát tömörítő szervezet élére. Munib Younan szentföldi püspök lett az elnök, aki mellé – a különböző régiók képviseletében hét alelnököt választottak. Egyikük Fabiny Tamás a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének püspöke. Az elnök és az alelnökök alkotják a szervezet végrehajtó bizottságát. A bizottság tagjai kiértékeltek a stuttgarti nagygyűlést és áttekintették a záró dokumentumban meghatározott feladatokat, döntöttek számos személyi és anyagi kérdésben, valamint meghatározták a következő hónapok feladatait. Különleges hangsúlyt kap a világ evangélikusságának előkészülete a 2017-es reformációi emlékévre. (A képen Martin Jungét iktatják be főtítkári tisztségébe.)

December 14-16. Vatikán - LVSZ-delegáció a pápánál

A Lutheránus Világszövetség (LVSZ) új vezetése XVI. Benedek pápa meghívására a Vatikánba látogatott, ahol a római katolikus egyházfő audiencián fogadta a világ evangélikusságának vezetőit egy háromnapos tárgyalássorozat keretében. Egyebek mellett szóba került a reformáció 2017-es közelgő jubileuma is, és ennek kapcsán az, hogy a katolikus egyház számára mit jelent a közelgő 500 éves évforduló. A pápával való találkozást megelőzően az LVSZ vezetői tárgyaltak Kurt Koch bíborossal, a Keresztény Egységtörekvés Pápai Tanácsának közelmúltban kinevezett elnökével. Fabiny Tamás püspök utalt arra, hogy 2011. január 1-jétől Magyarország lesz az EU soros elnöke, amely az egyházak számára is lehetőséget kínál a korábbinál nagyobb társadalmi szerepvállalásra. A delegáció tagjai voltak: Munib Younan püspök, az LVSZ elnöke, Martin Junge LVSZ főtítkár, Fabiny Tamás püspök, LVSZ alelnök (közép-kelet-európai régió), Helga Haugland Byfluglien püspök, LVSZ alelnök (észak-európai régió), Alex G. Malasusa püspök, LVSZ alelnök (afrikai régió), Kathryn Johnson főtítkárhelyettes és Theodor Dieter a strasbourgi Ökumenikus Intézet professzora.

Diakóniai események

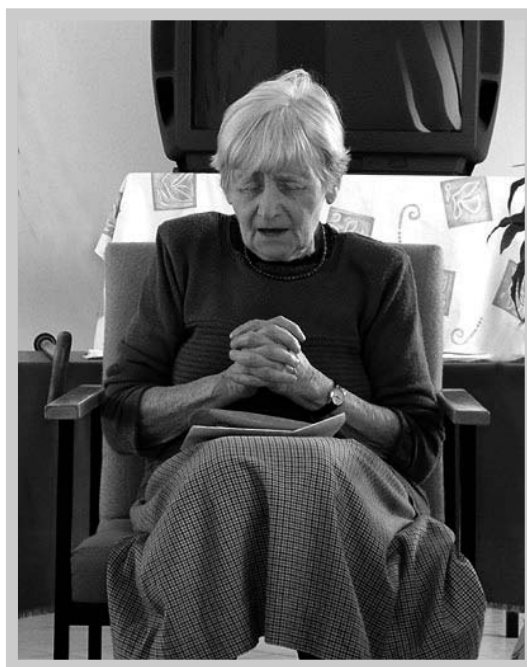
Április 24. Nyíregyháza - Hálaadó istentisztelet az Élimben

Gyönyörű tavaszi, napsütéses időben, virágillatban adhattak hálát a nyíregyháziak a városban kilencven éve működő Élim Evangélikus Szeretotthonért. Az épületgyűttes új szárnyának múlt év októberi átadása után ezzel a születésnap ünnepséggel újabb mérföldkőhöz érkezett az intézmény. Az együttlét kezdetén az Élimben lakó gondozottak Torzsa Tamás otthonlelkész vezényletével verses, énekes műsorral kedveskedtek a jelen lévő gyülekezetnek. Ezután dr. Fabiny Tamás püspök hirdette az igét a 90. zsoltár szavai alapján. Bálint Éva volt intézményvezető két élményét idézte föl, illusztrálva, hogy bizony az otthon lakói is képesek észrevenni, ha valamelyik lakótársuk segítségére, vigasztalásra szorul. Az alkalom végén Bogár Ágnes intézményvezető fejezte ki köszönetét, és invitálta szeretetvendégségre az ünneplőket.

Május 5. Kistarcsa – Életkép az Evangélikus Papnék, Johannita Szeretotthonból

„Az Úr szent Bárányára Teszem le bűnömöt” - Ezzel az énekkel kezdődik a reggeli áhítat május 5-én, egy teljesen átlagos tavaszi reggelen a kistarcsai szeretotthonban. A dallamot Kinczler Irén játssza elektromos zongorán, a jelenlévő tizenhat lakó és néhány dolgozó pedig hangosan éneklük, tempósan, ütemesen, tisztán. A nyolcvankét éves, nyugalmazott lelkész Irénke néni ezután elfoglalja a kényelmes fotelt és imádkozik. Arra kéri a Mindenhatót, amire a házban mindenki a szíve mélyén kéri; adjon nekik erőt és hitet elfogadni életüknek ezt a szakaszát is, a helyzetet, amiben most élnek, s áldja meg őket együtt, hiszen ők itt harmincan már szinte egy család, egymás iránti aggodalommal, szeretettel, törődéssel. (Tenczer Ágnes összefoglalója)

Május 5. Vác - A köztársasági elnök meglátogatta a magyarországi börtönlelkészeket a váci börtönben

Sólyom László köztársasági elnök is megisztizta jelenlétével a Váci Fegyház és Börtönben a Börtönlelkészek Magyarországi Szervezete által megrendezett találkozót. Ez egyben a börtönlelkészi szolgálat újraindításának tizedik évfordulójának ünnepe is volt, amelyen a magyarországi egyházi vezetők, a Büntetés-végrehajtás országos parancsnoka és Vác város polgármestere is részt vett. Roszik Gábor evangélikus lelkész, a Börtönlelkészek Magyarországi Szervezetének elnöke a szervezet működéséről tájékoztatta a találkozó résztvevőit, vendégeit. Mint az Roszik Gábor köszöntőjéből és beszámolójából kiderült: 17 katolikus pap, 11 református lelkész, 4 evangélikus lelkész, valamint egy rabbi tart rendszeres vallásgyakorlatot: mise, istentisztelet, bibliaiskola, bibliavetélkedő, áhítat, lelkipozói beszélgetés formájában.

Május 21. Nyíregyháza - Szentlélek a börtönben – Püspökök szolgáltak a rácsok mögött

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben „Szentlélek a börtönben” címmel pünkösdi istentisztelet megrendezésére került sor. A rendezvény a fogvatartottak munkáiból készült kiállítás megtekintésével kezdődött. Bosák Nándor római katolikus megyéspüspök pünkösdi szentmisét mutatott be a fogvatartottakért és a személyi állományért. Kocsis Fülöp görög katolikus megyéspüspök megszentelte a Szentháromság és Szent Dániel próféta ikonját, melyet a fogvatartottak készítettek. Dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök az egyház pünkösdi üzenetét továbbította a fogvatartottak részére. A nap végül a fogvatartottak pünkösdi műsorával zárult.

Június 24-27. Piliscsaba - Fébé-konferencia

A Fébé Evangélikus Diakonisszaegyesület az 1990-ben történt újraindulása óta évente két alkalommal rendez hitébresztő konferenciát, nemcsak az egyesület, hanem evangélikus gyülekezeteink tagjai számára is. Ezekre a csütörtök délutántól vasárnap ebédig tartó alkalmakra a Fébé egykori első anyaházában, a piliscsabai Béthelben kerül sor, amely most a Magyarországi Evangélikus Egyház missziói otthona. A felkért igehirdetők nagy erővel tették bizonyosságot a feltámadott Krisztusba vetett hitükről, s a szolgálatuk igazi lelki táplálék volt a résztvevők számára. A földiekről pedig ezúttal is – a már évek óta megszokott szeretettel és kifogástalan minőségben – Varga Gábor gondnok és felesége, Zsuzsa gondoskodott mindenki meglégedésére.

Szeptember 17-19. Budapest - 58. születésnapját ünnepelte a Sarepta

A Sarepta minden évben megünnepeli az intézmény fennállását szeptember harmadik hétfőjén. A lakók és dolgozók mindig nagy izgalommal kezdenek a programok összeállításához, a szervezkedéshez, valamint a feladatoknak a részlegekre, a munkatársakra való lebontására. A műsorszámokkal, szolgálattal elsősorban a lakóknak kedveskednek a szervezők. Az elmúlt évben és az idén is meghívást kapott a II. és a III. kerületi Értelmi Fogytékosok Napközi Otthona. Ebben az évben próbálták oly módon is nyitni feljűk, és megismertetni velük Isten szeretetét, hogy péntek délelött egy „csendes délelött” volt, amelyet a Vasárnapi Iskola Szövetségének egyik munkatársa Kertészné Iványi Ágnes vezetett. A dolgozóknak párhuzamosan két csoportban előadás volt. Az ünnepségsorozat zárása a vasárnapi hálaadó istentisztelet volt, ahol Fodor Viktor lelkész végezte az igehirdetés szolgálatát. Az istentisztelet több részén a Sareptához évek óta oly hűséges Lutheránia énekkara szolgált. A nap végén Sztojanovics András összegyűjtötte a dolgozókat, és megköszönte áldásos munkájukat

Október 5. Nyíregyháza - 10 éves a Nyíregyházi Oltalom Szeretetszolgálat

„Éhes voltam és ennem adtatok” című kiállítás megnyitásával kezdődött az ünnepségsorozat Nyíregyházán, amin az Oltalom Szeretetszolgálat tíz éves születésnapját ünnepelte város és egyház, gondozó és gondozott karöltve. A szeretetszolgálat Igazgató Tanácsi ülésén - a Krúdy teremben - ünnepi beszédek hangoztak el, majd átadásra kerültek a szeretetszolgálat emlékérméi. Az ünnepség utolsó részében, a Nappali Szolgáltató Központ kápolnájában istentisztelet keretében adtak hálát Istennek a résztvevők az elmúlt 10 évért. Igével dr. Fabiny Tamás püspök szolgált a 126. Zsoltár szavai alapján, a liturgiában Ittzés János elnök-püspök és D. Szabik Imre nyugalmazott püspök vett részt. Zenés-verses műsorral az anyaóvós gyermekek és a szenvedélybetegek nappali részlegének gondozottai szolgáltak. (A képen Laborczy Géza igazgató lelkész kérdezi egyik munkatársát, aki egykoron maga is gondozott volt az intézetben.)

December 31. Balassagyarmat - Óévbúcsúztató istentisztelet a Szeretetházban

A Balassagyarmati Evangélikus Szeretetház a maga tizenhét férőhelyével a legkisebb, az észak-magyarországi régióban pedig az egyetlen evangélikus szociális intézmény. Az év utolsó napjának délutánján, a nyolcvan év feletti átlag életkorú gondozottak körében immár régi hagyomány az óévbúcsúztató istentisztelethez kapcsolódó kölyökpezsgős koccintás, ami most sem maradt el. Az otthon életében, a megszokott tevékenységek mellett változások is történnek e napokban. Az eddigi vezető, Keskenyné Szabó Zita nyugalomba vonul, így 2011. január 1-jétől az Országos Presbitérium megbízásából Juhász Eszter, a Kistarcsai Johannita Szeretothon vezetője veszi át az intézményvezetői feladatokat részmunkaidőben, a most kiírt pályázat lezárulásáig.

Oktatási intézmények eseményei

Március 5-7. Sopron – Nyíregyháziak Sopronban - Komolyzene könnyedén

A nyíregyházi diákok is részt vett a Sopronban, immáron negyedik alkalommal – mindeddig nyíregyházi helyszínnel - megrendezett evangélikus gimnáziumok országos találkozásán. A Luther Márton Kollégium Eszenyi Gábor által vezetett kórusa nemcsak hogy a legmesszebről érkezett, de a leginkább hátrányos helyzetű volt a mezőnyben aból a szempontból, hogy a tagok nem egy iskolába járnak, ezért nagyon nehéz a próbákat megszervezni, a kóristák jelentős része alig tud kottát olvasni. Ennek ellenére idén már zenekaruk is beindult, a *HappyDay* című slágert pedig vastaps kíséretében adták elő – szép meg nyilvánulása volt ez a kórus elszántságának, a közönség részéről pedig az elismerésnek és a támogatásnak.

Március 6. Fásor - Országos evangélikus bábverseny

Immár kilencedszer hirdette meg egyházunk gyermek- és ifjúsági osztálya az országos evangélikus bábversenyt. Ez alkalommal a fásori gimnázium díszterme és a fásori templom adott otthont a fesztivál jellegű rendezvénynek. Az ország különböző pontjáról érkezett nyolc csoport a kiírás szerint a Növények a Bibliában témakörben mérte össze „bábügységét”. Az északi egyházkerületből Kézdy Péter csoportja érkezett Piliscsabáról, a Dicséret a valódi színházért – Az élet kenyere alkotásával.

Március 11-12. Aszód - VII. országos evangélikus diákszínjászó-találkozó

Más korokba és más vidékekre utazhattak képzeletben mindazok, akik ellátogattak az Aszódon már hetedszerre megrendezett országos evangélikus diákszínjászó-találkozóra. A fesztiválra párhuzamosan a hagyományos Petőfi-nappal került sor, amely az iskola minden tanulója számára változatos programokat kínált: a színdarabok megtekintése mellett előadásokat hallgathattak diáktársaitól, öregdiákoktól, tanáraiktól; részt vehettek szavalóversenyen és játékos vetélkedőkön, illetve múzeum- és kastélylátogatáson is. Benépesült az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma: saját tanulóikon kívül még százharminc vendéget fogadtak. Orosháza, Nyíregyháza és Sopron visszatérő gimnazista csoportjai mellett újak is érkeztek: általános iskolás csapatok Szombathelyről és Szarvasról. Elsőként a helybeliek, a Spontán diákszínpad tagjai mutatták be – nagy sikerrel – Ion Luca Caragiale román drámaíró *Farsang* című vígjátéka alapján készült darabjukat (képünkön).

Március 20-21. Nyíregyháza - Úr érkezése szavalóverseny

A virágvasárnapot megelőző hétfőn tartották meg – immár tizenhetedik alkalommal – a Nyíregyházi Evangélikus Kosuth Lajos Gimnázium dísztermében az egyházi középiskolák országos ökumenikus szavalóversenyét. Huszonegy diák szólaltatott meg egy-egy gyöngyszemet 16–17. századi magyar költők, illetve József Attila istenes versei közül. A zsűri két tagja ez évben médiaszakember volt: Kósa Árpád, a Kölcsey TV ügyvezető igazgatója és Szabó Erika magyartanár, a Sunshine Rádió hírszerkesztője. A zsűri elnöke, Markovics Attila, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala oktatási, kulturális és sportirodájának osztályvezetője volt. Tar Jánosné, az intézmény igazgatója záró értékelésében elmondta, hogy ez a verseny nagyon fontos tanulási alkalom is, mert e versek tanítanak, hogyan tudjunk kérni, fohászodni, hálát adni s annál többet is mondani, mint: Istenem, segíts! Az első helyezett Szabó Lilla (Református Általános Iskola és Gimnázium, Kisvárda), a második Kiss Máté (az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziuma és Kollégiuma), harmadik Béres Liliána (Arany János Gimnázium, Nyíregyháza) lett.

Április 23-25. Aszód - Evangélikus Kollégiumok Országos Találkozására (EKOT)

Az ország minden tájáról érkeztek fiatalok – Békéscsabától Kőszegig, mintegy ötvenen – Aszódra, az evangélikus kollégiumok országos találkozására. Az esemény fókuszpontjában Aszód és a kistérség kulturális öröksége volt. Ennek a jegyében a vendégek – illetve velük együtt az egyházmegye fiataljai – pénteken, a „Zsindely-délután” keretében először a helyi népművészettel ismerkedhettek meg. Másnap délelőtt a magával ragadó áhítat és az azt követő hosszú közös éneklés után a kollégiumok mutatkozhattak be, majd vidám vetélkedő vette kezdetét. Ebéd után a résztvevők buszba szálltak, és látogatást tettek a domonyvölgyi Lázár lovasparkban, megcsodálták a gödöllői királyi kastélyt, a szervezők estére pedig fáklyás felvonulást szerveztek.

Május 19. Nyíregyháza - Emléktábla-avatás

Dr. Bodrog Miklós, 2009-ben nyolcvanévesen elhunyt evangélikus teológiai tanár tiszteletére állított emléktáblát a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium. Az intézmény Szent István utcai falára helyezett táblát dr. Fabiny Tamás püspök és Benczúr László egyházkerületi felügyelő leplezte le a megjelent városi képviselők, gyülekezeti tagok, gimnáziumi oktatók és Kossuth-diákok előtt. Emlékező szavakat Fabiny Tamás, Ugrin Aranka irodalmi főszerkesztő – Bodrog Miklós özvegye –, valamint dr. Bánszki István, a Bessenyei Társaság elnöke, a gimnázium volt igazgatója mondott. A felszólalókon kívül koszorút helyezett el Csabai Lászlóné, a város polgármestere és Tar Jánosné, a gimnázium igazgatója.

Szeptember 7. Nyíregyháza - Kontraszt kiállítás közös megtekintése

A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium minden felsőbb évfolyamos, 14-19 éves diákja megtekintette a Görög Katolikus Hittudomány Főiskola alagsorában megrendezett, a rendőrség és a református egyház által közösen szervezett Kontraszt kiállítást. A multimédiás tárlat célja az, hogy rávilágítson számos olyan témára, mely manapság leginkább érinti a fiatalokat. A kiállítás folyamatos látogatásának megkezdése előtt a diákok egy előadáson vettek részt a Nyíregyházi Főiskolán, amely interaktívan bemutatta a fiatalságot sújtó problémák és veszélyek többségét, valamint ezek következményeit, és nem utolsósorban az, hogy segítsen a helyes döntések meghozatalában. Az előadó Zach Anderson, a FÉK nemzetközi AIDS és drogellenes alapítvány Amerikából származó, magyarul igen jól beszélő munkatársa volt.

Szeptember 17. Nyíregyháza - Családi nap az Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban

Négy rövidített óra megtartása után, a Nagy Vándorbot Kupa akadályversennyel vette kezdetét az évről-évre megrendezett, programjaiba szülőket és családtagokat is bevonó alkalom. A családi nap keretei között került sor a gimnázium tornatermében felépített új mászófal ünnepélyes felavatására is. Az iskola udvarán az osztályok szülői segítségét sosem nélkülöző sütő-főző versenye zajlott. A kis tornateremben egész napos súly- és vércukorszintmérés volt. Délután az Én és a többiek zenekar, valamint a 4 for Dance táncegyüttes szórakoztatta a családi nap résztvevőit.

Október 27. Nyíregyháza – Verébavató

A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban egy egész délután az új tanulóiról szólt. Az Evangélikus Nagytemplom volt a helyszíne a Reformáció ünnepével egybekötött avatásnak. Az új diákok ünnepélyes fogadalmát követően az iskolavezetés feltűzte a diákok egyenruhájára a gimnázium Luther rózsát ábrázoló jelvényét, majd Tar Jánosné igazgatónő a Luther rózsza eredetéről tartott egy rövid ismertetőt, ezt pedig a bejövő diákok megáldása követte, amelyet Tóth Katalin iskolalelkész végzett. Az ünnepélyes avatás után az új osztályok bemutatkozó műsorait az iskola dísztermében tekintették meg szülők, iskolatársak és a tanári kar.

December 3. Budapest – Először rendeztek csendesdélután a Protestáns Szakkollégiumban

Kivételesen nem szakmai előadást gyűltek össze hallgatni a Magyar Protestáns Tanulmányi Alapítvány Kollégiumának lakói, hanem az ige körüli elcsendesedésre, éneklésre és csoportos beszélgetésre. Az első alkalommal megszervezett csendesnapot Bojár-szky Eszter tanulmányi igazgató, Négyesi Adrienn református, és Kulcsár Márton evangélikus spirituálisok szervezték. A száztíz fős kollégium lakóinak közel harmada vett részt az együttléten – annak ellenére, hogy az időpont hétfőre esett. A délután dr.

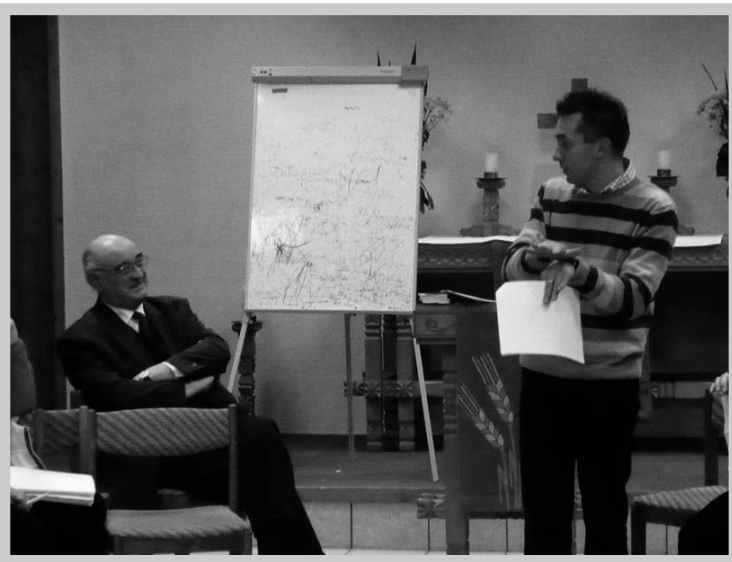
Fabiny Tamás püspök áhitatával kezdődött Titusz 2,11 alapján. Az igei gondolatok után három csoportba mentek a diákok, hogy a velünk az Isten (Immánuel) témakört részletesebben is végigjárhassák. A beszélgetések után az együttlét Négyesi Adrienn áhitatával zárult.

Béthel Missziói Otthon

Február 19-21. Piliscsaba - Gyülekezeti munkatársképző

Végtelen játékosággal, humorral és iróniával oldották meg a harmadik gyülekezeti munkatársképző oktatói azt, hogy az teljes ember szellemi leterhelését igénybevevő három napot a résztvevők ne érezzék megterhelőnek. Az előadók elméleti betekintést adtak az Ó- és Újszövetséget illetően, valamint más vallási irányzatokra való kitekintést is nyerhettek a résztvevők, a szcientológiától a *Hare Krisnáig*. Sőt lelkigondozói elméleti és gyakorlati képzést is kaptak, valamint újfent megerősödött evangélikus identitástudatuk is. A képzés sói és kovászai ez alkalommal Balicza Iván, a Budavári Evangélikus Egyházközség lelkésze, Harmati Béla nyugalmazott püspök, Kézdy Péter piliscsabai lelkész, Percze Sándor ménfőcsanaki evangélikus lelkész, Pintér Károly nyugalmazott evangélikus lelkész voltak. A séfek ezúttal is Szebik Imre nyugalmazott püspök volt. Technikai szárnysegédje most is, mint mindig Varga Gábor és családja volt.

Március 23-24. Piliscsaba - Missziói konzultáció

A Szeverényi János országos missziói lelkész által évente összehívott találkozók célja kettős: a szakmai továbbképzés mellett a lelki felfrissülést is hivatott segíteni. A főelőadó Kunszabó Zoltán római katolikus diakónus, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Missziós Referatúrájának képzési felelőse, az Új Jeruzsálem Közösség alapítója volt, aki a katolikus egyház missziójáról szólva hangsúlyozta: Krisztust kell hirdetni, mert minden népnek joga van hallani az evangéliumot. Jelen voltak az evangélikus egyház missziói bizottságának tagjai, akik a konzultáció előtt tartották ülésüket, valamint Gáncs Péter misszióért felelős püspök, az egyházkerületi missziói lelkészek, az egyházmegyei missziói felelősök és a missziói munkaágak vezetői, képviselői.

Április 16-18. Piliscsaba - Gyülekezeti munkatárs továbbképző

Az áprilisi munkatársképzőn sok előadás hangzott el: Az Ószövetség családértelmezését, mint az Isten dicséretére nevelés forrását dr. Varga Gyöngyi evangélikus lelkésztől, egyetemi docenstől hallhatták a résztvevők. Az Újszövetségben dr. Bácskai Károly az EHE újszövetséges tanszékvezetőjének segítségével mélyedhettek el Pünkösdre készülve, Isten lelkének jelenlétében. Gáncs Péter evangélikus püspök egészséges kritikával, alázatos szeretettel és együtt munkálkodó gondolkodással fogalmazta meg azt, hogy milyen evangélikus egyházat is szeretnénk. Dr. Korányi András egyetemi adjunktus, egyháztörténész középkori egyháztörténet szellemi vonalát áttekintő előadásában újból szembesült a hallgatóság azzal, amikor nem volt olyan sötét, amiben ne lett volna világosság, fény. D. Szebik Imre nyugalmazott püspök a Biblia olvasásának értelmére mutatott rá többek közt. Kézdy Péter evangélikus lelkész előadásában az élettársi közösség és a házasság közötti különbségre mutatott rá.

Április 24-25. Piliscsaba - XIX. országos evangélikus hittanverseny – gyermeknappal

Rendhagyó módon a 2010-es országos hittanversenyt az országos evangélikus gyermeknappal kötötték össze a szervezők a piliscsabai Béthel Missziói Otthonban. Jövőre jubileumi, huszadik évét ünnepli evangélikus egyházunkban a hittanverseny „mozgalma”. Furcsa is a verseny szó, mert az eredeti kezdeményezés szerint inkább játékos vetélkedőként és a szórványban is élő evangélikus gyermekek találkozójaként indult el ez a munkaág. És hosszú évekig kezdetben is a piliscsabai Béthel Missziói Otthon adott helyet ennek a kétnapos, elsősorban nem tanulmányi versenynek. A szombati nap a kíváncsi várakozás jegyében telt. A programokban gazdag gyereknap végén pedig az eredményhirdetés után senki sem ment haza üres kézzel.

Június 4-5. Piliscsaba – Kórházlelkészek szalmi konferenciája

Kétnapos, úgynevezett nyári konferenciát szervezett az Evangélikus Kórházi Lelkigondozói Szolgálat. Pénteken a megszokott társaság gyülekezett a piliscsabai Klotildligeten, a kertvárosi környezetben található Béthel Evangélikus Missziói Otthonban, hiszen többségük már évek óta részt vesz ezeken az alkalmakon. Heinemann Ildikó kórházlelkész rövid elmélkedésével kezdődött a program, ezután Radosné Lengyel Anna előadása következett *Kommunikáció a családban* címmel. Ebéd után Molnár József miskolci kórházlelkész vetítéssel egybekötött előadása következett a Hellinger-féle családlitációról. Balogh Éva kórházlelkész a tizenévesek világáról beszélt értő-érző módon. Az esti imát Honti Irén kórházlelkész vezette. Szombaton Liptákné Gajdács Mária kórházlelkész vetítéssel egybekötött előadása következett, majd Kulcsár Zsuzsa kórházlelkész számolt be a beteg, haldokló kisbabák, gyerekek körében szerzett megrendítő tapasztalatairól.

Június 18-20. Piliscsaba - IV. férfikonferencia

ter, Veperdi Zoltán, Weltler Rezső, Bójtös Attila, Schermann Gábor, Koháry Ferenc.

Férfias sport – súlyos acélgolyók gurítgatása – kovácsolta össze a negyedik evangélikus férfikonferencia résztvevőit. Az ebédet követő nyitóprogram után az első alkalommal megjelentek is csakhamar úgy érezhették magukat, mint akik már régóta a közösséghez tartoznak... A konferencia résztvevői ezúttal is a már évek óta megszokott helyszínen, a piliscsabai Béthel Evangélikus Missziói Otthonban gyűltek össze. Előadók és szolgáló férfitestvérek szép számmal voltak: Balicza Iván, Kézdy Pé-

Június 28-Július 3. Piliscsaba - Családi konferencia

Nincs élet Jézus nélkül! Keresni kell, és mint éltető táplálékot – amely nélkül értelmetlen élni – az embernek magához kell venni. Ennek jegyében rendezték meg a Budai és a Pesti Egyházmegye családi konferenciáját. Piliscsabán, a Béthel Evangélikus Missziói Otthonban közel hatvan fő figyelt a heti igére: „Engem keressetek, és éltek!” (Ám 5,4) A reggeli áhítatokat Horváth-Hegyi Olivér és Hulej Enikő lelkészek osztották fel egymás között. A délutáni előadók – Ittész András és Szilvia, dr. Rab Ferenc Levente, Horváth Miklós, Gáncs Péter, Horváth-Hegyi Olivér – az elköteleződésről beszéltek. Az esti evangélizációsorozatot Zsarnai Krisztián lelkész tartotta, Bir 7,7b alapján: „Így szól az Úr: ...megszabadítalak benneteket.”

Július 4-7. Piliscsaba – Misszió konferencia

voltak jelen, mint Gáncs Péter püspök, Dér Denisa színművész, dr. Koch Béla családszakorvos, Széll Bulcsú lelkész, Csákány Marianna énekes (Kárpátalja) Deák László lelkész és az Immanuel együttes Orosházáról, D. Kiss Ildikó és az Éiri együttes, Keveházi László egyháztörténész, Endreffy Géza lelkész, Orbán Attila lelkész, Kulcsár Zsuzsanna kórházlelkész, a Rádiómisszió munkatársai és még sokan mások.

Missziói konferenciát tartottak A Béthel Missziói Otthonban, ahol a résztvevők a „Ne nyugtalankodjék a ti szívetek...” (Jn 14,1) igeversejgyében keresték a tiszta forrást. A megjelenteket Szeverényi János evangélikus országos missziós lelkész köszöntötte. A konferencia kínálatában szerepelt: életünk értelmének, tartalmának és céljának keresése, előadások, evangélizáció, bibliaköri beszélgetés, bizonyágtétel, imaközösség, missziói munkák bemutatkozása, határon túli magyar testvérek beszámolóit, előadóművészi estek. A szolgálattévők közt nem kisebb személyiségek

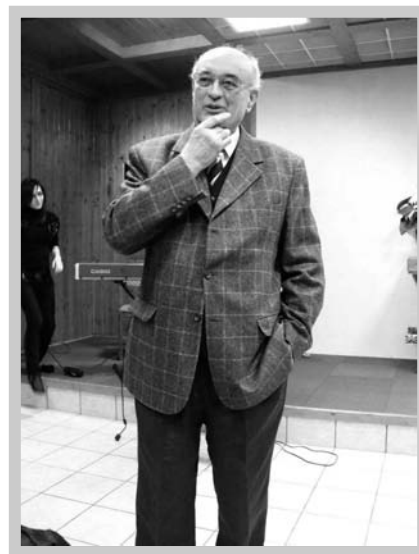
Október 15-16. Piliscsaba - Konferenciát tartott az Evangélikus Kórházi Lelkigondozói Szolgálat

szabadság) kórházlelkész, logoterapeuta tartottak előadást.

Az őszi kétnapos konferenciának a témája a belső harmónia volt, amely nagy érdeklődést keltett az önkéntes kórházi szolgálatot végzők körében. A téma új érdeklődőket is vonzott: orvosokat, lelkigondozókat, a belső harmónia után vágyókat. Az első előadást pénteken délután Kulcsár Zsuzsanna kórházlelkész, lelkigondozó, szupervízor tartotta, aki a „Könnyen billenő harmónia” címet választotta a fő témához. Ezt követően Balogh Éva kórházlelkész, mentálhigiénés lelkigondozó a *Kő-kövön* című pszichodramatikus játékkal vezetett be a jelenlévőket a harmónia témakörébe. Este Heinemann Ildikó kórházlelkész, családterápiával is foglalkozó lelkigondozó előadása hangzott, *Lojalitás konfliktus* címmel. Szombat délelőtt Liptákné Gajdács Mária (*Harmónikus személyek – Gondolatok és képek a Szentírás fényében.*) békéscsabai kórházlelkész és Honti Irén (*Belső*

November 26-28. Piliscsaba - Újabb munkatársképző tanfolyam indult

Új munkatársak vettek részt a Magyarországi Evangélikus Egyház által szervezett munkatársképző tanfolyamon. Ezúttal is, mint minden évben D. Szebik Imre püspök irányításával és a helyi lelkész, Kézdy Péter közreműködésével zajlott a tanfolyam első része, amelyet jövő évben a február és március hónap utolsó vasárnapjához kapcsolódó hétvégén követ majd a tanfolyam további része.

Események az Északi Püspöki Hivatal

Január 25. ÉPH - Közvetítés-előkészítés

A már hagyományosnak számító rádiós és tévés közvetítés-előkészítő összejövetelnek ez alkalommal is Fabiny Tamás médiaért felelős püspök és Nagy László, a közvetítések szerkesztője volt a házigazdája. A meghívott előadó, Jónás István, a Lánchíd Rádió főszerkesztő-helyettese, a Protestáns Újságírók Szövetségének tagja *Meggyőzés, beszédtechnika, mikrofonláz* címmel adott útmutatást, illetve tartott fórumbeszélgetést a lelkészeknek.

Kerületi közvetítések: Tv - December 25. Iklad (dr. Fabiny Tamás); • Rádiós - Január 31., Vác (ifj. Detre János) • május 23., Vanyarc (Szabó András) • szeptember 19., Budakeszi (dr. Lacknerné Puskás Sára)

Január 27. ÉPH - Megtartotta alakuló ülését a reformációi emlékbizottság

2017 jeles év lesz a világ protestánsainak életében, hiszen ötszázadik évfordulóját ünnepeljük annak, hogy Luther Márton 1517. október 31-én kiszögezte 95 tételét a wittenbergi vártemplom ajtajára. A Magyarországi Evangélikus Egyházban az évforduló eseményeiért felelős reformációi emlékbizottság január 27-én tartotta meg alakuló ülését a püspöki hivatalban. Az emlékbizottság elnöke Fabiny Tamás püspök, tagjai pedig az egyház különböző munkágaiban tevékenykedő munkatársak. Egyházunk elnöksége még 2008 őszén pályázatot írt ki a reformáció jubileumi évének jelmondatára. A pályázat érvényes, de eredménytelen lett. Ezért a reformációi emlékbizottság elfogadta a reformáció.500 (reformáció pont ötszáz) ideiglenes jelmondatot.

Március 25. ÉPH - Az Északi Püspöki Hivatalba került a nemescsői szószékoltár mása

A nemescsői szószékoltár nemes mását eredetileg a Biblia-évében a Biblia-kiállításra készítették. Az Evangélikus Országos Múzeum ezt megvásárolta, de egyelőre nem fér be a múzeumba. Ezért aztán sokáig a Puskin utcai Püspöki Hivatal előterében állt, most pedig két évre, ideiglenesen az Északi Püspöki Hivatalban lesz látható. A múzeum átalakítása után az állandó kiállítás része lesz a szószékoltár. Az eredeti szószékoltár retablója 1713-ban, a szószék része pedig 1722-ben készült. Ezután a hangvetőt 1785-ben készítette el a gyülekezet. A szószékoltár elején Jézus és a négy evangélista látható, a másolaton ezek textilre fényképezett képekként vannak feltéve.

Április 15. ÉPH - Egyetemi lelkészek konzultációja

Az Északi Püspöki Hivatalban találkoztak az evangélikus egyetemi lelkészek, Fabiny Tamás az egyetemi lelkészekért felelős püspök kezdeményezésére: Budapestről, Pécsről, Miskolcra, Piliscsabáról és Debrecenből. A konzultáció beszámolókkal kezdődött, melynek során az öt egyetemi lelkész és a három felsőoktatási kollégiumban szolgáló lelkész bemutatta munkáját, annak örömeit és nehézségeit. Elmondásuk szerint, nagy az igény a diákok körében a komoly és tartalmas lelki alkalmakra és a személyes beszélgetésekre. Az együttlét második részében a szolgálati ágat érintő gazdasági kérdések és a 2010-es költségvetés került asztalra.

Június 2. ÉPH - Az Országos Iroda és az Északi Püspöki Hivatal munkatársainak találkozója

Egymás jobb megismerése céljából találkoztak az Országos Iroda és az Északi Egyházkerület Püspöki Hivatalának munkatársai, a Püspöki Hivatalban. Az együttlét áhitattal kezdődött a hivatal alatt lévő kápolnában, melyen Fabiny Tamás püspök szolgált. Az ApCsel 8-ban található etióp kincstárnok és Fülöp története kapcsán elmondta, mennyire fontos a szolgálatban a másokhoz való odafordulás az evangélium szavával. Az alkalom végén mindenki kezébe kaphatta kis igelap formájában a prédikációban is kiemelt szavakat: "Menj, és csatlakozz..." (ApCsel 8,29b) Az együttlét további részében a két iroda bemutatkozott egymásnak. Benzúr László kerületi felügyelő a Szilágy Erzsébet faszor Püspöki Hivatalának épületegyüttesét mutatta be annak múltjával és jelenével, majd a hivatalok munkatársai mondtak pár szót magukról és munkakörükről. Fabiny Tamás püspök előadásában részletesen beszámolt a kerület életéről, múltjáról és az abban folyó sokrétű munkáról.

Június 11. ÉPH – Készülés az ordinációra

A MEE Északi Egyházkerületében 2010 nyarán négy ordinálásra kerül sor. Dr. Fabiny Tamás püspök a lelkészjelölteket egynapos konzultációra hívta a Püspöki Hivatalba, hogy szolgálatba állásuk előtt átbeszélhessék a gyakorlati tudnivalókat, illetve, hogy lelkileg is együtt készüljenek az előttük álló útra. Az együttlétet meghatározták a lelki elcsendesedések, melyek között egy-egy gyakorlati blokk alkalmával hangzott el mindaz, ami fontos lehet egy szolgálatát megkezdő lelkész számára: adminisztrációs kérdések, ügyintézés és annak menete a MEE-ban, a kerület részletesebb megismerése. Mindezen témákban dr. Fabiny Tamás püspök és Benczúr László kerületi felügyelő volt a fiatalok segítségére. A lelkészjelöltek (képen balról jobbra): Kalit Eszter, Török Anett, Chikán Katalin, Malik Péter Károly, Asztalos Richárd.

Szeptember 15. ÉPH – vendég: Arden Haug az ELCA európai kapcsolattartója

Dr. Fabiny Tamás külkapcsolatokért felelős evangélikus püspök munkareggelire fogadta az Északi Evangélikus Egyházkerület Püspöki Hivatalában az Amerikai Evangélikus-Lutheránus Egyház (ELCA) európai képviselőjét, Arden Haugot, aki jelenleg – 2007 óta – a pozsonyi amerikai gyülekezetben lelkészi szolgálatot végez. A püspökkel folytatott beszélgetésen szó esett arról, hogy az Észak-Kelet Iowa Zsinat (Egyházkerület) püspökének, Steven L. Ullestadnek a javaslatára fontolóra vette, hogy Európában testvéregyházi kapcsolatot alakítana ki. Magyarországra esett a választásuk és egy pár héten belül érkező levélben szeretnék hivatalosan is felvenni ez ügyben egyházunkkal a kapcsolatot. A tárgyalásokon felmerült még a Lutheránus Világszövetség genfi központjának Wittenbergbe való áthelyezésének kérdése is, valamint szó esett az Amerikai Evangélikus-Lutheránus Egyházban a nyáron történt változásokról.

Szeptember 27. ÉPH - Látogatást tett egyházunknál a Lutheránus Világszövetség médiatanácsadója

Dr. Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház médiáért és külkapcsolatokért felelős püspöke hivatalában fogadta a Lutheránus Világszövetség Misszió- és Fejlesztés Osztályának média-tanácsadóját, a finn származású Jukka Latva-Hakunit. A találkozón részt vett László Virgil teológiai szakreferens, Horváth-Hegy Áron püspöki titkár, Kóháti Dóra a Magyar Rádió evangélikus műsorainak szerkesztő-riportere és Horváth-Bolla Zsuzsanna az evangelikus.hu főszerkesztője. A beszélgetésen a résztvevők vázolták a magyarországi evangélikus média ágait, azok szerepét és példákon keresztül bemutatták azok működését is. Latva-Hakuni pedig az LVSZ egyes részlegei közötti kommunikációról beszélt, valamint ezen belül saját munkáját ecsetelte. A vendég a délután folyamán felkereste az Evangélikus Missziói Központot is.

December 21. ÉPH – Munkatársi karácsonyozás

Az Északi Püspöki Hivatal munkatársai évről-évre közös karácsonyi ünneplésre gyűlnek össze. Egymás megajándékozása mellett, az ige és közös beszélgetés keretében csendesednek el, mielőtt bezár a Hivatal a karácsonyi ünnepekre.

A Hivatal munkatársai 2010 decemberében:

Dr. Fabiny Tamás – püspök
Dr. László Virgil – teológiai referens
Horváth-Hegyi Áron – püspöki titkár
Kecskés Anita – irodavezető
Kovács István – gondnok, gépkocsivezető
Kovács Viola – gondnok, egyházi
Benczúr László – egyházkerületi felügyelő

Egyéb események és püspöki szolgálatok

Január 14. Budapest - Mit tanít egyházunk a Szentírásról?

Népes hallgatóság jelenlétében kezdődött az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület (EBBE) tavaszi előadás-sorozata. Címe: *Mit tanít egyházunk?* Az egymás után következő előadások keresztény hitünk sarokpontjait járják körül, érthető tehát, hogy sokan fogadták örömmel az EBBE meghívását a közös tanulásra. Dr. Fabiny Tamás püspök tartott előadást, aki kiemelte, hogy bár egyházunkban igen laza a tanfegyelem, ugyanakkor ezzel párhuzamosan a biblikus tisztaság erős igényével is találkozunk. Oltáraink „kötelező” tartozéka a nyitott teljes Biblia. Bátran foglalkozunk többet az Ószövetséggel, olvassuk, és prédikáljunk krisztocentrikusan ószövetségi alapigékből kiindulva is. Végül a püspök fölhívta a figyelmet arra is, hogy mind a liberális, mind a fundamentalista bibliaértelmezésben sok a szünkretista vonás.

Március 27. Székesfehérvár - Albert Schweitzer konferencia

A Hermann László Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola emlékünnepséget rendezett a 135 éve született Nobel-békedíjas orvos teológus, lelkipásztor és orgonaművész, Albert Schweitzer emlékére. Az ünnepségen Fabiny Tamás püspök is tartott filmvetítéssel egybekötött előadást a polihisztorról, mint teológusról. További előadások: dr. Csomán István önkormányzati képviselő (orvos) előadása (a Nobel-díjas professzor élete és munkássága); dr. Hans Christian Stekel, a Bécsi Evangélikus Egyház által fenntartott J. S. Bach Zeneiskola igazgatójának előadása (mint Bach-kutatót mutatja be a "Nagy Fehér Doktort"). Az ünnepség végén került sor az orgonaavató hangversenyre, Ella István orgonaművész közreműködésével.

Május 28. MTV Budapest - Húszéves az MTV vallási szerkesztősége

Egyházi vezetőket, illetve a vallási műsorokat készítő egyházi és technikai munkatársakat látott vendégül a Magyar Televízió (MTV) vezetősége az intézmény Kunigunda utcai telephelyén, hogy közösen tekintsenek vissza immár húsz éve folyamatos együttműködésükre. A felszólaló nyolc egyházi vezető mindegyike kifejezte abbéli örömét, hogy a rendszerváltás óta – a közszolgálatosság jegyében – Magyarországon is folyamatosan lehetőség van vallási műsorok készítésére és sugárzására. A Magyarországi Evangélikus Egyház képviselőjében – dr. Fabiny Tamás médiáért felelős püspök és D. dr. Harmati Béla nyugalmazott püspök mellett – jelen volt az evangélikus televíziós programokért kezdetektől felelős szerkesztő, Nagy László, valamint Nemes Takách Ágnes, aki több mint egy évtizede rendezi felekezeti műsorainkat.

Június 17. Budapest - Ülészett a sajtóbizottság

Novotny Zoltán elnök hívta össze a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) Sajtóbizottságát az országos iroda első emeleti tanácstermébe. Idei első ülésén a testület meghallgatta az egyházunk 2009. évi médiamunkájáról a zsinat elé benyújtott elnöki jelentést, megtárgyalta és elfogadta a bizottság ez évi költségvetését, és jóváhagyta, illetve tudomásul vette a Magyar Rádió evangélikus műsoraikért felelős szerkesztőség személyi összetételében történt változásokat, valamint a megújult Evangélikus Hírlevél tördelésével és szerkesztésével kapcsolatban benyújtott igényeket. Az ülésen röviden áttekintették a bizottság jövőbeli feladatait is. Az ülésen részt vett dr. Fabiny Tamás médiáért felelős püspök is.

Augusztus 31. Óbudai Egyetem Budapest - Fabiny Tamás az Óbudai Egyetemen

Az ország legfiatalabb egyeteme ebben a formájában 2010. január 1-jén jött létre, a korábbi Kandó Kálmán, a Bánki Donát és a Könnyűipari Műszaki Főiskola összevonásával. Az intézmény azonban jogelődjének tekintik a Luxemburgi Zsigmond király által hatszáz éve alapított Óbudai Egyetemet. Az évforduló alkalmából augusztus 31-én és szeptember 1-jén nyilvános konferenciát tartottak *Az államalapítástól az egyetemalapításig* címmel. Ezen egyebek mellett Juliusz Janusz apostoli nuncius, illetve Fabiny Tamás püspök köszöntötte a résztvevőket. Az evangélikus egyházvezető párhuzamot vont az Óbudai Egyetem és a Bölcs Frigyes szász választófejedelem által 1502-ben alapított Wittenbergi Egyetem között. Részletesen szólt Luther ottani tevékenységéről, valamint a tudományos konferenciához kapcsolódóan vették használatba az egyetem területén lévő kápolnát.

Október 5. Tiszavasvári - Előadás református lelkész találkozón

A reformáció hónapjának elején Tiszavasváriban, református egyházmegyei lelkész találkozón vendégeskedett dr. Fabiny Tamás evangélikus püspök. A hit és tudomány kapcsolatáról szóló előadás megtartására

Dr. Gaál Sándor, a Nyírségi Református Egyházmegye esperese kérte fel az egyházi vezetőt. A püspök a Máté szerinti evangéliumtól egészen a Jelenések könyvéig számos példán keresztül mutatta meg, mennyire fontos - főleg lelkészeknek - a bibliai szövegek alapos, és igényes kutatása - amennyiben lehet, eredeti nyelven. Elmondása szerint, a tudományos exegézist és a hitet nem helyes egymás ellen kijátszani. A Biblia nem tudományos kézikönyv - látszólagos ellentmondásai mögött a szerzők különböző látásmódját és eseményekben való részvételét kell hittel meglátni.

Püspöki jelentés – 2010. november

Elhangzott Budahegyvidéken, 2010. november 12-én, a kerületi közgyűlésen

Az integráció igényével

Igen Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Kedves Testvérek!

Immár megszokhatta a közgyűlés, hogy az őszi munkaülésen nem a hagyományos értelemben vett püspöki jelentés hangzik el, hanem az egyházkerületünk és egyházunk egészét érintő elvi kérdések felvetése. Benczúr László egyházkerületi felügyelő úr részletekbe menően beszámol az egyházkerületet érintő ügyekről, én magam már csak ezért is általános kérdéseket érinthetek. Tekintettel arra, hogy a felvetések nemcsak kerületi ügyeket érintenek, az Evangélikus Élet eheti számának Égtájoló rovatában is – rövidebb formában – közzétettem elemzésemet.

Az egyházi közéletben mindig zsúfoltak az őszi hónapok. Ebben az esztendőben még inkább érvényes ez. A megszokottnál is sűrűbben ülésezik az országos presbitérium. November közepén mindhárom egyházkerület közgyűlése tanácskozik, a hónap végén fontos zsinati ülés lesz. És akkor még nem beszéltünk az egyes bizottságok munkájáról, valamint az országos iroda tevékenységéről. Mielőtt elborítana minket a sokféle szervezési feladat, érdemes végiggondolni működésünk formáit.

Az alábbiakban legalább vázlatosan be kívánom mutatni azt a három modellt, amellyel látásom szerint a közelmúlt és a jelen közegyházi gyakorlatát jellemezhető.

Az első a centralizáció korszaka. A rendszerváltás előtti egyházi gyakorlatot kétségkívül a központosítás jellemezte. Az alábbi felsorolásra talán csak a fiatalabbak kedvéért van szükség, hiszen egyháztagjaink nagy része személyesen átélte ezt az időszakot. A proletárdiktatúra idején a kommunista hatalom durván beavatkozott az egyház életébe, és minél több területet igyekezett közvetlen ellenőrzése és irányítása alá vonni. A centralizáció talán leglátványosabb jele a történelmi négy egyházkerület megszüntetése volt: ezzel nem egyszerűen négy spirituális egységet daraboltak szét, hanem siettek a létrehozott két új püspökség központját Budapesten elhelyezni. Egyebek mellett ez az oka annak, hogy az 1952-ben kialakított Északi egyházkerületnek sokáig nem volt érdemi adminisztratív központja, ezért aztán egészen 1993-ig az Üllői úton – egy másik egyházkerület területén – működött a püspöki hivatal. Ugyancsak az 50-es években, a centralizáció jegyében került a fővárosba – ráadásul egyetemi rangjától megfosztva - az addig Sopronban működő Teológia. Ahogy az élet minden területe lényegében közvetlen pártirányítás alatt állt, úgy próbálta maga alá gyűrni az egyházakat az Állami Egyházügyi Hivatal. A központosítás jellemezte az egyház gazdálkodását, sajtómunkáját és külügyi tevékenységét. A Biblia vagy az énekeskönyv kiadásának körülményei jól jellemzik azt a helyzetet. A legfőbb szempont nem a hívek szükséglete volt, hanem hogy az egyházaknak rendelkezésére áll-e az úgynevezett papírkontingens. Ez pedig nem is annyira a gazdasági, hanem az ideológiai érdekek mentén dőlt el. A hatalom által rövid pórázon tartott püspökök és a világi vezetők akarva, nem akarva a központi szándékot kellett, hogy érvényesítsék. Az akkori körlevelek és rendelkezések jól tükrözik ezt a helyzetet. Évtizedeken keresztül nem hívták össze a zsinatot, vagy ha mégis, akkor a küldötteknek lényegi vita nélkül csak rá kellett bólintani az előre megfogalmazott döntésekre. Sok szempontból formálisak voltak az egyházkerületi gyűlések is. A Kádár-rendszer vége felé persze már általános lassú erjedés jellemezte a társadalmat, ennek jegyében aztán az egyházak is némi levegőhöz jutottak, és megvalósulhatott néhány spontán és helyi kezdeményezés. A központosítás rendszerében azonban lényegében a rendszerváltásig fennmaradt. Mielőtt valaki azt hinné, hogy csakis elitélő szavam van erről a korról, le kell szögezmem: igen sok egyházi ember hősiesen helytállt a legnehezebb időkben. Elsősorban a gyülekezetek őrizték a parazsat a hamu alatt, ám a különböző munkahelyeken dolgozók közül is sokan tették a dolgukat, és dacolva a fenyegetéssel igyekeztek minőségi munkát végezni. Természetesen azonban bőséges példát ismerünk a hatalomnak való behódolásra és a kontraszelekczióra is.

Másodikként következett a decentralizáció korszaka. Ez nem esett hajszálpontosan egybe a rendszerváltozással, hiszen egyházi életünk bizonyos területein már azt megelőzően megélnékülés mutatkozott, máshol viszont éppen hogy lépéshátrányba kerültünk. Előbbiek közé sorolom a külügyi munkát, hiszen egyházunknak valósággal virágzó kapcsolatrendszere volt a finnekkel, a németekkel és másokkal. Utóbbi, az egyházi lemaradást tükröző csoportba sorolnám a társadalmi kapcsolatok alakulását. Egyházunk bizonyos értelemben gettóba szorult, és meggyengült kapcsolata az értelmiséggel. A közélet területén pedig csak csetlettünk-botlottunk akkor: igen kevés hiteles egyházi ember vállalt aktív szerepet a rendszerváltó folyamatban. A sokak által várt egyházi decentralizáció sem belső viták eredményeként jött létre, hanem a külső körülmények megváltozásával alakult ki. Már gyakorló lelkész voltam ebben az időben, így jól emlékszem arra a tétovaságra, amely például néhány középvezetőre jellemző volt akkoriban: ha megszűnt az ÁEH, akkor most kinek is kell jelenteni? Ha nincs központi utasítás, akkor hogyan is lehet dönteni? A személyi és szervezeti változásokat nem követte azonnal a szemlélet átalakulása, de aztán lassan-lassan csak megtanulta újra egyházunk is azt, amit a reformáció legnemesebb hagyományából elfelejtett. Személyes példát mondok. Meglehetősi riadalmat okozott még a reformernek tekintett egyházvezetés körében is, hogy néhányan független ifjúsági szervezetet próbáltunk alakítani, vagy a protestantizmus örökségéhez tartozó zsinat-presbiteri elvekről kezdtünk beszélni. Ha csikorogva is, de csak megvalósult egy bizonyos decentralizáció. Mind több helyi kezdeményezés vált valóra, egyesületek és intézmények jöttek létre, számos egyházi iskola nyitotta meg kapuit, az egyetemi rangját visszanyert Teológia mind önállóbb lett. Egyházkerületünk oktatási intézményei (az aszódi, a nyíregyházi, majd a miskolci gimnázium, valamint az óvodák, általános iskolák és kollégiumok) a decentralizáció egészséges folyamatának részeként indulhattak újra. A tendencia betetőzését talán az a zsinati döntés jelentette, hogy az ezredfordulón létrejött egy harmadik egyházkerület, amelynek székhelye immár nem a fővárosban volt. Az ekkor megalakult „új” északi egyházkerület immár a módosult határok között már inkább válhatott spirituális egységgé. Ugyanígy beszélhettünk ettől kezdve a másik két kerület erősödő identitásáról is.

Egyszer csak azonban, szinte észrevétlenül, átcsúsztunk egy harmadik korszakba, amelyet immár nem a decentralizáció, hanem a dezintegráció szavával jellemezhető. A joggal rossz emléké központosítás rémétől úgy próbáltak személyek – vezetők és vezetettek –, valamint intézmények és testületek megszabadulni, hogy figyelmen kívül hagyták a közös tervezés és összehangolás szempontjait, és a részérdekeket a közérdek elé helyezték. Az egyházkerületek önálló gazdálkodása lényegében megszűnt, azzal a jelszóval, hogy az itt folyó munka elsősorban spirituális jellegű legyen. Ez utóbbinak – a másik két kerület vezetésére is utalva merem ezt mondani – igyekszünk is megfelelni, ám hasznos volna, ha a gazdasági jellegű döntésekben nagyobb súllyal lehetne jelen az egyházmegye és az egyházkerület. A jó döntésekhez szükséges helyismeret mégiscsak elsősorban e két szinten van meg. A mai felügyelő jelentés számos eleme is alátámasztja ezt az állítást.

A dezintegráció jelének tartom, hogy a tervutasításos időszak lidérce után gyakran a tervezésről is elfeledkeztek, elfeledkeztünk, utasítani meg végképp nem merészt senki. Jogos és jogtalan bírálatok kikezdték a vezetői tekintélyt. A püspökök kezéből kivették fegyelmezés és irányítás néhány korábbi eszközét, nyilván azért, mert korábban voltak példák arra, hogy a vezetők visszaéltek ezzel a jogukkal. Az új viszonyok között hamar gyanú övezte azt, aki az összekuszálódott viszonyok között határozott döntésekkel rendet próbált tenni. Arra is volt példa, hogy amikor a kormányruánál állók határozott mozdulattal próbálták a hajót bizonyos irányba fordítani, akkor a legénységből többen felzúdultak, és kétségbe vonták a kormányos jogait. A döntések megszületését és/vagy végrehajtását gyakran akadályozzák áldatlan kompetenciaviták. Az irányvesztettségben aztán szükségszerűen születnek ellentmondásos döntések, és gyakran a jó határozatokat sem lehet végrehajtani, a hanyagságnak pedig sokszor nincs következménye. Mivel a döntések meghozatalának és végrehajtásának színtere eltávolodott egymástól, számos esetben nem valósul meg a beruházásokkal kapcsolatos anyagi támogatás érdemi ellenőrzése.

A dezintegráció megnyilvánulásának tartom azt is, hogy az egyházunk által működtetett intézményhálózat messze meghaladja méreteinket. Gyakori jelenség, hogy nem egy gyülekezet tart fenn intézményt, hanem fordítva: az intézmény gazdálkodásából él egyik-másik egyházközség. Transzparenciáról itt alig beszélhetünk: ezeknek a gyülekezeteknek a pénzügyeit nehéz átlátni.

Ugyancsak a dezintegráció megnyilvánulásának tartom azt a jelenséget, hogy mind több lelkész érzi úgy, hogy magánélete olyan személyes ügy, amely nem érinti a gyülekezeteket vagy egyházunk egészét. Minden lelképásztori erőfeszítésünk és prevenciós lehetőségek felkínálása ellenére többször megtörténik, hogy lelkészek családi gondjairól csak az esetleges válás – olykor utólagos! – bejelentéséből értesülünk. Ebben az összefüggésben a közeljövőben napvilágra kerül az a javaslatcsomagunk, amelyet egy erre választott ad hoc bizottság tagjaiként teszünk le egyházunk asztalára.

Erőnket nem tudjuk jól megosztani. Némelyek túl-, mások alulterheltek. A tervezett digitális szolgálati napló talán ebben is tud némi segítséget nyújtani. Egyházunkban egyik rendezvény éri a másikat, ám lényegében ugyanaz a néhány száz hadra fogható és elkötelezett ember jelenik meg rajtuk.

Ha nem vigyázunk, ez a harmadik korszak felmorzsolja erőnket. Az irányvesztettség végzetes lehet. „Ha a trombita bizonytalan hangot ad, ki fog a harcra készülni?” (1 Kor 14,8)

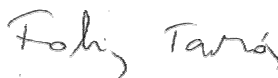
A centralizáció, a decentralizáció és a dezintegráció három korszakának felvázolása után természetesen fel kell tenni a „hogyan tovább?” kérdését.

Tragikus lenne, ha a mostani dezintegrációt egy újabb centralizáció követné. Történelmi példák mutatják, hogy ez a felvetés korántsem légből kapott: rendszerek szétesésekor az emberek gyakran kitörő örömmel fogadják a kemény kezű vezetőt.

Ez az út tehát nem járható. Egyetlen kitörési pontként az integráció kínálkozik. A szétforgácsolódás és párhuzamosságok helyett ez az erők összefogását jelenti. Ez nemcsak személyekre, hanem testületekre is érvényes. Nem szülehetnek egymást kioltó döntések, már csak a jogbiztonság elve miatt sem. Rögtönzések helyett átgondolt koncepcióra van szükség. A szociológiai felméréseknek és statisztikai adatoknak e napokban történő nyilvánosságra hozatalával új erőre kaphat egyházunk „élő kövek” nevű stratégiája. Ezért is foglalkozunk ma részletekbe menően a kerületet érintő statisztikai adatokkal, valamint nyugtázzhatjuk örömmel azt a tényt, hogy a szociológiai vizsgálat eredményeit már megismerhették a múlt heti országos felügyelői konferencia résztvevői, valamint megvitathatja az abból következő feladatokat a jövő héten összeülő esperesi tanács.

Mindeközben egyfajta életpálya-modell jegyében „a megfelelő embert a megfelelő helyre” gyakorlata érvényesülhet a lelkészek, az oktatási és a diakóniai intézmények vezetői és általában az egyházi alkalmazottak körében. Egy olyan egyházzól álmodom, amelyben ki-ki úgy végzi örömmel a maga feladatát, hogy tekintettel van a másikéra is. Ahol nyájban elfogadjuk a másiknak a mienkétől talán különböző birkaszagát. Közben pedig engedjük, hogy a jó pásztor terelgessen minket, egy irányba.

Kérem az egyházkerületi közgyűlést, hogy vitassa meg az integráció lehetőségét.

Dr. Fabiny Tamás

püspök

Felügyelői jelentés - 2010. november

Elhangzott Budahegyvidéken, 2010. november 12-én, a kerületi közgyűlésen

"Térjetelek meg, hagyjátok el vétkeiteket, akkor nem fogtok elbukni bűneitek miatt. Hagyjatok fel vétkeitekkel, amelyeket elkövettetek, és újuljatok meg szívetekben és lelketekben! Miért halnátok meg, Izráel háza? Hiszen nem kívánom a halandó halálát - így szól az én Uram, az ÚR -, térjetelek hát meg és éljetelek" Ez 18,31

Felügyelő elődöm - dr. Farkasházi Ferenc - jelentéseit többnyire a következőkkel kezdte: "Hálát adok az Úrnak, hogy a mai napig megőrizte az egyházunkat és benne engem is."

Feri bácsi hálaadó szavai ma is érvényesek. Ő is tudta és minekünk is tudnunk kell, hogy Isten nagy kegyelméből élünk és nem azért, mert Ezékiel figyelmeztető szavait be tudtuk volna tartani. Természetesen a próféta nem a földi életünkre utal, hanem az örök életre táplál bennünk reménységet. A próféta által közvetített Isteni üzenet ma is időszerű. Mindennapi megtérésünk a megújulásunk alapja.

A megújulás egyházunknak, mint emberi közösségnek is a legfőbb célja. Aggodalommal tölt el bennünket a demográfiai negatív adatokhoz viszonyítva is nagyobb mértékű fogyás több helyen a gyülekezetekben. A legutóbbi zsinati ülésen Dr. Sólyom Jenő által bemutatott statisztikai adatok úgy a népegyházi, mint a gazdálkodási mutatóinkról figyelmeztető képet rajzolnak.

Emberi erőfeszítéseink: hatalmi ágak szétválasztása, Zsinat, Országos Presbitérium, Bíróságok, Országos Elnökség intézménye, Püspöki Tanács, Országos Iroda, bizottságok, konferenciák és találkozók- mindez úgy tűnik, hogy nem hozza meg a remélt megújulást és növekedést.

Talán másra kellene nagyobb hangsúlyt helyezzünk? Minden bizonnyal így van.

Egyházunk IV. törvényének 93 §-a így szól a kerületi felügyelő szolgálatáról:

93.§ Az egyházkerületi felügyelő a püspökkel együtt az egyházkerület vezetője. Ügyel az egyházkerület működésének feltételeire, segíti az egyházkerületben folyó lelki munkát, figyelemmel kíséri és irányítja a közéleti, személyi, anyagi és jogi természetű ügyek intézését. Joga a püspöki hivatal minden ügyéről a tájékoztatást megkapni és a hivatali adminisztrációt egyházkerületi munkájához felhasználni.

Mi módon segítheti a felügyelő a kerületben folyó lelki munkát, ha csak nem az Isten igéje segítségével. Ezért viszem magammal a kis bibliámat minden alkalommal, amikor püspök urat elkísérem a gyülekezetek ünnepi alkalmaira, vagy konferenciákra. De akkor is a lelki munkát segítem, a magam szerény eszközeivel, ha a püspököt terhelő gondokból, amit tudok, átvállalok. Igyekszem a kerületet illető döntések hozatalában részt venni. Időt szakítok az Országos Presbitérium és a kerületi alkalomokhoz szükséges közös felkészülésekre.

Természetesen, - ahol a leginkább segítséget jelenthetek- a szakmámhoz tartozó ügyek, felügyeletben és segítségnyújtásban veszem ki részemet.

A gazdasági válság következtében az irodám tervezési megbízásai jelentősen csökkentek.

Ugyanakkor a kerületünkben - úgy az intézményeknél, mint a gyülekezetekben - több beruházással kapcsolatos segítségkérés érkezett kerületi elnökségünkhöz. Ezekkel a beruházási kérdésekkel elnökségünkön belül részleteiben én foglalkozom elsősorban, természetesen az intézkedésekről folyamatosan egyeztetve püspök úrral.

2010 év folyamán az alábbi beruházások indításában és megvalósításában vettem részt:

- Szécsény városközpont rehabilitációs pályázatának keretén belül az evangélikus templom felújítási munkáiban, mint ügygondnok veszek részt.
- Tokaji gyülekezet ingatlan rendezése ügyében eljártunk az új ingatlan vásárlás során, illetve tanácsadással láttam el a gyülekezetet az átépítéssel kapcsolatban.

- Szűgy parókia építéssel kapcsolatban többszöri egyeztetést tartottam a gyülekezet képviselőivel, igyekezővén megteremteni a feltételeit a megvalósíthatóságnak.
- Gyöngyös . A kárpótlási rendezés kapcsán a tokaji gyülekezet testvéri segítségével a gyöngyösi gyülekezet egy lakó ingatlant tudott vásárolni. Közreműködésemmel elkészültek a gyülekezeti központ átalakítási munkái.
- Piliscsaba. A 2010 évre jóváhagyott építés terveit a gyülekezet képviselőivel és a tervezővel korábban egyeztettük. Az építés helyett végül ingatlan vásárlás mellett döntött a gyülekezet . A megváltozott döntést elnökségünk is indokoltnak tartotta és támogatta.
- Nyíregyháza Manda bokor, valamint Nyírtelek Filadelfia egyházközség fejlesztési elképzeléseire készített pályázati anyagot részleteiben is megvitattuk. Tekintettel a szoros határidőre rendkívüli bizottsági állásfoglalást kértünk a beadhatóság érdekében.
- Arnót templomának felújítására a pályázat kiíró kevesebb összeget fogadott el . A megvalósíthatóság érdekében kiegészítő támogatási kérelmet terjesztettünk az Országos Presbitérium elé. A kiegészítés egy részét az OP elfogadta.
- Galgagyörk templom felújítás csökkentett pályázati összegének kiegészítése ügyében hasonló módon jártunk el.
- Vecsés templomának bővítése ügyében a tervekről megbeszélést tartottam a lelkésszel és a tervezővel. A bővítés indokolt, azonban az emeleti tetőtéri szint beépítését az építési bizottság nem támogatja.
- Aszód templomának a felújítását évek óta támogatja az elnökségünk, azonban a mai napig nem sikerült a költségvetésben a beruházásra szükséges összeget elkülöníteni. Pedig a gondosan előkészített tervek több éve rendelkezésre állnak.
- Erdőkertés temploma négy éve elkészült. A gödöllői, veresegyházi és erdőkertési gyülekezet, valamint a templomot építő egyesület közötti rendezetlen viszony a mai napig nem teszi lehetővé a használatbavételi engedély beszerzését. Püspök úrral és az egyházmegye esperesével többszöri próbálkozásunk sem vezetett eredményre.
- Nyíregyházán a gyülekezet óvoda építésére adott be pályázati kérelmet. Az elnyerhető 100 millió Ft pályázati összeghez szükséges önrész eredetileg becsült mértékét a véglegesen elkészített költségvetés lényegesen felülmúlja. Előterjesztésünk után az Országos Presbitérium a többlet költséget úgy fogadta el, hogy annak egy részét a gyülekezetnek kell felvállalni.
- Szentendre gyülekezete 2009-ben lehetőséget kapott egy óvoda átvételére. A tulajdonos váltás a rendeleteknek megfelelő átalakítással jár. A vázlatterveket és a költségbecslést elkészítettük, azonban a korábbi hatósági rendeletek nem tették lehetővé a megvalósítást. Az új önkormányzat felállásával megnyílik a lehetősége a beruházás megkezdésének.
- az ÉLIM felújításának beruházása befejeződött. A fogyatékosok gondozása ezután korszerű körülmények között zajlik.
- Sarepta szeretetotthon fogyatékosok gondozási épületének beruházási eljárása elindult. A beruházást nehezíti, hogy a vonatkozó EU-s előírások még nem ismertek. Az előkészítésben, beruházási program készítésben és szervezésben megbízott vezető minőségben veszek részt.
- Balatonszárszó Konferencia és Missziói Otthon „komplex fenntarthatósági mintaprojekt” pályázati anyagának elkészítésében és a közbeszerzési eljárás munkájában veszek részt.
- Részt veszek a Luther Kollégium új épületbe helyezésének előkészítő munkáiban és ezzel kapcsolatosan a Ferencvárosi Egyházközség központjának nehezen kirajzolódó beruházási előkészítésében.
- Megszerveztem és lebonyolítottam a Szilágyi Erzsébet fasori kerítésfal és tereprendezés elodázhatatlan életveszélyt elhárító munkáit, valamint a Külügyi Osztály számára az iroda felújítás munkálatait.

Általános megállapításom, hogy a beruházási szabályrendelet bevezetése óta az előkészítési munkák nagyobb rendben folynak. az Országos Presbitériumhoz nagy számú pályázati önrész kiegészítési és támogatási igény érkezett. Sajnos a pályázat kiíró hatóságok sok esetben kevesebb összeget ítélnek meg, mint a benyújtott kérelem.

Ennek egy részét a nem szakszerű pályázati kérelem okozza. Ezért nyomatékosan kérjük a gyülekezetek és az intézmények vezetőit, hogy az egyházkerületi és az országos hatáskörű pályázati referensek szolgálatait vegyék igénybe.

A legutóbbi zsinaton bemutatott és a kerületünkre vonatkozó statisztikai adatokból sok minden kiolvasható:

2009-ben az egy egyház tag által fizetett hozzájárulás:	4.933,- Ft /fő/év
2009-ben az egy választói tag által fizetett hozzájárulás:	10.358,- Ft/fő/év
2009-ben a keresztelesek száma:	1035
2009-ben a temetések száma:	1320
2009-ben a konfirmációk száma:	615
2009-ben hívektől származó bevétel:	305 979 620,- Ft
2009-ben gazdálkodásból származó bevétel:	186 339 211,- Ft
2009-ben a gyülekezeteink egyéb bevétele:	1 067 159 337,- Ft
2009-ben a gyülekezetek össz. kiadása:	1 550 086 133,- Ft

Ez azt jelenti, hogy a nyilvántartásban szereplő egyház tagjaink havi hozzájárulása a kiadásainkhoz nem haladja meg a 400,- forintot – beleértve az offertóriumot, adományt és az egyházfenntartói járulékot-.

A kerületünk gyülekezeteiben jelentkező kiadások egyharmada származik csak a hívek hozzájárulásából és a gyülekezetek gazdálkodásából.

A statisztikai adatokat külön is elemezzük. Természetesen tudom, hogy nem az anyagi, hanem a hitbeli gyarapodás kell, hogy meghatározza egyházunkat. Azonban azt is világosan kell lássuk, hogy nem csak a demográfiai fogyás okozza gyülekezeti tagjaink fogyását. Azt is világosan kell lássuk, hogy nemcsak azért kellene ismételten végig gondolni egyházi szervezeteink megnövekedését és esetleges csökkentését, hogy az anyagi terheinket jobban elviseljük, hanem azért is, hogy több időnk és energiánk maradjon a hitéletünk gyakorlására, egymásra és a lelki közösségek építésére.

2011 évben el kell, hogy kezdjük a választási előkészületeket.

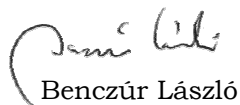
A Budavári Egyházközség vezetése kezdeményezésére már ebben az évben megkezdődött a közös gondolkodás a megfelelő személyek kiválasztására és felkészítésére. Javasolom, hogy minden gyülekezetünkben kezdődjön el ez a közös gondolkodás, kezdve a gyülekezet jelenlegi állapotának felmérésével, a gyülekezetre jellemző erősségek és gyengeségek feltárásával, a jövőt építő jobbitó szándékok megfogalmazásával, vagyis a tisztségviselőkkel kapcsolatos elvárások megfogalmazásával.

Őszintén kell beszéljünk a Szolidaritási Törvényről, hiszen 2008-ban tartott közgyűlésünket ennek a megvitatására szerveztük. Az akkor nagy visszhangot keltett törvénytervezet a mai napig nem vezethető be és várhatóan a zsinat által elhatározott 2011 évi bevezetés is tolódik. Az egymás terhének hordozása, mint alapelv és keresztyéni kötelességünk meghatározó kell legyen. A nyugdíjba vonuló testvéreink, a betegségben szenvedők, a gyermek gondozást vállaló anyák, az árván maradottak életkörülményeinek hosszú távú biztosítása közös felelőségünk. Amennyiben indulatok nélkül tudjuk kezelni és megvalósítani a szándékainkat úgy ezen a téren is hozzájárulhatunk az egyházunk megújulásához.

Ahogy a bevezetőmben kezdtem, a személyes megújulásunk zálogát a mindennapi megtérésünk jelenti, de ez jelenti egyházunk megújulását is. Nincs más lehetőségünk, csak az általunk elkövetett bűneinktől való szabadulás kérésével fordulni a kegyelmes Istenhez.

Magam és mindannyiunk számára szólnak Pál apostol szavai:

„Újulatok meg lelketekben és elmétekben, öltsetek fel az új embert, aki Isten tetszése szerint való-ságos igazságban és szentségben teremtett.” Ef 4,23

Benczúr László

egyházkerületi felügyelő

Püspöki jelentés – 2011. május

Visszatekintés a 2010-es évre

Elhangzott Gyöngyösön, 2011. május 6-án, a kerületi közgyűlésen

A 2010-es évre visszatekintő püspöki jelentésem középpontjába a bizalom kérdését kívánom állítani.

Bizalom a lelkészek iránt és a lelkészek között

A GfK csoport rendszeresen felméri, hogy a különböző hivatásokban dolgozóknak milyen a bizalmi indexe a lakosság körében. Az idei év elején napvilágra került húszas lista élén – talán nem meglepő – a tűzoltók állnak, akiket a postások és a tanárok követnek. Az abszolút sereghajtók pedig a politikusok, akiket csak az újságírók és a reklámszakemberek előznek meg. A felmérés a papokkal kapcsolatos bizalmi indexre is rákérdezett. Nos, az eredmény nem éppen lelkesítő: ötven ponttal a 14. helyen végeztünk. Ha nem is kieső helyen, de az alsó középmezőnyben. Az előző évhez képest két hellyel csúsztunk vissza.

Az okokon és a kitorési pontokon gondolkozom, hiszen ezekkel az adatokkal mindannyiunknak szembesülnie kell. Lehet persze mondani, hogy ezek az adatok nem általában az egyházra, hanem „csak” annak vezetőire vonatkozik. Áltathatjuk magunkat azzal is, hogy mindez nem feltétlenül az evangélikus lelkészeket értékeli, továbbá korholhatjuk a bulvár médiát, hogy milyen differenciálatlanul minősít akkor, amikor egyházi emberek vélt vagy valós szennyes ügyeit teregeti ki. Ám ne dugjuk homokba a fejünket. Egyrészt számos külföldi országban sokkal nagyobb papi botrányok derültek ki, a lelkészek iránti bizalom nemzetközi mértéke mégis lényegesen magasabb (58%), mint nálunk. Másrészt az evangélikusság egyik gyengeségére jól rávilágított az a szociológiai felmérés, amit a stratégiai munka keretében végeztünk el. Az adatok szerint döbbenetesen kevesen fordulnak lelkészükhöz személyes gondjaikkal. Más szóval saját vizsgálataink is megerősítik azt a tényt, hogy a lelkészek esetében nem annyira bizalmi, mint inkább bizalmatlansági indexről beszélhetünk. Belső egyházi felmérésünk nyomán először annak okait kellene megvizsgáljunk, hogy miért nem dörömbölnék a parókiák és lelkészi hivatalok ajtaján saját híveink. Miért akarják „maguk megoldani” (sajnos gyakran depresszióba csúszva alkoholt segítségül hívva) életük megannyi gondját? Lehet, hogy a horoszkópokra jobban figyelnek, mint lelkészeik útmutatására? Egyáltalán, jelen vannak-e közöttük a papjaik? Mit igényelnek evangélikus híveink a lelkészek szolgálatából, és miként fogadják azt? Milyen határfoka van a lelkészi munkának, legalábbis a mérhető mutatók tükrében?

Ezek a valóságos kérdések is érlelték meg az egyházkerület vezetésében azt a szándékot, hogy 2011-től bevezetjük az úgynevezett Digitális Szolgálati Naplót. Ennek mindenképp előtte az önellenőrző és az adatokat összesítő funkcióját emelem ki, de kétségkívül lehetőség van arra is, hogy – előzetes jelzés nyomán – az esperes és a püspök is megtekintheti a nyilvános adatokat. Az átállás persze nem könnyű, mint ahogy – emlékezzünk vissza – nem mindenki szokta meg az írógép helyett a számítógép használatát. Az egyik gyülekezet részéről adatvédelmi aggályok is felmerültek, s az egyházkerület által is megismerhető levélváltásbólé kitűnhet, hogy e kifogások nagyobb része félreértésen alapul, kisebbik része viszont könnyen orvosolható. Így továbbra is kérem a lelkésztestvéreket ezen új eszköz használatára. Mindennél lényegesen jelentősebb az a munka, amelyet a lelkészcsaládok védelmében indítottunk el, megvizsgálva, hogy a fájdalmasan sok válásnak, kiégésnek, lelki válságnak milyen okai lehetnek. Bizottságunk az első munkaanyagot már letette a zsinat, az egyházkerület és az Evangélikus Hittudományi Egyetem asztalára, jelenleg a „társadalmi vita” folyik, amelynek eredményeit is felhasználva egyfajta segítő csomagot szeretnénk összeállítani. Itt csak utalok annak elemeire: a leendő lelkészek tudatosabb felkészítése a házasságra; a lelkészek rendszeres egészségügyi szűrése, mentálhigiénés és orvos szakemberek bevonása a prevencióba és a segítségbe; kapcsolódás a református Gyökössy Intézet és más családsegítők munkájához; a Házasság Hétvége mozgalom támogatása, lelkészi hivatásigazgatás szervezett elindítása rendszeres programokkal, felkínált rekreációs lehetőséggel; a szupervíziós rendszer kiépítése és támogatása, lelkészcsaládok nyaralási támogatása. Ezzel a „csomaggal” 2012-ben, a ciklusváltás évében szeretnénk egyházunk közvéleménye elé lépni, és ugyanakkor szeretnénk elindítani a lelkészek kreditrendszerű továbbképzésének gyakorlatát is.

Bizalom a különféle hivatásokban élők iránt

Az egyház természetesen nem azonos a lelkészekkel. Az ökumené jegyében is idézhetjük a II. Vatikáni Zsinat definícióját: „a laikusok az egyház reprezentánsai a világban”. A fent említett 14. hely mindannyiunk számára hordoz tanulságot. A kérdés ugyan a lelkészekre vonatkozott, ám a protestáns hagyományban vallott egyetemes papság elve talán itt is érvényes lehet, és minden hívőnek, minden evangélikusnak megvan a maga felelőssége e téren is. Ebben az összefüggésben örömmel említem meg az országos felügyelői konferenciák, az egyik-másik egyházmegyében működő regionális felügyelői találkozók rendszerét, az örvendetes érdeklődéssel kísért gyülekezeti munkatárs, valamint presbiter képzést, továbbá az egyházkerületi székházban megrendezett szakmai találkozók gyakorlatát. Ennek keretében 2010-ben az evangélikus jogászokkal, 2011-ben pedig az egyházunkhoz kötődő polgármesterekkel találkoztunk.

A bizalomra épülő és bizalmat építő püspök szolgálat három köre

A GfK csoport listáján elfoglalt 14. hely engem személyesen is önvizsgálatra készítet. Püspökként megtettem-e mindent a bizalom erősítéséért a társadalomban, és főképpen híveink, lelkészeink körében? E kérdések jegyében tekintem át 2010-es püspöki szolgálatomat, koncentrikus körök szerint haladva.

Gyülekezetek (és intézmények) látogatása

A jelentés mellékletként is olvasható részletes programból kiderül, hogy mely közösségekbe tudtam ellátogatni. Törekedtem arra, hogy ne csak nagyünnepeken, protokolláris keretek között szolgáljak, hanem az egyházi élet realitását jobban bemutató alkalmakon is, továbbá, hogy a lelkészeket otthonukban, hétköznapi is felkeressem, adott esetben családi körben, feleségemmel együtt.

A személyes találkozások során – elnöktársammal együtt – igyekszünk reális képet kapni az adott közösségek nehézségeiről is. Ezeknek jelentős – de nem kizárólagos – része az anyagi megerőtlenedéssel függ össze. Az egyházkerületi szolidaritás jegyében kell közösen keresni a megoldást. Ennek jegyében kerül mai közgyűlésünk asztalára annak a vizsgálatnak az eredménye, amelyet – az őszi közgyűlés határozata alapján – két testvérünk az ózdi gyülekezetben elvégzett.

Ezen a helyen jegyzem meg, hogy az elnökségen belüli – immár megszokott – szereposztás jegyében a gyülekezeteket és intézményeket érintő gazdasági, továbbá a pályázatokkal kapcsolatos kérdéseket Benczúr László felügyelő jelentése taglalja.

Társadalmi jelenlét

A belső egyházi összefüggések után a külső körülményeket is meg kell vizsgálnunk. A szekularizáció mind nagyobb térnyerésével folyamatosan csökken a lelkészek és az egyház társadalmi jelenléte. Ám észre kell venni, hogy a még nálunk is elvilágiasodott nyugaton lényegesen nagyobb a lelkészek bizalmi indexe. A nemzetközi átlag a mi 50%-kal szemben 58%. Ennek csak részben lehet oka kommunista múlt, hiszen a rendszerváltozás idején kiemelkedően magas volt az egyházakkal és a lelkészekkel kapcsolatos pozitív várakozás. Tartok tőle, hogy az elmúlt húsz évben nem igen találtuk meg a releváns társadalmi jelenlét formáit. Vagy visszahúzódtunk a magánélet biztonságosnak vélt falai közé, vagy annál nagyobb vehemenciával követeltük jogainkat a nyilvánosság előtt. E felismerés jegyében arra törekedtem, hogy közszerepléseimmel – és a mellékletben ugyancsak feltüntetett publikációimmal – úgy képviseljem egyházunk érdekeit, hogy közben az egész társadalom javát is szolgálni tudjam.

Mindez értelemszerűen túlnyúlt egyházkerületünk határain. Országos feladatként kaptam meg – mivel más nem vállalta – egyházunk 2010-es 1%-os kampányának irányítását (ebben nagy segítségemre volt Horváth-Hegyvi Áron püspöki titkár), valamint általában az egyházunkkal kapcsolatos külső kommunikációt. Örömmre szolgált, hogy – meglevő orgánumaink mellett – tavaly megerősödött az Evangélikus Hírlevél és annak német kiadása. Ezek segítségével a világi, sőt a nemzetközi közvéleményt is meg tudtuk szólítani. Értelemszerűen sokat kérdeztek a választások idején, valamint olyan vitatott kérdésekről, mint a magyar médiatörvény, az új alaptörvény, vagy éppen a szélsőségek szerepe. Igyekeztem minden megszólalásomban őszinte, tisztességes, kritikus és önkritikus lenni

Egyházkerületünket különösen is sújtotta a 2010-es árvíz. Több személyes látogatásom során megismerhettem nemcsak a félelmetes pusztítást, de még inkább a csodálatos összefogást is.

Egyházunknak meg kell találnia saját arcát a közéleti kérdések képviselőjében is. Ez olykor a fő-sodorról szemben üszást is kell hogy jelentse. Legfrissebb példaként említem azt – az egyébként KDNP-s – javaslatot, hogy augusztus 15-ét, az ún. Nagyboldogasszony napját az országgyűlés nyilvánítsa munkaszüneti nappá. A „regnum Marianum” gondolatának ilyen hivatalossá tételéhez nem asszisztálhatunk, sőt ellene kell szólnunk. Miért ne lehetne inkább – egy ugyancsak katolikus többségű ország, Szlovénia mintájára – akkor már október 31-e munkaszüneti nap? Vagy – hogy ne tűnjön kérésünk felekezetieskedésnek – a minden keresztény számára elfogadható nagypéntek? Az ilyen kérdésekre való tekintettel is meg kell találnunk szövetségeseinket a közélet szereplői körében.

A „társadalmi jelenlét” téma zárásaként azt hangsúlyozom, hogy a jelentésem vezérmotívumának választott bizalom építésének itt különösen nagy szerepe van. Egyetlen, jelen társadalmunk egyik legégetőbb kérdését emelem ki, a cigány és a magyar lakosság közötti kiengesztelődést, békés egymás mellettélést. Keresztyénként még ennél is tovább mehetünk, és nem csak koegzisztenciáról, hanem pro-egzisztenciáról is beszélhetünk.

Külkapcsolatok

Mint egyházunk külügyi munkáért felelős püspöke számos nemzetközi tanácskozáson vettem részt. Összesen tíz hivatalos külföldi utam volt 2010-ben. Az év nyarán alelnökévé választott a 74 millió evangélikus tömörítő Lutheránus Világszövetség. E tisztségemnél fogva látogattam el küldöttséggel a Vatikánba is, ahol egyebek mellett XVI. Benedek pápával is találkoztam.

A meglevő bilaterális kapcsolatok közül változatlanul kiemelkedik a bajor egyházzal ápolott testvér-egyházi viszony, de 2010-ben hivatalos partnerszerződést kötöttünk a kis Olaszországi Evangélikus Egyházzal, kerületi szinten pedig továbbra is ápoljuk a norvég kapcsolatot, legújabban pedig erőfeszítéseket tettünk egy amerikai testvérkapcsolat kiépítésére. Dolgozunk egy szerződéstervezetten, amelyet a szlovákokkal írunk alá. Ennek keretében talán még intenzívebbé válhatna a kapcsolattartás a szlovákiai magyarokkal. Legújabb próbálkozásunk egy felvidéki missziói központ létesítése. Az erdélyi magyar evangélikusokkal való kapcsolattartást nem is sorolom a külügyek közé. Jó lenne oda eljutni, hogy a testvérgyülekezeti együttműködés meglevő mellett intenzívebbé váljanak kapcsolataink a diakónia, teológiai és a médiamunka, valamint az oktatás terén. Ez utóbbira jó példa, hogy az egyházkerület pedagógusainak őszi találkozásán – amelynek a váci gyülekezet és óvoda adott otthont – ott voltak a nagyváradi óvoda munkatársai is.

Mondanom sem kell, hogy a határon átívelő kapcsolatokban is milyen nagy szerepe van a bizalomnak.

A bizalom két helyi projektje

Jóllehet első számú feladatomban a 2010-es esztendőről való számadás, szeretnék szólni néhány, a jövőben elvégzendő feladatról is.

Az egyik a budai egyházmegyében kialakítandó Menedékház. Mind a megye, mind a kerület támogatja anyagilag is azt a projektet, amelynek keretében a Tartsay Vilmos utcai lakásban – amelyet az országos egyház bocsátott rendelkezésünkre – mentálhigiénés tanácsadás induljon. Látjuk, hogy milyen sok olyan sérült és kallódó ember él a fővárosban (egyháztagjaink körében is), akiket hagyományos egyházi eszközökkel nem érünk el, ám ilyen, szakmailag is ellenőrzött formában igen. Kérjük az egyházkerület támogató szeretetét és imádságát ezzel kapcsolatban is.

A másik a Nyíregyházán induló roma szakkollégium, amely intézmény jól ötvözheti azt a három területet, amely egyházunkra mindig is jellemző volt: az oktatást, a diakóniát és a lelkesítést. Mondanom sem kell, hogy mind a Menedékház, mind a roma szakkollégium eminensen a bizalom projektjének tekinthető.

A bizalom két országos projektje

A lutheri reformáció egyik kulcsszava a fidúcia, a bizodalmas hit. Egyházunk 2017-es előkészületeit is ennek jegyében kezdtük meg 2010 elején. Az akkor megalapított reformációi emlékbizottság elnökeként máris beszámolhatok néhány eredményről. A „reformáció és nyilvánosság” 2010-es tematikus évében iskolaújságok számára kiírt pályázat keretében számos oktatási intézményünket mozdítottuk

meg, valamint útrakelt egy nagyszerű Melanchthon vándorkiállítás. A nagyszabású digitalizálási program fő hasznélvezői is a mostani diákok, fiatalok lesznek. Nem túlzás azt állítani, hogy teológiai és egyéb művek mai elektronikus megjelentetése ugyanazt jelentheti, mint a könyvnyomtatás a reformáció korában. A jövőd tervei között meg kell említenem a 12 kötetes sorozatot, amely Luther Márton életművének legjavát fogná össze igényes magyar fordításban, a vallási turizmushoz kapcsolódó elképzeléseket, a megvalósítandó kiállításokat, irodalmi és zenei pályázatokat, a szoborterveket, vagy azt a nemzetközi érdeklődésre is számot tartó, Lutherról szóló rajzfilmet, amelyet kitűnő művészek készítenek majd. Örömmel tapasztaljuk, hogy az idei „reformáció és szabadság” tematikus évhez kötődően is milyen sok program zajlik.

Nem ünnephez, hanem a munkás hétköznaphoz kapcsolódik az a feladat, amelyről jelentésem végén szólok. A már említett szociológiai felmérés új lendületet adott az egyházunkban négy éve folyó stratégiai munkának. A ciklus végéig meg kell alkotnunk a 2017-ig terjedő rövid távú, valamint a kb. 2040-ig terjedő hosszútávú stratégiát. Ebben a zsinat által is tárgyalt statisztikai adatokra, valamint az éves gazdasági és népmozgalmi mutatókra is tekintettel kell egy olya egyház képét megrajzolnunk, amely valóban „élő kövek háza”. Ebben a folyamatban első helyen olyan tartalmi kérdések kell hogy álljanak, mint a misszió, a tiszta tanítás, a családok védelme, az evangélikus identitás, következményként azonban megkerülhetetlenek lesznek a strukturális kérdések is. Ebben olyan témák is felszínre kerülnek majd, mint gyülekezetek fenntarthatósága, a lelkészek központi fizetése, a gyülekezetek és az intézmények viszonya, a „hatalmi” (helyesebben: szolgálati) ágak viszonyának rendezése, a zsinat közgyűlési és törvényhozói feladatainak szétválasztása stb. Felvetem továbbá annak szükségességét, hogy számos, eddig lényegében korlátlan időre szóló egyházi megbízás (pl. a missziói lelkész, a rádióban és a TV-ben dolgozó szerkesztők esetében) ciklikushoz kötötté váljon. A gyakorlati tapasztalatok alapján a magam részéről megfontolnám annak a törvényi rendelkezésnek az eltörlését, hogy oktatási intézményeink igazgatói csakis az evangélikus egyháztagok közül kerülhetnek ki.

Egyházkerületünk egy 2009-es közgyűlési döntésével elhatároztuk a szükségesnek tartott strukturális javaslatok összegyűjtését. Időközben a püspöki tanács, az országos és a zsinati elnökség is foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. Jó lenne – ugyancsak a bizalom jegyében – összekötni a szálakat, és közös javaslatot tenni ősszel a zsinat asztalára.

Két dolgot saját hatáskörünkben is el tudunk dönteni. Az egyik: sok bosszúságot okoz a jelentések, statisztikák és zárszámadások késedelmes beküldése. Ezzel kapcsolatban szükségesnek látszik a – reális és végrehajtható – szankcionálás bevezetése. Javaslom, hogy a közgyűlés hozzon ezzel kapcsolatban határozatot. A másik: logikusnak tűnik annak a korábbi gyakorlatnak visszaállítása, hogy az adott év első hónapjaiban egymásra épülnek az egyházközségi, az egyházmegyei és az egyházkerületi közgyűlések. Vagyis a 2012-es tavaszi közgyűlésünk időpontját majd úgy kel kitűzni, hogy azok előtt valamennyi egyházmegye közgyűlése is megtartható legyen.

Igen Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Jelentésem középpontjába a bizalom fogalmát helyeztem. Érdemes a GfK csoport adataira figyelnünk, de tudatosítanunk kell: mi elsősorban Urunknak tartozunk számadással. A változásoknak belül kell elkezdődniük. Akkor fognak bennünk jobban bízni, ha bennünk is megerősödik a bizalom. Mind a másik ember, mind Isten iránt. Beszédese a magyar nyelv: valakibe vetjük bizalmunkat, ahogy a magvető szórja a magot. A jézusi példázatból tudjuk: útfélre, sziklás helyre, tövissek közé is (Mt 13,3-9). A csalódások utáni bőséges termés mindenért kárpótolja a magvetőt!

Jelentésem végén megköszönöm munkatársaim hűségese szolgálatát. Egy személyi változásról kell számot adnom: 2010 szeptemberében dr. László Virgil, az EHE doktorandusza váltotta – ugyancsak félállásban – Dávid Adélt a teológiai referens munkakörében, mert utóbbi testvérünk a bajor testvér-egyház támogatásával a bécsi GEKE-irodában vállalt munkát.

Urunk áldása legyen a jelentésem tárgyát képező 2010-es esztendőn, és Ő adjon erőt újabb feladataink elvégzéséhez.

Erős vár a mi Istenünk!

Fabiny Tamás

Dr. Fabiny Tamás

püspök

Felügyelői jelentés – 2011. május

Visszatekintés a 2010-es évre

Elhangzott Gyöngyösön, 2011. május 6-án, a kerületi közgyűlésen

Tisztelt Közgyűlés, kedves Testvéreim!

Hálatalattal szívvel és örvendezve vagyok itt, Gyöngyösön a közgyűlésen.

Már az is jelzés értékű, hogy egy ilyen kis gyülekezet vendégszeretettel élvezheti egyházkerületünk legfőbb döntéshozó testülete. Ennél még többet fejez ki ez a gyülekezeti központ, hiszen a hatvani anyagyülekezet és a gyöngyösi evangélikusság, valamint a lelkész és az országos ügyészünk közös összefogása kellett ahhoz, hogy mindaz megvalósulhasson, amit itt látunk. De kellett mindehhez annak a másik kis gyülekezetnek - a tokajiaknak - az áldozatos szeretete, amivel az ingatlanrendezési-kárpótlási javadalmukból az ingatlan vásárlást lehetővé tették. De önzetlen szeretetéről tanúskodott a Borsod-Hevesi egyházmegye, amikor elengedve a hatvani-gyöngyösi gyülekezetek kezét, mégis támogatta a tokajiak gesztusát. Külön öröm a számomra, hogy az átalakítási tervek elkészítését társsal végezhettem.

Az előző, 2010 novemberében tartott közgyűlési beszámolómban több beruházást említettem. Szükségesnek tartom, hogy ezeknek a munkálatoknak a jelenlegi állásáról most is számot adjak:

A tokaji gyülekezeti ház

A múlt év során a gyülekezet hosszú keresgélés után megtalálta és megvásárolta a számára legmegfelelőbbnek tartott lakóházat, amit természetesen át kell alakítani.

Sándor Frigyes esperes úr tájékoztatása szerint a munkák hamarosan befejeződnek méltó környezetet biztosítva az Istentiszteletnek, a lelkészi hivatal és lakás számára.

A szécsényi templom felújítása

A munka a városközpont rehabilitációs pályázatának részeként valósulhat meg. Természetesen ez sok szervezési és jogi problémát vet fel, ami nehezítette a gyülekezet és a lelkész úr eligazodását. Azonban a már elkészült gombamentesítési, szerkezet erősítési tetőfedő, bádigos és kőműves munkákat megtekintve, reménységünk lehet abban, hogy augusztusban a templom ismét az Istentiszteletnek hajléka lesz.

A szügyi parókia építése

Az országos egyházi költségvetésünk tartalmazza a parókia építésének támogatását.

A régi épület bontási munkálatai megkezdődtek, így bizakodhatunk abban, hogy a bontás után jön az építés és a lelkész család hamarosan beköltözhet az új otthonába.

Arnót templomának felújítása

Az árvíz által sérült templom felújítására a pályázat kiíró kevesebb összeget fogadott el. A megvalósíthatóság érdekében kiegészítő támogatási kérelmet terjesztettünk az Országos Presbitérium elé. A kiegészítés egy részét az OP elfogadta. Az elvégzendő feladatokat újra átgondolva a munkák szépen haladnak. Erről számolt be Arnót polgármestere az evangélikus polgármesterek találkozáján

Aszód templomának felújítása

A felújításhoz szükséges támogatási összeg elkülönítetten szerepel az országos egyházi költségvetésben. Ezt az összeget esetleg csökkenteni lehet műemlék templomok felújítási pályázati lehetőségével. Lelkész úr és a presbitérium felkészülten várja az indítást.

Erdőkertes temploma

Az öt éves fennállását ünneplő templom használatbavételi engedélye a gödöllői anyagyülekezettel való viták miatt a mai napig nincs meg. A holtpontról való kimozdulást talán az jelenti, hogy Erdőkertes átkerült a Domonyi egyházközség szervezetébe.

Külön köszönet a Domonyi egyházközségnek és a lelkész házaspárnak, akik ezt a szolgálatot felvállalták.

Vecsés templomának bővítése

A bővítés gondolatát nem vetette el az építési bizottság, sőt szükségesnek tartja, azonban a tetőtér beépítést és a homlokzat átalakítást indokolatlannak véli. A jövő évre áthúzódó beruházásról püspök úrral közösen tárgyaltunk a presbitériummal.

A szentendrei óvoda

Az átadás átvétel két éve húzódó nehézségei elhárultak. A legutóbbi ülésén az Országos Presbitérium az átvételt és az óvoda elindulását jóváhagyta. Ezek után megkezdhető az átvétel és az ütemekre bontott átalakítás, hogy az óvoda a mai előírásoknak jórészt eleget tegyen.

Sarepta Szeretotthon. A fogyatékosok gondozási épületének beruházása

A korszerűtlen épületet el kell bontani, helyette egy új, - a mai előírásoknak megfelelő - épületet kell építeni. A megvalósításra beruházási bizottságot hoztunk létre.

Hat tervező felkérésével meghívásos tervpályázatot írtunk ki, hogy a legalkalmasabb tervezőt tudjuk kiválasztani. A pályázat beadása 2011. május 30. A pályázat kiírásában és a bíráló bizottság munkájában veszek részt.

A szárszói konferencia- és missziói otthon „komplex fenntarthatósági mintaprojektje”

Terveink alapján a munka teljesen elkészült. A nap és alternatív energiák felhasználásával, a csapadékvíz hasznosításával, a szelektív hulladék kezelés rendszerével valóban egy bemutatható mintaprojekt készült, amit mindenkinek a figyelmébe ajánlok.

A dömösi Erdei Iskola

Az Aszódi Petőfi Sándor gimnázium beruházásában a Dunakanyar egyik legszebb részén tervezzük a mintegy 50 diák és 6 pedagógus elhelyezését adó erdei iskolát. A kivitelezési előkészítési munkák elkezdődtek.

A Fasori Gimnázium természettudományos laboratóriuma

A gimnázium TÁMOP pályázaton nyerte meg a beruházási összeget. A pályázat építészeti előkészítésében és az építészeti tervezésben veszek részt.

Elnyert beruházási pályázatok

Örömmel számolhatok be arról, hogy a **nyíregyházi** gyülekezet megnyerte az **új óvoda** építési pályázatát, közel 100 millió Forint nagyságban.

A **nyírtelki Filadelfia gyülekezet** mintegy 45 millió forintot nyert és hasonló nagyságrendben nyert a Nyíregyháza- kertvárosi gyülekezet, valamint az Oltalom szeretetszolgálat.

A **nyíregyházi általános iskola** 6 millió Forinttal kevesebbet kapott, mint ami szükséges volna a nedvesedés felszámolásához és a felújítási munkákhoz.

Galgagyörk templomának felújításához lényegesen kevesebb pályázati pénzt kap, ami nagy valószínűséggel lehetetlenné teszi a megvalósíthatóságot. Gondot jelent ebben az esetben az is, hogy a pályázat intézését a gyülekezet az országos iroda nélkül végezte, így a pályázati szabályrendelet szerint kiegészítő támogatásban nem részesülhet. Azonban végig kell, hogy gondoljunk, hogy a megszavazott 26 millió forintot hogyan ne veszítsük el.

A fentiekben felsorolt beruházások ismertetéséből kitűnik, hogy az egyházon belüli szolgálatomnak jelentős részét a szakmai kapcsolódásaim teszik ki. Ez természetesen nemcsak tervezési munkát jelent, hanem beruházás előkészítést, vagy szakmai felügyeletet és tanácsadást.

Mindemellett különböző irányítási szinteken kaptam megbízatást az egyházi szervezeteink munkájában, így az igazgató tanács tagja és elnöke vagyok az Aszódi Petőfi Sándor Gimnáziumnak és a Sarepta Szeretotthonnak, igazgatótanácsi tagja vagyok a Balatonszárszói Konferencia és Missziói Otthonnak. Tagja vagyok a Luther Kollégium kuratóriumának és az építési bizottságnak. Az Országos Presbiteri ülésekre – ha tehetjük – püspök úrral közösen készülünk fel. Szükségesnek tartjuk,

hogy a különböző kérdésekben a véleményünk azonos legyen, ez különösen is érvényes a kerületünket érintő ügyek esetében.

Gondjainkat megosztjuk a hivatali munkatársakkal és ők is bizalommal vannak irányunkban.

Ezért szívesen veszek részt a püspöki hivatal munkatársi értekezletein, mert a munka megbeszélésen kívül ezek az alkalmak lelki tartalommal is töltöttek. Így imádkozunk közösen Kecskés Anita mielőbbi felépüléséért a súlyos műtétje után és kérem a közgyűlés tagjait is, hogy imádságos szeretettel gondoljanak rá.

Amikor csak lehetséges, örömmel kísérem püspök urat gyülekezeti ünnepi alkalmak során, vagy egy vasárnapi gyülekezeti látogatásra. Ilyenkor mindig megállapítom, hogy az Úristen engem a tenyerén hordoz, hiszen püspökünk hiteles igehirdetéseit hallgathatom és a gyülekezeti tagokkal folytatott őszinte beszélgetéseken vehetek részt. Amennyire számomra is lelki töltekezést jelentenek az említett találkozások, annyira szomorúsággal tölt el, amikor az aggodalmat látom az egyházunkért felelősséget érzők tekintetében egyháztagjaink számának jelentős csökkenése láttán. Ennek a mindenki számára érzékelhető jelenségnek a megállítása miatt szorgalmazom a lelkeszi látogatások gyakoriságának a növelését, valamint az identitás tudatunk erősítését növelő egyházmegyei, kerületi és országos szintű közös missziós, evangelizációs, vagy ifjúsági alkalmainknak, rendezvényeinknek a komolyan vételét.

Így kérem a közgyűlés minden tagját, hogy az előttünk álló Kerületi Missziói Napra minél több testvérünket győzzenek meg a nagy számban összegyűlt közösség csodálatos voltáról.

Két főből álló elnökségünk megbeszélésein sokszor ütközünk a megoldhatatlanságok falába, amikor csak az Úr Istenhez fordulhatunk imádságban segítségért. Mert a gyülekezetek csökkenése mellett aggasztó jelenség a lelkeszeink megfáradása, vagy az emberi gyengeségeik felerősödése. Vizsgáljuk, de eredményre nem jutottunk, hogy miként lehetne terheik csökkentését elérni. Talán mi, nem lelkeszek is ehhez jelentősen hozzájárulunk. Sajnos egyre kevesebb, aki tényleges szolgálatot tud, vagy szándékozik vállalni közösségeinkben.

Nem térhetünk ki az elől, hogy ne beszéljünk azokról a kérdésekről, amelyek csak az odafigyelésünkön és a közös együttes gondolkodásunk komolyan vételén alapulnak.

- Az elmúlt Országos Presbiteri ülésen szomorúan szembesültünk azzal, hogy az egyházmegyék közül kilencen késedelmesen küldték be a zárszámadásaikat és költségvetésüket (ezek között szerepelt: Borsod-Heves, Hajdú-Szabolcs, Dél-Pest, és Észak-Pest megye). Az OP a jövőben szankcionálni szándékozik a késedelmet.
- A gyülekezet építésénél nagy ajándékot jelent, ha a területén iskola működik. Talán Aszódon ennek felismerése már megtörtént és a templom és iskola között erősödik a kapcsolat. Nem látjuk ugyanezt Miskolcon, pedig ott most nyílik a lehetőség az általános iskola átvételére. A gimnáziummal összekapcsolva az egyik legnagyobb intézményünk lesz. Ahhoz, hogy a gyülekezet számára is hozadéka legyen, meg kell teremteni az iskolalelkeszi szolgálat feltételeit. Ezért nyomatékosan kérem a gyülekezet vezetését és presbitériumát, hogy a lehetőségeinek felhasználásával gondoskodják az iskolalelkeszi lakás biztosításáról.
- A pályázatokra már a korábbiakban is utaltam. Felhívom a figyelmet, hogy azok a gyülekezetek ne számítsanak az Országos Iroda, illetve az OP támogatására, vagy segítségére, akik önállóan és nem a szabályrendelet szerint intézik a pályázatuk ügyét.

Általános megállapításom, hogy a beruházási szabályrendelet bevezetése óta az előkészítési munkák nagyobb rendben folynak. Az Országos Presbitériumhoz nagyszámú pályázati önrész kiegészítési és támogatási igény érkezett. Sajnos a pályázat kiíró hatóságok sok esetben kevesebb összeget ítélnék meg, mint a benyújtott kérelem. Ennek egy részét a nem szakszerű pályázati kérelem okozza.

- A kerületünkben sajnálattal kell megállapítanunk, hogy Nógrád és Borsod-Heves Egyházmegyéinkben a fogyatkozás olyan mértékű, hogy az elerőtlenedett gyülekezetek összevonásának szükségessége elengedhetlenné válik hamarosan.
- Emberi erőfeszítéseink: hatalmi ágak szétválasztása, Zsinat, Országos Presbitérium, Biróságok, Országos Elnökség intézménye, Püspöki Tanács, Országos Iroda, bizottságok, konferenciák és találkozók- mindez úgy tűnik, hogy nem hozza meg a remélt megújulást és növekedést. Az Országos Presbitérium és a Zsinat vezetése is napirendre tűzte a változtatások kérdését.

Világosan kell, hogy lássuk, hogy nemcsak azért kellene ismételtlen végig gondolni egyházi szervezeteink megnövekedését és esetleges csökkentését, hogy az anyagi terheinket jobban elvisel-

jük, hanem azért is, hogy több időnk és energiánk maradjon a hitéletünk gyakorlására, egymásra és a lelki közösségek építésére.

A novemberi közgyűlési beszámolómban már elmondtam, de most a jelentésemben is megismétlem: *2011-ben el kell, hogy kezdjük a választási előkészületeket.*

A Budavári Egyházközség vezetése kezdeményezésére már ebben az évben megkezdődött a közös gondolkodás a megfelelő személyek kiválasztására és felkészítésére. Javaslom, hogy minden gyülekezetünkben kezdődjön el ez a közös gondolkodás, kezdve a gyülekezet jelenlegi állapotának felméréssel, a gyülekezetre jellemző erősségek és gyengeségek feltárásával, a jövőt építő jobbitó szándékok és a tisztségviselőkkel kapcsolatos elvárások megfogalmazásával.

Őszintén kell, hogy beszéljünk a Szolidaritási Törvényről, hiszen 2008-ban tartott közgyűlésünket ennek a megvitatására szerveztük. Az akkor nagy visszhangot keltett törvénytervezet a mai napig nem vezethető be és várhatóan a zsinat által elhatározott 2011 évi bevezetés is tolódik. Az egymás terhének hordozása mint alapelv és keresztyéni kötelességünk meghatározó kell legyen. A nyugdíjba vonuló lelkész testvéreink, a betegségben szenvedők, a gyermekgondozást vállaló anyák, az árván maradt lelkészek és családtagjaik életkörülményeinek hosszú távú biztosítása közös felelősségünk. Amennyiben indulatok nélkül tudjuk kezelni és megvalósítani a szándékainkat úgy ezen a téren is hozzájárulhatunk az egyházunk megújulásához.

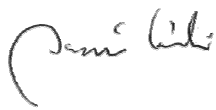
Mint ahogy az már mindenki előtt ismert, Ittész János püspök úr nyugdíjba vonul. Ezen a helyen is megköszönjük püspöki – elnök-püspöki szolgálatát és Isten áldását kérjük életére. Az elnök-püspöki szolgálatra Gáncs Péter püspök urat választotta meg a Zsinat. A Nyugati Egyházkerület püspökének a kerület gyülekezetei többséggel Szemerei Jánost választották. Kísérje Isten áldása az ő szolgálatukat is.

Megköszönve kerületünk püspökének is a kerület irányítását és a sok segítséget, amit munkatársaitól is kapunk, kérem a Jó Istent, hogy ölelje át szerető karjával egyházunkat és benne egyházkerületünket.

Mindannyiunk szívére Pál apostol Galatákhöz írt leveléből egy igét, és édesapám ahhoz kapcsolódó imádságát helyezem:

„Egymás terhét hordozzátok: és így töltsétek be a Krisztus törvényét.” (Gal 6,2)

Mennyei Atyánk! Életünkben oly sok a zűrzavar: mutasd meg nekünk a Te rendedet, amelyet adtál és újra meg akarsz adni nekünk. Gondolataink szétszóródnak: gyűjtsd őket igazságod fénye köré. Életünk útja gyakran a homályba vész: Járj előttünk világossággal, amint megígérted. Vádol lelkiismeretünk: láttasd meg velünk, hogy elesettségből felkelhetünk, szolgálatodra állhatunk és embertársainknak is jó szolgálatokat tehetünk. Nyugtalan a mi szívünk önmagában: Urunk, add nekünk a Te békességedet. Ámen.

Benczúr László

egyházkerületi felügyelő

Személyi változások 2010-ben

EGYHÁZKÖZSÉGEK

- Dunaharaszti** 2010. június 30-án Gáncs Tamás lemond állásáról, és egy éves ösztöndíjra az Egyesült Államokba megy.
2010. július 1-től Varsányi Ferenc a gyülekezet új, megválasztott lelkésze. Ünnepestyés beiktatása a gyülekezetbe 2010. november 7-én volt.
- Nyáregyháza** 2010. június 30-án Török Anett gyülekezeti munkatárs helyettesítési megbízásának vége.
- Dunakeszi** 2010. Kovács László állásáról lemond július 1-től (a nyugati egyházkerületbe megy át szolgálni).
2010. augusztus 1-től Chikán Katalin beosztott lelkészként szolgál a gyülekezetben.
- Tállya-Abaújszántói – Tokaj – Sátoraljaújhelyi Missziói Evangélikus Egyházközség**
2010. július 1-től Asztalos Richárd mint gyülekezeti munkatárs, majd ordinációját július 12-től mint beosztott lelkész szolgál a gyülekezetben.
- Pilis** 2010. július 1-től Török Anett mint gyülekezeti munkatárs, majd 2010. július 11-től mint beosztott lelkész szolgál a gyülekezetben.
- Lucfalva** Megyasszai László nyugdíjba vonulása után, 2010. augusztus 1-től Malik Péter Károly beosztott lelkészként szolgál a gyülekezetben.
- Mende-Gyömrő** 2010. július 31-én beosztott lelkészi állásáról lemondott Óvári Péter, és a Déli Egyházkerületben szolgál tovább.
2010. augusztus 1-től Rezessy Miklós ny. lelkész helyettesít a gyülekezetekben.
- Legénd** Seben István 2010. november 21-én bekövetkezett váratlan halála miatt Eszlényi Ákos lett a gyülekezet helyettes lelkésze.

BEOSZTOTT LELKÉSZI MEGBÍZÁSOK

- Török Anett** beosztott lelkészt 2010. július 11-től a Pilisi Evangélikus Egyházközségbe,
Asztalos Richárd beosztott lelkészt 2010. július 12-től a Tállya-Abaújszántói – Tokaj – Sátoraljaújhelyi Missziói Evangélikus Egyházközségbe,
- Chikán Katalin** beosztott lelkészt 2010. augusztus 1-től a Dunakeszi Evangélikus egyházközségbe,
- Malik Péter Károly** beosztott lelkészt 2010. augusztus 1-től a Lucfalvi Evangélikus Egyházközségbe küldte ki a püspök.

LELKÉSZ AVATÁS

- Malik Péter Károly** végzett teológust 2010. június 27-én Monoron,
Chikán Katalin végzett teológust 2010. július 10-én Patvarcon,
Török Anett végzett teológust 2010. július 10-én Szügyön,
Asztalos Richárd végzett teológust 2010. július 11-én Nyíregyházán avatta lelkésszé dr. Fabiny Tamás püspök.

LELKÉSZVIZSGÁT TETT (2010. március 22.)

- Zsarnai Krisztián** nyíregyházi beosztott lelkész,
Óvári Péter János mende-gyömrői beosztott lelkész,
Horváthné Csoszánszky Márta nyáregyházi lelkész,
Kovács Áron doktorandusz.

GYERMEKSZÜLETÉS

- Gazsóné Verasztó Teodóra** beosztott lelkésznőnek 2010. január 28-án Péter nevű első gyermeke született.
- Kézdý Péter** piliscsabai lelkésznek és feleségének, **Brózik Veronikának** 2010. január 23-án Sára Zsófia nevű első gyermekük született.
- Barthel-Rúzsa Zsolt** lelkésznek és feleségének, **Mészáros Barbarának** 2010. január 12-én Berta nevű harmadik gyermekük született.
- Endreffy Géza** budaörsi lelkésznek és feleségének, **Gáspár Angélnak** 2010. február 28-án Villó nevű harmadik gyermekük született.
- Balog Eszter** lelkésznőnek és férjének, **Botta Dénesnek** 2010. április 7-én Miklós András nevű harmadik gyermekük született.
- Keczkó Pál** budahegyvidéki lelkésznek és feleségének, **Keczkó Szilviának** 2010. május 5-én Emília nevű harmadik gyermekük született.
- Horváth-Hegyí Áron** püspöki titkárnak és feleségének, **Adámi Johannának** 2010. június 3-án Ruben nevű első gyermekük született.
- Buday Barnabás** arnóti lelkésznek és feleségének, **Malik Adriennek** 2010. június 16-án Benedek Tamás nevű második gyermekük született.
- Horváth-Hegyí Olivér** szentendrei lelkésznek és feleségének, **Váraljai Jankának** 2010. július 27-én Villó nevű első gyermekük született.
- Bartos Zoltán** egyházasdengелеgi lelkésznek és feleségének, **Orosz Mónikának** 2010. július 23-án Zoltán nevű harmadik gyermekük született.
- Malik Péter Károly** lucfalvi lelkésznek és feleségének, **Gyórfi Eszternek** 2010. szeptember 26-án Debóra Hanga nevű első gyermekük született.
- Hokker Zsolt** óbudai lelkésznek és feleségének, **Nagy Nikolettának** 2010. október 17-én Dániel nevű első gyermekük született.
- Laborczi Géza** nyíregyházi lelkésznek és feleségének, **Vadnay Zsófiának** 2010. október 18-án Eszter Katalin nevű harmadik gyermekük született.
- Blatniczky János** szügyi lelkésznek és feleségének, **Hammersberg-Ganczstuckh Júliának** 2010. október 23-án Máttyás Sámuel nevű negyedik gyermekük született.

HALÁLOZÁS

Dr. Frenkl Róbert professzor, ny. országos felügyelő	2010. február 5-én,
Mezey Gábor gyülekezeti munkatárs	2010. április 30-án,
id. Magassy Sándorné ny. lelkésznő	2010. szeptember 17-én,
Seben István lelkész	2010. november 21-én
elhunyt.

EGYÉB

- Dávid Adél** 2010. szeptember 1-től egyházunkban fizetés nélküli szabadságon van, ezzel egy időben, Bécsben a GEKE-nél dolgozik tovább.
- Dr. László Virgil** 2010. szeptember 1-től az Északi Egyházkerület Püspöki Hivatalában külügyi referensként dolgozik félállásban.

Eseménylista

Tartalom

Előszó

Egyházkerületi események

- Március 10. Budapest – Jogászok találkozója
- Március 22. Budapest – Beosztott lelkészek vizsgáltak
- Március 24. Budapest - Nyugdíjas lelkészek találkozója
- Április 23. Miskolc - Kerületi közgyűlés
- Május 15. Salgótarján – Kerületi missziói nap
- Augusztus 27-28. Mátraháza - Lelkeszi munkaévkezdés
- Október 16. Vác – Pedagógustalálkozó
- November 12. Budahegyvidék - Kerületi közgyűlés
- December 3. Budapest - Nyugdíjas lelkésztalálkozó

Az egyházmegyék életéből

Borsod-Hevesi Egyházmegye

- Április 25. Ózd - Presbiteri találkozó Ózdon
- Április 30. 31 éves korában elhunyt Mezey Gábor lelkész
- Május 23. Borsod – Püspöki látogatás az árvíz sújtotta területeken
- Május 30. Ózd – Gyülekezetek találkozója
- Június 6. Arnót- Lelkészriport az arnóti áradatról
- Szeptember Miskolc - Kórházba látogatott el a Borsod-Hevesi Egyházmegyei LMK
- Szeptember 5. Tállya – Gyülekezeti csendesnap
- Október 9. Újcsanáros - Száz éves az újcsanárosi templom
- Október 20-21. Kárpátalja – Borsod-Hevesi lelkészek kirándulása
- Október 24. Miskolc - Emlékkövet kapott a félreállított lelkész és felügyelő

Budai Egyházmegye

- December 30. Óbuda - Hangverseny
- Január 10. Budafok - Önkormányzati fórum a budafoki evangélikusoknál
- Január 28-31. Nagybörzsöny - Első országos evangélikus hitépítő tábor
- Március 21. Békásmegyér - Nők nőkről
- Március 22. Budahegyvidék – Keresztyén Értelmiségi Fórum

Április 15. Budafok - Rendhagyó lelkészi értekezlet

Május 8. Budavár - Rendkívüli konfirmációi vizsga

Június 3-5. Pesthidegkút - Környezetvédelmi teremtési ünnep

Szeptember 25. Budahegyvidék – Értelmiségi konferencia

Október 3. Budavár – Ismét Tamás mise

Október 15-17. Kelenföld - Gyülekezeti hétvége évfordulóval és finnekkel

November 07. Budafok - Hetvenöt éve

épült a budafoki evangélikus templom

November 7. Budapest - Donáth László evangélikus lelkész Budapest

díszpolgára lett

December 10. Budafok - Karácsonyi versmondó verseny

Dél-Pest Megyei Egyházmegye

Február 27. Gyön - Tisztségviselők találkozója

Május 30. Maglód - Két nyelven, de egy szívvel...

Június Pilis - A pilisi evangélikusok finn testvérgyülekezetükben jártak Kontiolahtiban

Június 27. Monor - Malik Péter Károly lelkésszé avatása

Június 27. Pilis – Koncerttel jubilált az Izsóp

Szeptember 5. Dabas – Evangélikus játszótér-avatás

Szeptember 12. Alberti - Beiktatták Túri Krisztina lelkésznőt

Október 9. Ócsa – Megújult és kibővült az ócsai evangélikus imaház

Október 17. Pilis - Őszi gyülekezeti nap

November 6. Bénye - Kapusz(t)nyik verseny

November 7. Dunaharaszti – Varsányi Ferenc lelkésziktatása

November 28. Vecsés – ifjúsági hétvége

December 12. Vecsés – Püspöki látogatás a gyülekezetben

Észak-Pest Megyei Egyházmegye

Január 3. Domony - Ötven év a karzaton

Február 14-21. Csömör - Hatvanéves a farsangi imahét Csömörön

Május 1. Nagytarcsa - Egyházmegyei gyereknap

Június Wittenberg - Váci és rádió evangélikusok zarándokútja

Június 5. Domony - Napsütéses gyülekezeti nap
 Június 13. Aszód - Cantores Minores
 Június 13. Galgagyörk-Felsődobsza - Árvízkárosultak segítése
 Június 13. Vác - Fogságban, mégis szabadon!
 Június 20. Csömör - Pillantás a múltba
 Augusztus 10. Gyöngyös - Imaházszentelés
 Augusztus 20. Penc - Díszpolgárává választották dr. Fischl Vilmost
 Augusztus 22. Domony - Segélykoncert árvízkárosultakért
 Szeptember 18. Domony - Ifjúsági nap
 Szeptember 26. Csóvár - Megújult a templom környéke
 Október 2. Dunakeszi - Teremtésvédelmi délután
 Október 24. Aszód - Kórustalálkozó
 Október 26. Acsa - Szlovákajkú evangélikus gyülekezetekben szolgáló lelkészek találkozója
 Október 31. Aszód - Átadták a temetői sétányt
 Október 31. Gödöllő - Új szövött textilképek a gödöllői templomban
 December Csömör - Hatvan év a gyülekezet szolgálatában
 December 5. Penc - 180 éves a penci evangélikus templom
 December 5. Pilis - Teológusok adventi szolgálata

Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye

Február 7. Nyíregyháza - Tirpák elődeikre emlékeztek a nyíregyházi evangélikusok
 Április 30-Május 2. Mandabokor - Misszió majáliskor
 Július 11. Nyíregyháza - Asztalos Richárd ordinációja
 Július 11. Vargabokor - 20 éves az imaház
 Augusztus 29. Nyíregyháza - Száz éve születet Joób Olivér
 Szeptember 16. Nyíregyháza - Megnyílt a kontrasztkiállítás
 Szeptember 19. Nyíregyháza - Emmausi ünnepségsorozat

Nógrádi Egyházmegye

Február 27. Bér - Tényfeltárás, avagy Mihályfi Ernő hagyatéka
 Március 26. Balassagyarmat - Evangélikus széderest
 Március 27. Balassagyarmat - Böjti zenés elmélkedés
 Április 11. Lucfalva - Püspöklátogatás
 Május 24. Bánk - Énekkari találkozó Nógrád megyében
 Június 3. Mohora - Cigányok misszionáltak a magyarokat

Július 10. Szügy - Török Anett ordinációja
 Július 10. Patvarc - Chikán Katalin ordinációja
 Augusztus 9-12. Balassagyarmat - Hamburgi cserkészek a gyülekezetben
 Október 17. Terény - 100 éves a terényi templom
 November 21. Legénd - Elhunyt Seben István lelkész
 December 30. Körmend - Elhunyt Szolga-Tókécs Sándor lelkész

Ökumenikus kapcsolatok és események

Január 4. Nyíregyháza - Görög Katolikus és evangélikus püspöki találkozó
 Január 8. Nyíregyháza - Négy püspök szolgálata az imaheti alkalmon
 Január 24. Miskolc - Véget ért az ökumenikus imahét
 Február 9. Gönc - Evangélikus püspök is szolgált a gönci Ökumenikus Imahéten
 Március 19. Nagyecsed - Emlékezés a protestáns pátensre
 Március 28. Budavár - Püspökkönyv-bemutató
 Április 23. Nyíregyháza - Püspökök dedikáltak
 Július 26-augusztus.1. Nyíregyháza - 24. Nemzetközi Ökumenikus Szabadegyetem
 Szeptember 5. Szár - Lelkigyakorlat orvosoknak
 Október 15. Budapest - Evangélikusok a „72 óra kompromisszum nélkül” megnyitóján
 Október 27. Szendrő - Befejeződött a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet árvízi programja
 December 10. Budapest - A történelmi egyházakkal fog össze a kormány a jövő évi magyar EU-elnökség sikeréért

Külügyi kapcsolatok és események

Január 6. Varsó - Új vezető püspökük van a lengyel evangélikusoknak
 Március 7. Székelyhid - Püspöki szolgálatok az Érmelléken
 Április 30-Május 3. Olaszország - Olasz-magyar lutheránus együttműködés
 Május 12-16. München - 2. Ökumenikus egyházi napok
 Május 25. Gödöllő - Indonéz-magyar vallásközi párbeszéd
 Június 20. Hétfalu - Erdélyben szolgált Fabiny Tamás püspök
 Június 29-Július 5. Zsolna - Evangélikus napok
 Július 12. Rudabánya - Kibontakozóban Rudabánya és Dobsina testvérvárosi kapcsolata
 Július 24. Stuttgart - Fabiny Tamás lett az LVSZ egyik alelnöke

Szeptember 22. Fasor - Faludy-émléknapp a Fasorban
 Október 2-3. Felvidék – Püspöki látogatás
 Október 21. Wittenberg - Luther-központ Igazgató Tanácsa tartott ülést
 November 24-26. Genf - Az LVSZ végrehajtó bizottsága ülésezett
 December 14-16. Vatikán - LVSZ-delegáció a pápánál

Diakóniai események

Április 24. Nyíregyháza - Hálaadó istentisztelet az Élimben
 Május 5. Kistarcsa – Életkép az Evangélikus Papnák, Johannita Szeretotthonból
 Május 5. Vác - A köztársasági elnök meglátogatta a magyarországi börtönlelkészeket a váci börtönben
 Május 21. Nyíregyháza - Szentlélek a börtönben – Püspökök szolgáltak a rácsok mögött
 Június 24-27. Piliscsaba - Fébé-konferencia
 Szeptember 17-19. Budapest - 58. születésnapját ünnepelte a Sarepta
 Október 5. Nyíregyháza - 10 éves a Nyíregyházi Oltalom Szeretetszolgálat
 December 31. Balassagyarmat - Óévbücsűztató istentisztelet a Szeretetházban

Oktatási intézmények eseményei

Március 5-7. Sopron – Nyíregyháziak Sopronban - Komolyzene könnyedén
 Március 6. Fasor - Országos evangélikus bábverseny
 Március 11-12. Aszód - VII. országos evangélikus diákszínjátzó-találkozó
 Március 20-21. Nyíregyháza - Úr érkezése szavalóverseny
 Április 23-25. Aszód - Evangélikus Kollégiumok Országos Találkozója (EKOT)
 Május 19. Nyíregyháza - Emléktábla-avatás
 Szeptember 7. Nyíregyháza - Kontraszt kiállítás közös megtekintése
 Szeptember 17. Nyíregyháza - Családi nap az Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban
 Október 27. Nyíregyháza – Verébatató
 December 3. Budapest – Először rendeztek csendesdelutánt a Protestáns Szakkollégiumban

Béthel Missziói Otthon

Február 19-21. Piliscsaba - Gyülekezeti munkatársképző
 Március 23-24. Piliscsaba - Missziói konzultáció
 Április 16-18. Piliscsaba - Gyülekezeti munkatárs továbbképző

Április 24-25. Piliscsaba - XIX. országos evangélikus hittanverseny – gyermeknappal
 Június 4-5. Piliscsaba – Kórházlelkészek szalma konferenciája
 Június 18-20. Piliscsaba - IV. férfikonferencia
 Június 28-Július 3. Piliscsaba - Családi konferencia
 Július 4-7. Piliscsaba – Misszió konferencia
 Október 15-16. Piliscsaba - Konferenciát tartott az Evangélikus Kórházi Lelkigondozói Szolgálat
 November 26-28. Piliscsaba - Újabb munkatársképző tanfolyam indult

Események az Északi Püspöki Hivatal

Január 25. ÉPH - Közvetítés-előkészítés
 Január 27. ÉPH - Megtartotta alakuló ülését a reformációi emlékbizottság
 Március 25. ÉPH - Az Északi Püspöki Hivatalba került a nemescsói szószékoltár mása
 Április 15. ÉPH - Egyetemi lelkészek konzultációja
 Június 2. ÉPH - Az Országos Iroda és az Északi Püspöki Hivatal munkatársainak találkozója
 Június 11. ÉPH – Készülés az ordinációra
 Szeptember 15. ÉPH – vendég: Arden Haug az ELCA európai kapcsolattartója
 Szeptember 27. ÉPH - Látogatást tett egyházunknál a Lutheránus Világszövetség médiatanácsadója
 December 21. ÉPH – Munkatársi karácsonyozás

Egyéb események és püspöki szolgálatok

Január 14. Budapest - Mit tanít egyházunk a Szentírásról?
 Március 27. Székesfehérvár - Albert Schweitzer konferencia
 Május 28. MTV Budapest - Húszéves az MTV vallási szerkesztősége
 Június 17. Budapest - Ülésezett a sajtóbizottság
 Augusztus 31. Óbudai Egyetem Budapest - Fabiny Tamás az Óbudai Egyetemen
 Október 5. Tiszavasvári - Előadás református lelkész találkozón

Püspöki jelentés – 2010. november

Felügyelői jelentés – 2010. november

Püspöki jelentés – 2011. május

Felügyelői jelentés – 2011. május

Személyi változások 2010-ben

Eseménylista

MAGYARORSZÁGI
EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLET

A Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének kiadványa

Felelős kiadó: Dr. Fabiny Tamás

Tervezés és szerkesztés: Horváth-Hegyi Áron

Nyomdai előállítás: Prime-Rate Kft.

Felelős vezető: Dr. Tomcsányi Péter

Megjelent 240 példányban, Budapest, 2011

M Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerület

2010

Natur Aqua

Közvetítő
Kereszt. A.

Kereszt. A.

